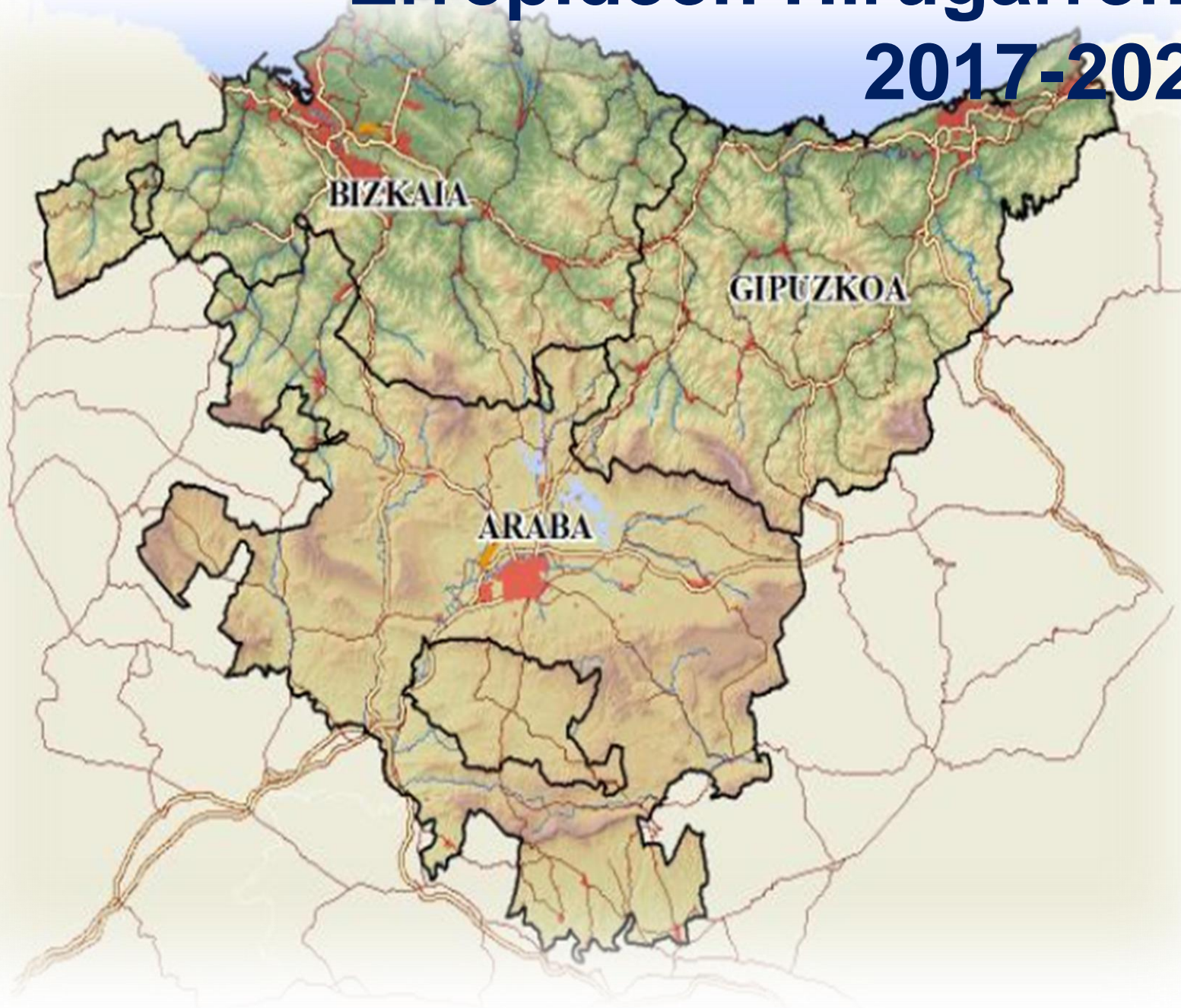

Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Hirugarren Plan Orokorra, 2017-2028

Aurkibidea

1 Sarrera, erreferentziako esparrua eta aurrekariak	1	10 Ingurumenean sor daitezken eragin adierazgarrien analisia	29
2 Aurrekariak eta 3. plana idaztearen justifikazioa	2	10.1 Inpaktuen identifikazioaren eta balorazioaren hastapenak	29
3 Aurretzako kontsulten emaitza	4	10.2 Inpaktuen identifikazioaren eta balorazioaren planteamendua	29
4 Proposatutako planaren helburuak, irismena eta hautabideak	5	10.3 Inpaktuen identifikazioa eta balorazioa	29
4.1 Helburuak	5	10.4 Planaren jardunen ondorioak	31
4.2 Planaren funtsezko helburuak	5	10.4.1 Enkartazioetako eremu funtzionala	33
4.3 Ingurumen-helburuak	6	10.4.2 Bilbo Metropolitarrako eremu funtzionala	33
4.4 Bildutako lurralde-planen edo plan sektorialen gainean aurreikus daitezkeen eraginak	6	10.4.3 Mungiako eremu funtzionala	33
5 Planaren deskribapena	7	10.4.4 Busturialdea-Artibaiko eremu funtzionala	33
5.1 Proposatutako jardunen balorazioa eta programazioa	7	10.4.5 Debarreneko eremu funtzionala	33
5.1.1 Programen definizioa	7	10.4.6 Urola-Kostako eremu funtzionala	33
5.1.2 Planaren balorazioa eta inbertsioen programazioa	14	10.4.7 Donostia-Beterriko eremu funtzionala	34
6 Planaren garapen aurreikusgarria	16	10.4.8 Toloserriko eremu funtzionala	34
7 Ingurumenaren egungo egoera	17	10.4.9 Goierriko eremu funtzionala	34
7.1 Sarrera	17	10.4.10 Debagoieneko eremu funtzionala	34
7.2 Ingurune fisikoa	17	10.4.11 Durangaldeko eremu funtzionala	34
7.3 Ingurune biotikoa	17	10.4.12 Arratiako eremu funtzionala	34
7.3.1 Biodibertsitatea	17	10.4.13 Aiarako eremu funtzionala	34
7.4 Baso-ingurunea	19	10.4.14 Araba Erdialdeko eremu funtzionala	35
7.5 Paisaiaren kalitatea	19	10.4.15 Arabako Errioxako eremu funtzionala	35
7.6 Ingurune sozioekonomikoa	19	11 Natura 2000 Sarean eta beste gune babestu batzuetan izan ditzakeen ondorioak	36
7.7 Ingurumen-arriskuak.	20	11.1 Alternatibak hautatzeko irizpideak	36
8 Planaren ingurunearen ingurumen-diagnostikoa	21	11.2 Natura 2000 Sareko lekuak eta eragindako beste gune babestu batzuk	36
8.1 Diagnostikoaren planteamendua	21	11.2.1 Eragindako lekuak eta espazioak	36
8.2 Ingurumen-sentsibilitatearen aldagaiak	21	11.2.2 Funtsezko elementuak eta kontserbazio-helburuak	37
8.3 Xede-sarearen diagnostikoa, eremu funtzionalen arabera	23	11.3 Natura 2000 Sareko guneen gutun-azalen proiektuko jarduketan inpaktuak identifikatzea	37
8.4 Ingurumen-unitate homogeneoen definizioa	26	11.4 Ohiko prebentzio-, zuzenketa- eta konpentsazio-neurriak	39
8.4.1 Errepide-tarteak kategorizatzeke planteamendua	26	12 Ingurumen-inpaktuaren neurri prebentiboak eta zuzentzaileak	41
9 Hautabideak aukeratzeko prozesua	27	12.1 Euskal Autonomia Erkidegoko errepideen ingurumen-hobekuntzako programak	41
9.1 Hautabideen azterketa	27	12.2 Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Plan Orokorreko errepideetako jardunen ingurumen-garapenerako gidalerroak	41
9.1.1 o hautabidea edo ez esku hartzekoa	27	12.3 Jardun bakoitzerako ingurumen-neurri zuzentzaile espezifikoen programa	42
9.1.2 Plangintza berriko hautabidea	27	13 Planaren ingurumen-edukiak betetzen diren gainbegiratzeko programa	45
9.1.3 Joera-hautabidea	27	13.1 Txostenak	46
9.1.4 Planteatutako hautabideen konparazioa	27		
9.2 Hautatutako soluzioaren deskribapena	28		
9.3 Jardunetarako hautabideen azterketa	28		

1 Sarrera, erreferentziako esparrua eta aurrekariak

2017-2028 aldirako Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Hirugarren Plan Orokorrerako "Hasierako Dokumentu Estrategiko" honen bitartez, erantzun nahi zaie planen eta programen ingurumen-ebaluazioari buruzko egungo legerian biltzen diren hasierako tramiteei eta aurretiazko kontsultei.

- 21/2013 Legea, abenduaren 9koa, ingurumen-ebaluazioari buruzkoa.
- 3/1998 Lege Orokorra, otsailaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurugiroa babestekoa.
- 211/2012 Dekretua, urriaren 16koa, planen eta programen ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duena.

2 Aurrekariak eta 3. plana idaztearen justifikazioa

Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Egitamu Nagusia arautzen duen maiatzaren 30eko 2/1989 Legeak (EAEL, 1989, 121) —azaroaren 8ko 2/1991 Legeak (EAEL, 1991, 300) aldatzen duenak— ezartzen du plangintza sektorialeko tresna honen edukia eta erregimena. Tresna honen helburua da Euskal Autonomia Erkidegoko errepideen sareak koordinatzea, baita horien aplikazio-esparrua edo planaren mende dagoen sarea ere, hau da, lehentasuneko interesa duen sareko errepide guztiak eta oinarrizko sareko errepideetako batzuk.

Azaroaren 8ko 2/1991 Legearen bidez, osatu zen planaren mende dagoen sareko errepideen zerrenda eta legez kanpo geratu zen horien aldaketa teknikoa.

Bitan egin dira aldaketa teknikoak: Errepideen Lehen Plan Orokorren berrikuspenean —abenduarren 30eko 355/1992 Dekretu bidez egindakoa (EAEL, 1993, 3)— eta 1999-2010 aldiari dagokion Errepideen Bigarren Plan Orokorrean —ekainaren 8ko 250/1999 Dekretu bidez onartua (EAEL, 1999, 271)—. Aldaketa tekniko horiek mugatu dira errepide-sareko tarte tradizional batzuk eraiki berri diren beste tarte batzuekin funtzionalki ordeztara.

Dena dela, 1999-2010 aldiari dagokion Errepideen Bigarren Plan Orokorra onartu ondoren, planaren mende dagoen errepide-sareko errepideak berrikusteko beharra sortu zen. Berrikuspen hori Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Plan Orokorra arautzen duen Legea aldatzen duen urriaren 4ko 5/2002 Legearen bitartez egin zen; izatez, Lege horretan jaso da planaren mende dagoen errepide-sarearen katalogo berria, maiatzaren 30eko 2/1989 Legearen eranskina ordeztzen duena.

Azkenik, azaroaren 23ko 307/2010 Dekretuaren bidez onartu zen 2005-2016 aldirako Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Bigarren Plan Orokorra, Plan berriaren zuzeneko aurrekaria.

Ondoren, onartu diren Errepideen Plan Orokorren bertsioen, tramitatutako berrikuspenen eta dagozkien onarpeneko dokumentu ofizialen laburpen-taula txertatu da:

EAEko Errepideen 1. Plan Orokorra

- 1987-1998
- 283/1989 Dekretua, abenduaren 19koa, Errepideen Lehen Plan Orokorra onartzen duena.

Seiurteko berrikuspena

- 1992-2004
- 355/1992 Dekretua, abenduaren 30ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Lehen Plan Orokorren aurreikuspena onartzen duena.

EAEko Errepideen 2. Plan Orokorra

- 1999-2010
- 250/1999 Dekretua, ekainaren 8koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Bigarren Plan Orokorra onartzen duena.

Seiurteko berrikuspena

- 2005-2016
- 307/2010 Dekretua, azaroaren 23koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Bigarren Plan Orokorren aurreikuspena onartzen duena.

Planaren mende dagoen sarearen erreferentziako katalogoari dagokionez —hau da, Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Plan Orokorra arautzen duen Legea aldatzen duen urriaren 4ko 5/2002 Legean finkatutako katalogoari dagokionez—, hauek dira errepideen zerrendan egindako aldaketak:

- Sustatzea komeni diren ibilbide berriak gehitu dira —lurralde bakoitzaren barruan sarea egituratzeko duten funtzioagatik sustatzea komeni direnak, edo bi lurraldetako alboko eskualdeak konektatzeko duten funtzioagatik sustatzea komeni direnak, edo probintzien edo autonomia-erkidegoen arteko ibilbideen parte izateagatik sustatzea komeni direnak—.
- Askotariko arrazoiak tarteko, funtzionaltasuna galdu duten errepide batzuk kanpoan geratu dira.
- Errepideen izendapenari, ibilbideari eta luzerari buruzko datuak eguneratu dira, baita horien inguruko oharrak ere, eskumenen banaketara eta Auzitegi Konstituzionalaren erabakietara egokituta.

Zehazki, honako errepide hauek txertatu zaizkio planaren mende dagoen errepide-sareari:

- Lehentasunezko intereseko sarean, Donostiako bigarren ingurabidea eta, behin aldaketa egin ondoren, N-121 errepidea (ibilbide horiek maiatzaren 30eko 2/1989 Legearen 5. artikulua 1.a atalaren baldintza bat edo batzuk betetzen dituzte).
- Oinarrizko sarean, A-124, BI-631, BI-633, BI-635, BI-637, BI-639, BI-625, BI-604 eta GI-631 errepideak (lurralde historiko bakoitzeko ardatz egituratzaile gisa funtzionatzen dutenak) eta BI-638 eta GI-638 errepideak (bi lurraldetako alboko eskualdeak lotzen dituztenak).

Errepideen Plan Orokorraren mende dagoen sareaz kanpo geratu dira N-130 eta GI-120 errepideak, haien funtzionaltasuna galdu baitute —lehenengoaren kasuan, A-15 ordezkotako ibilbidearen ondorioz, eta, bigarrenaren kasuan, ordezkotako N-240 eta N-I errepideetan egindako hobekuntzen ondorioz—.

Era berean, sare horretako zenbait errepideren ibilbideen eta luzeren adierazpenean eragina duten aldaketa teknikoak sartu dira; aldaketa horiek sarean egin diren esku-hartzeen ondoriozkoak dira, edo tarte batzuk beste batzuekin funtzionalki ordeztearen ondoriozkoak.

Horrez gain, ibilgailu astunen bolumen handia hartzen duten GI-632 eta BI-632 errepideak lehentasunezko intereseko sarean txertatu dira, N-636 izenarekin.

Azkenik, beste aldaketa batzuk egin dira errepide baten edo errepide-tarte baten gaineko eskumena duen Administrazioa zuzen kontsignatzeko edo, hala badagokio, lurraldetasun-arrazoiak tarteko, errepide-tarte bat ibilbideaz kanpo uzteko. Hala gertatzen da errepide hauetan eragina duten aldaketekin:

- A-8 autobidea, Estatuaren eskutik Euskal Autonomia Erkidegoaren erakunde komunitarioa, eta, gero, erakunde komunitariatik lurralde historikoetara funtzioak eta zerbitzuak eskualdatzearen ondoriozko egoera islatzeko.
- N-I errepidea, Trebiñu Konderriko tarte kanpo uzteko, ekainaren 18ko 132/1998 Auzitegi Konstituzionaleko epaiak (RTC 1998, 121) egindako konstituzio-kontrakotasuneko deklarazioaren ondoren.
- A-624 errepidea, kanpoan geratu da Burgos probintzian barrena egiten duen tarte.
- BI-624 errepidea, errepide horren kudeaketa eta ustiapena Bizkaiko Foru Aldundiari dagokio.

Hirugarren Plan honek sare funtzionaleko proposamen berria barnean hartu beharko du.

3 Aurretiazko kontsulten emaitza

Abenduaren 9ko 21/2013 Legearen 19. artikulua dioenaren arabera, "ingurumen-organoak plan edo programaren zirriborroari eta hasierako agiri estrategikoari buruzko kontsultak egingo dizkie eragindako administrazio publikoei eta pertsona interesdunei" eta, gehitzen duenez, "kontsultei emandako erantzunak jaso ondoren, ingurumen-organoak ingurumen-azterketa estrategikoaren irismen-agiria egin eta sustatzaileari eta organo substantiboari igorriko die, egindako kontsulten ondorioz jasotako erantzunekin batera". Administrazio Publiko eta herritar interesdun hauek erantzun dute:

Eusko Jaurlaritzako Kultura Ondarearen Zuzendaritzak	X
Eusko Jaurlaritzako Natura Ondare eta Klima Aldaketa Zuzendaritzak	X
Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Abeltzaintza Zuzendaritzak	X
Arabako Foru Aldundiko Historia eta Arkitektura Ondarearen Zerbitzuak	X
Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendariordetzak (Arabako lurralde-ordezkaritzak)	X
Bizkaiko Foru Aldundiko Ingurumen Zuzendaritza Nagusiak	X
Osasun Publikoaren eta Adikzioen Zuzendariordetzak (Gipuzkoako lurralde-ordezkaritzak)	X

Ondoren, laburbilduko dira eraginpean dauden administrazioei eta pertsona interesdunei egindako kontsulten tramitean jasotako txostenetako ingurumen-alderdirik adierazgarrienak:

- Errepideen Hirugarren Plan Orokorrean jasotzen diren jardunetako batzuek zuzenean edo zeharka izan dezakete eragina espazio babestuetan, espazio horien barruan edo espazio horietatik hurbil gara baitaitezke.
- Ingurumenaren ikuspuntutik justifikatu beharko da jardun horiek zonarik kalteberenetan garatzeko beharra eta horietako bakoitzean sortzen den inpaktuaren balorazioa.
- Gaur egungo bide-sareak basafaunaren desplazamenduetarako eragiten duen hesi-efektua aipatu da. Alderdi hori aintzat hartu beharko da aurreikusten den bide-sare berrirako jardunak planteatzeko garaian; izatez, bide-sare berriaren helburua izango da hesi-efektua arintzea eta, ahal den heinean, efektu hori murriztuko duten neurriak proposatzea.
- Planerako inspirazio izan beharko luketen helburuak proposatu dira (mugikortasun ez hain motorizatua sustatzea; ibilgailu pribatuaren erabilera ez sustatzea eta pertsonen joan-etorrietarako ordezeko bitartekoak sustatzea; egungo azpiegituren kudeaketa efizientea sustatzea eta ez azpiegitura berriak eskaintzea). Espedientean bildu diren txostenetan, Errepideen Hirugarren Plan Orokorra prestatzean aintzat hartu beharreko zenbait irizpide ere jaso da: ibilgailuen okupazioa gehi dadin sustatzea; azpiegitura berrien iragazkortasuna gehi dadin erraztea eta, hartara, hesi-efektua murriztea; ibilgailu pribatuaren erabileraren aurrean, beste garraibide batzuen erabilera sustatzea...
- Nekazaritza eta Basoak antolatzeko Lurralde Plan Sektorialean Balio Estrategiko Handiko kalifikazioa duten lurzoruen gaineko eraginari dagokionez, azkenean onartzen den planak kontuan izan beharko du Nekazaritza eta Basoak antolatzeko Lurralde Plan Sektorialak lurzoru horien okupazioari buruz adierazten duena.

4 Proposatutako planaren helburuak, irismena eta hautabideak

4.1 Helburuak

Euskal Autonomia Erkidegoko Estatutuan eta 27/1983 Legean —Autonomia Erkidegoko erakunde komun eta lurralde historikoetako foru-organoen arteko harremani buruzko azaroaren 25eko 27/1983 Legean— Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Plan Orokorra idazteko eskumenen esparrua ezarri zen, eta, horren ostean, errepideen arloan eskumena duen Eusko Jaurlaritzako Sailak bi errepide-plan orokor eta horien berrikuspenak prestatu eta onartu ditu.

Planaren azken egitekoa da Planaren mende dagoen sarearen arloan zehaztea 2017-2028 aldirako egin beharreko aurreikuspenak, helburuak, lehentasunak eta hobekuntzak, betiere Euskal Autonomia Erkidegoko errepide-sarearen koordinazioa ziurtatuta.

Hala ere, garrantzi handikoa da plana ez izatea obren zerrenda eta ordenamendu hutsa, baizik eta Euskal Autonomia Erkidegoko etorkizuneko errepide-sarearen konfiguraziorako dokumentu estrategikoa. Horretarako, horizonte-urtean izango den errepide-sare horretan kokatu beharko da plana.

Haatik, krisialdi ekonomikoaren ondorioz baliabideak murriztu diren testuinguruan, eta jardunak lehenesteko garaian, aldaketak egin dira indarrean dagoen planaren garapenean; izatez, hirurteko guztietako jardun gehienak atzeratu dira, lehen hirurtekoak izan ezik (2005-2007) (Agindua, 2012ko urriaren 31koa, Euskadiko Errepideen Plan Orokorrean programaturiko zenbait jarduketa burutzeko epeak eta lehentasun-hurrenkera aldatzeko dena). Horrekin lotuta, gaur egungo bide-sarearen integrazioarako ingurumen-helburuak ere atzeratu dira. Orain agertoki ekonomiko berrirako egokitzapena eta gogoeta planteatu da.

Errepideen sarea ekonomiarako funtsezko garraibide gisa finkatu eta egokituko bada, helburu estrategiko horien erreferentziari eutsi beharko zaio, plan berrirako eskura dauden baliabide ekonomikoetara baldintzatuta eta koordinaziorako eskumena duten administrazioen kudeaketara baldintzatuta, betiere garraio-sistema osagarri eta efiziente baten barruan. Plan berriak bide-azpiegituren esparruan soilik jardungo du —haren izaera sektorialari dagokion bezalaxe—; alabaina, plan berria formulatzean garraioen sistema globala hartuko du kontuan, lurralde-antolamenduaren eta -plangintzaren gidalerroen barruan eta Europako Batzordearen garraiorako helburu orokorren barruan. Izatez, garraioen sistema global horrek garraioaren osotasunean eragina duten alderdiak jorratzen ditu: ibilgailuen energia-efizientzia, logistika, garraibide jasangarriagoak, eta kutsadura atmosferikoa, metaketa, istripu-tasa eta ingurumen-inpaktua murrizteko kudeaketa.

4.2 Planaren funtsezko helburuak

Garrantzi handikoa da plana ez aztertzea obren zerrenda eta ordenamendu huts baten moduan, baizik eta Euskal Autonomia Erkidegoko etorkizuneko errepide-sarearen konfiguraziorako dokumentu estrategiko gisa. Horretarako, Planaren 2028 horizonte-urtean izango den sare horretan kokatu beharko da plana.

Etorkizuneko posizionamendu horren ondorioz, Plan honetan barnean hartzen diren jardunak behar-beharrezkoak izango dira errepideen sarea honako printzipio estrategiko hauekin, gutxienez, finkatzeko eta egokitzeko:

- Herritarrei datozen urteetako bizi-mailaren araberako bide-sarea eskaintzea.
- Enpresa-ehunari etengabe egokitzen den lurreko komunikazio-sarea erraztea, Euskal Autonomia Erkidegoko konektagarritasuna mantentzeko eta hobetzeko, ahal den heinean bederen.
- Lurraldea eta herrien arteko komunikazioa orekatzea.
- Bide-sarearen hobekuntza eta ingurumenaren errespetua eta babesa bateragarri egitea.
- Bide-segurtasuna areagotzea eta istripu-arriskua murriztea, errepideen erabilzailearentzat.

ldo horretan, eta Planaren berezko helburu gisa:

- Ibilbideek bete beharreko oinarrizko funtzioen araberako errepide-sarea zuzkitzea lurraldeari.
- Errepide-sareak Euskal Autonomia Erkidegoko eta Europar Batasuneko garraio-politikan betetzen duen egitekoa aintzat hartzea: Euskal Autonomia Erkidegoko garraio-sistema osoaren jasangarritasun ekonomikoa, soziala eta ingurumenekoa indartzea.
- Euskal Autonomia Erkidegoko bide-sarea Europan zeharreko sarean (TEN) integra dadin erraztea.
- Bide-sarearen eta lurraldea zeharkatzen duten konexioko korridore handien (Ekialde-Mendebalde eta Iparralde-Hegoalde) arteko artikulazioa hobetzea.
- Kanpo-erlazioak (mugako konexioak) eta nodo nagusiak (portuak, aireportuak, plataforma logistikoak) hobetzea.
- Lurraldea modu orekatuan egituratzea, lurralde-antolamendurako gidalerro orokorren arabera.
- Zona bakoitzerako antzeko azpiegituren zuzkidura-maila lortzea, alderdi determinatzaileak kontuan izanik, hala nola orografia eta populazio-kokalekuen dentsitatea.
- Lurraldeko zona guztiei irisgarritasun-maila egokia eskaintzea —lehentasunez jardungo da okerren zuzkituta dauden zonetan edo hedapen ekonomiko adierazgarriko zonetan—.
- Zerbitzatzen den zona bakoitzaren baldintzatzaileetara egokitzea bide-sarea, ingurumenaren eta hirigintzaren gaineko inpaktuak minimizatuta.
- Euskal Autonomia Erkidegoan eta autonomia-erkidego mugakideetan errepideen arloko eskumena duten beste erakunde eta organismo batzuekin koordinatzea eta jardunak lehenestea.
- Inbertsioen eraginkortasun maximoa bermatuko duen inbertsio-programazioa ahalbidetzea.
- Lurralde-antolamenduan, hirigintzan, ingurumenean eta antzeko beste arlo batzuetan eskumena duten erakundeekin eta organismoekin jardunak koordinatzea.

Azkenik, Hirugarren Planaren helburu estrategikoak izango dira: agertoki ekonomiko berrira egokitzea; errepideen sarea ekonomiarako funtsezko garraibide gisa finkatu eta egokituko bada, erabilgarri dauden baliabide ekonomikoak kontuan hartzea; eta errepide-sarearen koordinaziorako eskumena duten administrazioek errepide-sarearen bestelako kudeaketa planteatzea, garraio-sistema osagarri eta efiziente baten barruan.

4.3 Ingurumen-helburuak

Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Hirugarren Plan Orokorren helburu nagusia da egungo eta etorkizuneko errepide-sarearen eta ingurumen-prozesuen arteko integrazioa hobetzea. Ingurumen-helburu nagusi hori ondoren zerrendatuko den helburu espezifikoaren arabera planteatzen da —era berean, helburu espezifiko horiek jasota daude ingurumenaren arloan indarrean dauden eta plangintzaren mende dagoen lurraldean aplikatzekoak diren estrategietan eta programetan—.

Ingurumen-dokumentu estrategikoan bertan berrikusi dira ingurumenaren arloko helburuak, gidalerroak eta estrategiak, indarrean dauden ingurumen-programen arabera:

- 3/1998 Lege Orokorra, otsailaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurugiroa babestekoa.
- 42/2007 Legea, abenduaren 13koa, natura-ondareari eta biodibertsitateari buruzkoa.
- Europar Batasunaren ingurumen-arloko zazpigarren ekintza-programa.
- Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurumen Esparru Programa, 2020.
- Garapen Jasangarrirako Euskal Ingurumen Estrategia (2002-2020).
- Eusko Jaurlaritzaren Biodibertsitate Estrategia, 2030
- Euskal Autonomia Erkidegoko Geodibertsitatearen Estrategia, 2020
- Klima Aldaketaren Euskal Estrategia 2050
- Planen eta programen ingurumen ebaluazio estrategikorako prozedura arautzen duen urriaren 16ko 211/2012 Dekretuaren 2. artikuluan jasotzen diren garapen jasangarriko printzipioak.

Garapen-irizpideak

1. Etorkizuneko belaunaldiak haien premiak gogobetetzeko duten ahalmena arriskuan jarri gabe, egungo premiak gogobeteko dituen garapen jasangarria bermatzea.
2. Natura-kapitala babestea, kontserbatzea eta lehengoratztea, ekosistemek egiten dituzten zerbitzuak babestuta. Biodibertsitatearen galera gelditzea.
3. Klima-aldaketaren eragina mugatzea.
4. Aire, ur eta lurzoru garbiak eta osasungarriak bermatzea.
5. Kultura-ondarea kontserbatzea eta hobetzea.

4.4 Bildutako lurralde-planen edo plan sektorialen gainean aurreikus daitezkeen eraginak

Plan honen mende dagoen Euskal Autonomia Erkidegoko errepide-sarea ezin da funtzionaltasunaren ikuspuntutik ebaluatu, eta ezin dira aztertu hura optimizatzeko egon daitezkeen aukerak edo soluzioak, baldin eta ez bada aurrez analisirik egiten eta ez badira aurrez aintzat hartzen zenbait mailatan eta sektoretan dauden plangintza-alderdiak.

Hartara, garraioaren sektorearen esparruan eta, zehazki, errepideei dagokienez, aintzat hartu beharko liriteke, Planaren irizpideei eta helburuei dagokienez zein goi-mailako plangintzen izaera lotesleko soluzioei dagokienez:

- Garraioari buruzko Liburu Zuria (Europako esparrua).
- Azpiegitura, Garraio eta Etxebizitza Plana 2012-2024 (estatuko esparrua).
- Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak (autonomia-erkidegoko esparrua).

Lurraldearen antolamenduari dagokionez, Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Antolamenduaren Gidalerroez gain, kontuan izan beharko dira Euskal Autonomia Erkidegoko lurraldea banatuta dagoen 14 eremu funtzionaltako Lurralde Plan Partzialak.

Ingurumen-esparruari dagokionez, kontuan izan beharko dira lurraldearen natura-balio nagusiak, egungo egoera eta egungo bide-sistemarekiko erlazioa, baita horiek etorkizuneko balizko jardunetarako eragin ditzaketen murrizketak ere. Adierazitakoaren arabera, ingurumenaren arloko Lurralde Plan Sektorialen analisiari ekin beharko zaio, betiere ingurumen-gaika banakatuta (ibaien ertzak eta errekek, nekazaritza eta basogintza, itsasertza, eta abar). Ingurumen-gai zehatzagoen arloko bestelako plangintzak ere hartu beharko dira kontuan —hala nola natura-baliabideak antolatzeko planak—, eta hori Planaren soluzioen proposamenen esparruan eta ingurumen-ebaluazio estrategikoari buruzko azterketaren esparruan egin beharko da.

Ingurumen-dokumentu estrategikoan deskribatzen dira aurreikus daitezkeen gorabeherak.

5 Planaren deskribapena

Sarearen ezaugarri fisikoen eta geometrikoen arloko gaur egungo egoerari buruzko diagnostikoa egiteak eskatzen du parametroetarako "estandar jasangarriak" ezartzea eta, hartara, plangintzak zer tarteren ezaugarriak zuzendu behar dituen finkatzea —eskatzen den gutxieneko mailara ez iristeagatik zuzendu behar dituenak—.

Errepide-sarearen egungo egoera aztertu ostean, eta azken urteetan egindako obrak ezagutu ondoren, sarearen gaur egungo premiak diagnostikatu eta zehaztuko dira, honako irizpide hauetan oinarrituta:

- Ahalmen-ekasiak: zerbitzua, trafikoa eta zeharkako sekzioa, sarearen hierarkizazioaren arabera.
- Trazadura-urritasunak: kurbadura-erradioak eta maldak
- Abiadura-jaitsierak eta trafikoaren jarraitutasuna
- Sarearen arriskugarritasuna
- Garraio Sistema Adimendunak
- Sarerako irisgarritasuna
- Zeharbideak
- Ingurumen-alderdiak

5.1 Proposatutako jardunen balorazioa eta programazioa

5.1.1 Programen definizioa

Errepide-sarearen analisia eta diagnostikoa kontuan hartuta, eta finkatutako adierazleen eta lurralde historikoen arabera esku hartzeko irizpideak aintzat hartuta, definitu dira jardun-programak eta dagozkien azpiprogramak. Jardun-programa eta -azpiprograma horiek lurralde historikoen arabera aurkezten dira eta errepideen arabera antolatuta daude. Jardunak zer helburu teknikoetara egokitu behar duen adierazten da, baita Plana idazteko unean jardunak duen definizio-maila, jardunaren kostua eta Planaren indarraldian jardunak duen lehentasuna ere. (ikus 32. mapa).

Jardun bakoitzaren kostuari dagokionez, obra zibilaren balorazioaz gain, alderdi hauei buruzko honako aurreikuspen ekonomiko hauek ere hartu dira kontuan:

- Azterketen eta proiektuen idazketa.
- Eraginpean dauden ondasunak eta eskubideak eskuratzearen kostua.
- Eraginpean dauden zerbitzuak birjartzearen kostua.

Aurkezpenaren ondorioetarako, jardun-proposamenak honako jardun-programa eta -azpiprograma hauetan, gutxienez, sailkatuko dira:

- Obra nagusiko programa
 - Azpiegitura berriak
 - Galtzada bikoiztea
 - Ahalmena handitzea
 - Sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea
 - Loturak eraikitzea eta/edo berrantolatzea
- Sarea egokitzeko eta hobetzeko programa
 - Egokitzapena
 - Trazadura hobetzea eta plataforma handitzea
 - Bidegurutzeak berrantolatzea eta sarbideak kontrolatzea
 - Zeharbideak hobetzea
 - Zirkulazio motelerako bideak eraikitzea
- Hiri-saihesbideen programa

Ondoren, Planaren mende dagoen sarerako proposatutako jardunen laburpen-taulak gehitu dira:

LURRALDE HISTORIKOA: ARABA

Errepidea	Jarduna	Luzera (km)	HELBURU TEKNIKOAK		INBERTSIOA ETA PROGRAMAZIOA			
			Proiektuaren abiadura (km/h)	Zeharkako sekzioa (m)	Programan duen lehenetasuna	Definizioa-maila	Aurrekontu eguneratua (milioi €)	EAEko errepideen 2. Plan orokorraren alderaketa
PROGRAMA: OBRA NAGUSIA								
AZPIPROGRAMA: AZPIEGITURA BERRIAK								
A-132	N-104 ERREPIDEAREKIKO KONEXIOA ARKAUTIN	2,1	80	7/10	2023-2025	AZTERTZEN	4,76	2. PLANEAN SARTUTA
AZPIPROGRAMA: GALTZADA BIKOIZTEA								
N-124	ARMIÑON - ZAMBRANA SAIHESBIDEAREN AMAIERAKO TARTEA BIKOIZTEA	6,4	100	2x7/10,5	2017-2019	ERAIKUNTZA PROIEKTU ONARTUA (25,50 ETA 31,90 KILOMETRO PUNTUEN ARTEAN)	30,70	2. PLANEAN SARTUTA
						GAUZATZEN 28,00 ETA 31,00 KILOMETRO-PUNTUEN ARTEAN		2. PLANEAN SARTUTA
N-124	ZAMBRANAKO BIKOIZKETA. SAIHESBIDEAREN AMAIERAREN ETA A-4106ko BIDEG. ARTEAN (GATZAGA BURADON)	3,4	100	2x7/10,5	2020-2022	TRAZADURA PROIEKTUA ONARTUA	15,64	2. PLANEAN SARTUTA
N-124	GATZAGA BURADON-BRIÑAS ARTEAN GALTZADA BIKOIZTEA	3,27	80	2x7/10,5	2026-2028	ERAIKUNTZA PROIEKTUA	9,98	2. PLANEAN SARTUTA
A-625	LAUDIO-AMURRIO TARTEA BIKOIZTEA	8,63		2x7/10,5	2020-2022	TRAZADURA PROIEKTUA LUIAONDOKO SAIHESBIDEAREN HASIERA ETA AMURRIO ARTEAN	20,00	2. PLANEAN SARTUTA
AZPIPROGRAMA: AHALMENA HANDITZEA								
N-104	A-2134 BIDEG. - A-3110 BIDEG.	2,04	100-120	2x7/10,5	2023-2025	INFORMAZIO AZTERKETA IDATZIA	11,67	2. PLANEAN SARTUTA
N-240	AHALMENA HANDITZEA A-623 ERREPIDERA ARTE (LEGUTIO)	2,33	100	2x7/10,5	2023-2025	AZTERTZEN	10,59	2. PLANEAN SARTUTA DAGO A-623 BIKOIZKETA GISA LEGUTIANORAINO ETA N-240 ETA A-623 (LEGUTIO) ARTEKO LOTUNEA
AZPIPROGRAMA: SARBIDEAK BERRANTOLATZEA ETA KONTROLATZEA								
N-104	A-3110 BIDEG. - A-1 BIDEG. (VENTA DEL PATIO)	5,11	100	7/11	2026-2028	INFORMAZIO AZTERKETA IDATZIA	9,14	2. PLANEAN SARTUTA
N-622	IHURREKO LOTURATIK ETXABARRI DIBIÑAKO LOTURARA BITARTEKO SARBIDEAK BERRANTOLATZEA	2,99	120	2x7/10,5	2017-2019	AZTERTZEN	2,14	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-622	ETXABARRI DIBIÑAKO LOTURA ETA A-3600ko BIDEG. (LETONAKO LOTURA) ARTEKO SARBIDEAK BERRANTOLATZEA	4,84	120	2x7/10,5	2017-2019	ZATI BATEAN GAUZATUA (A-3608ko bidegurutzera. arte, Apodakako lotunea)	1,38	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-622	A-624 eta A-2521 KONEXIOKO ZERBITZU BIDEA	1,5	60		2020-2022	AZTERTZEN	0,43	2. PLANEAN SARTUTA
A-124*	TRAZADURAKO SAIHESBIDEAREN HASIERA - AMAIERA (PAGOS DE LEZA)	0,40		7/10	2020-2022	AZTERTZEN	(*)	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
AZPIPROGRAMA: LOTURAK ERAIKITZEA ETA/EDO BERRANTOLATZEA								
A-1	A-1 ETA A-2134 ERREPIDEEN ARTEKO LOTUNE OSOA BIHURTZEA				2023-2025	AZTERTZEN	1,19	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-240	A-623 ERREPIDEKO LOTURA (LEGUTIO)				2023-2025	INFORMAZIO AZTERKETA IDATZIA	3,58	2. PLANEAN SARTUTA DAGO A-623 BIKOIZKETA GISA LEGUTIANORAINO ETA N-240 ETA A-623 (LEGUTIO) ARTEKO LOTUNEA
N-622	IHURREKO LOTURA ETA N-622 ETA ETXABARRI DIBIÑAKO LOTURAREN ARTEKO ERDIKO TARTEA BIRMOLDATZEA	2,99		2x7/10,5	2023-2025	AZTERTZEN	19,64	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
A-124 eta A-3226	A-3226 ERREPIDEKO LOTURA ETA SARBIDEEN KONTROLA ERRIOXAKO MUGARA ARTE				2023-2025	AZTERTZEN	3,22	2. PLANEAN SARTUTA
A-624	A-3618 ETA A-3620 ARTEKO ELKARGUNEA (Zumarren elkargunea) LOTURA BIHURTZEA				2020-2022	ERAIKUNTZA PROIEKTUA	4,29	2. PLANEAN SARTUTA

Errepidea	Jarduna	Luzera (km)	HELBURU TEKNIKOAK		INBERTSIOA ETA PROGRAMAZIOA			
			Proiektuaren abiadura (km/h)	Zeharkako sekzioa (m)	Programan duen lehenetasuna	Definizioa-maila	Aurrekontu eguneratua (milioi €)	EAEko errepideen 2. Plan orokorraren alderaketa
A-1/AP-1	AP-1 AUTOBIDEKO ARMIÑONGO LOTURAKO BIDE ADARRAREN ETA A-1 MADRIL-IRUN ERREPIDEAREN ARTEKO LOTURA HOBETZEA	1,9		2x11,25/14,75	2023-2025	ERAIKUNTZA PROIEKTUA	1,61	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
A-1/AP-1	AP-1 AUTOBIDEAREN SARBIDEAREN (ARMIÑONGO LOTURA) ETA A-1 MADRIL-IRUN ERREPIDEAREN ARTEKO BIDEBANATZEA HOBETZEA	1,9		2x11,25/14,75	2023-2025	AURRETIAZKO AZTERKETA	2,86	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
PROGRAMA: EGOKITZAPENA								
AZPIPROGRAMA: EGOKITZAPENA								
N-240	LEGUTIO - BIZKAIKO MUGA TARTEA EGOKITZEA (Legutio-Ollerietara tartea)	3,06	100	7/12	2017-2019	GAUZATZEN	9,28	2. PLANEAN SARTUTA
N-240	LEGUTIO - BIZKAIKO MUGA TARTEA EGOKITZEA (Ollerietara - Bizkaiko muga tartea)	3,1	100	7/12	2020-2022	AZTERTZEN	3,24	2. PLANEAN SARTUTA
A-124	ERRIOXAKO MUGA - EGOKITZAPENAREN HASIERA TARTEA EGOKITZEA, 54,31 ETA 55,65 KILOMETRO PUNTUEN ARTEAN	1,34	80	7/10	2020-2022	AZTERTZEN	0,75	2. PLANEAN SARTUTA
A-124	EGOKITZAPENAREN AMAIERA - TRAZADURAREN SAIHESBIDEAREN HASIERA EGOKITZEA (57,00 - 59,54 KP ARTEAN)	2,54	80	7/10	2020-2022	AZTERTZEN	4,42	2. PLANEAN SARTUTA
A-132	A-132 ERREPIDEAN, ELORRIAGA ETA EGILETA ARTEKO TARTEAREN TRAZADURA EGOKITZEA ETA HOBETZEA: A-4120 BIDEG. - EGILETA TARTEA	3,63	80	7/12	2020-2022	ERAIKUNTZA PROIEKTUA IDAZTEN	2,53	2. PLANEAN SARTUTA
A-623	LEGUTIO - BIZKAIKO MUGA TARTEA EGOKITZEA (GOMILAZ)	6,04	60	7/9	2023-2025	AZTERTZEN	4,90	2. PLANEAN SARTUTA
A-624	ALTUBE - ZIORRAGA TARTEA EGOKITZEA	8,59	60	7/9	2020-2022	ERAIKUNTZA PROIEKTUA IDATZIA	8,66	2. PLANEAN SARTUTA
A-624	AMURRIO-ARESPALDITZA TARTEA EGOKITZEA (tartearen gainerakoa)	3,78	60	7/9	2020-2022	ERAIKUNTZA PROIEKTUA	3,16	2. PLANEAN SARTUTA
A-624	ARTZINIEGA - BURGOSKO MUGA TARTEA EGOKITZEA	3,87	60	7/8	2026-2028	AZTERTZEN	2,69	2. PLANEAN SARTUTA
A-625	BIZKAIKO MUGA ETA SARATXO ARTEKO TRAZADURA EGOKITZEA ETA HOBETZEA	3,08	80	7/10	2020-2022	ERAIKUNTZA PROIEKTUA ONARTUA	19,69	2. PLANEAN SARTUTA
A-625	SARATXO ETA AMURRIKO EKIALDEKO SAIH. ARTEKO (A-624 ERREPIDEAREN LOTURA) TRAZADURA EGOKITZEA ETA HOBETZEA	1,01	80	7/11	2020-2022	TRAZADURA PROIEKTUA ONARTUA	7,60	2. PLANEAN SARTUTA
A-627	A-3006 ETA A-3002rako BIDEG. ARTEKO TRAZADURA EGOKITZEA ETA HOBETZEA	2,2	80	7/10	2023-2025	AZTERTZEN	1,23	2. PLANEAN SARTUTA
A-627	A-3006 ETA GIPIZKOAKO MUGA ARTEKO TRAZADURA EGOKITZEA ETA HOBETZEA	0,83	80/60	7/9	2026-2028	AZTERTZEN	0,58	2. PLANEAN SARTUTA
AZPIPROGRAMA: ZIRKULAZIO MOTELERAKO BIDEEN ERAIKUNTZA								
A-624	AMURRIKO EKIALDEKO SAIH. ETA A-4602 ARTEKO ZIRKULAZIO MOTELERAKO BIDEA	3,2		7/9 + ZIRK. MOTEL. BIDE	2020-2022	AZTERTZEN	2,18	2. PLANEAN SARTUTA
AZPIPROGRAMA: ZEHARBIDEAK HOBETZEA								
A-132	AZAZETAKO ZEHARBIDEA	0,13			2026-2028	AZTERTZEN	0,28	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
A-624	ARTZINIEGAKO ZEHARBIDEA	1,17	60	7/8	2020-2022	AZTERTZEN	1,19	2. PLANEAN SARTUTA
PROGRAMA: HIRI SAIHESBIDEAK								
AZPIPROGRAMA: HIRI SAIHESBIDEAK								
A-124	BASTIDAKO SAIHESBIDEA	4,87	80	7/10	2026-2028	AURRETIAZKO AZTERKETA	8,69	2. PLANEAN SARTUTA
A-124	GUARDIAKO SAIHESBIDEA	3,31	80	7/10	2026-2028	AURRETIAZKO AZTERKETA	5,91	2. PLANEAN SARTUTA

(*) A-124 egokitzapenaren amaiera - trazaduraren saihsbidearen hasiera egokitzea (57,00 - 59,54 kilometro-puntuaren artean) jardunarekin batera egokitzeko

LURRALDE HISTORIKOA: BIZKAIA

Errepidea	Jarduna	Luzera (km)	HELBURU TEKNIKOAK		INBERTSIOA ETA PROGRAMAZIOA			
			Proiektuaren abiadura (km/h)	Zeharkako sekzioa (m)	Programan duen lehenetsuna	Definizio-maila	Aurrekontu eguneratua (milioi €)	EAEko errepideen 2. Plan orokorraren alderaketa
PROGRAMA: OBRA NAGUSIA								
AZPIPROGRAMA: AZPIEGITURA BERRIAK								
ESKUINALDERAKO SARBIDE OSAGARRIA	BOLUE-UNIBERTSITATEA	3,47	80	2x7/10	2026-2028	HAUTABIDEEN PLANTEAMENDUA	50,00	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
AP-8/METROPOLIAREN HEGOALDEKO SAIHESBIDEA	1b FASEA. PEÑASCAL-VENTA ALTA	3,7	100	2x7/10,5	2026-2029	BIDE SEGURTASUNeko IKUSKAPENA FALTA DA	196,50	2. PLANEAN SARTUTA
A-8	ERREKALDEKO SAIHESBIDEA ETA ERREKALDEKO ZUBIBIDEA ERAISTEA	2,4	80	2x9,9/12,9	2020-2022	HIRIGINTZA TRAMITAZIOA BILBOKO UDALAREN ESKU	153,50	2. PLANEAN SARTUTA
LAMIAKOKO IBAI AZPIKO TARTEA	URIBE KOSTA - BALLONTI ARDATZA	3,86	100	2x7/10,5	2026-2028	PLANGINTZA	380,00	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
BI-630	BI-636 - MALABRIGO	2,1	60	7/10	2026-2028	HAUTABIDEEN PLANTEAMENDUA	20,00	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
BI-631 (EKIALDEKO SAIHESBIDEA)	IBARSUSI - MIRAFLORES	3,0	80	2x7/10,5	2026-2028	BIDEEN PLAN BEREZIA HASI AURREKOA	126,70	2. PLANEAN SARTUTA
BI-631	MEÑAKA - BERMEO	6,6	80	7/10	2026-2028	EGUNERATU EGUNA, TUNELEN FORU ARAUA ETA BIDE SEGURTASUNeko IKUSKAPENA	114,73	2. PLANEAN SARTUTA MUNGIA-BERMEO AZPIEGITURA BERRI GISA, SOLLUBEKO TUNELA BARNE
BI-633	URBERUAGA - BERRIATUA	7,5	80	7/10	2017-2019	EGUNERATU EGUNA, TUNELEN FORU ARAUA ETA BIDE SEGURTASUNeko IKUSKAPENA	155,45	2. PLANEAN SARTUTA
N-240	BOROA - APARIO	6,0	80	2x7/10,5	2026-2028	EGUNERATU EGUNA, TUNELEN FORU ARAUA ETA BIDE SEGURTASUNeko IKUSKAPENA	112,03	2. PLANEAN SARTUTA
N-240	APARIO - IGORRE	1,5	80	7/12	2020-2022	EGUNERATU EGUNA, TUNELEN FORU ARAUA ETA BIDE SEGURTASUNeko IKUSKAPENA	14,22	2. PLANEAN SARTUTA
N-636	ELORRIO - KANPANZAR	5,2	80	7/10	2026-2028	BIDEEN PLAN BEREZIA TRAMITATU BEHAR DA	96,50	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
BI-635	GOROZIKA - ARIATZA	3,7	80	2x7/10,5	2026-2028	BIDEEN PLAN BEREZIA HASI AURREKOA	139,92	2. PLANEAN JASOTA TRAZADURA HOBETZEKO ETA PLATAFORMA HANDITZEKO
AZPIPROGRAMA: GALTZADA BIKOIZTEA								
BI-628	KUETO - GALINDO	0,83	80	2x7/10	2020-2022	PLANGINTZA	23,52	2. PLANEAN SARTUTA
AZPIPROGRAMA: AHALMENA HANDITZEA								
AP-8	LARREA - ETXANO (3. erreia)	1,5	100	2x10,5/14	2020-2022	EGUNERATU EGUNA ETA BIDE SEGURTASUNeko IKUSKAPENA	35,01	2. PLANEAN SARTUTA
AP-8/METROPOLIAREN HEGOALDEKO SAIHESBIDEA	1c FASEA. ARENAKO LOTURA ETA ZUBIBIDEA	3,0	100	2x10,5/14	2020-2022	BIDEEN PLAN BEREZIA HASI AURREKOA	60,12	2. PLANEAN SARTUTA
N-637	KUKULARRA-ENEKURI (TXIRIKORDA EZABATZEA)	1,0	-	-	2020-2022	GAUZATZEN	15,00	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-637	GURUTZETAKO LOTURA	1,5			2020-2022	ERAIKUNTZA-PROIEKTUA	5,00	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-637	RONTEGIKO AHALMENA HANDITZEA				2026-2028	PLANGINTZA	40,00	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
AZPIPROGRAMA: LOTURAK ERAIKITZEA ETA/EDO BERRANTOLATZEA								
AP-8	AP-8 SARBIDE BERRIA / EUBAKO LOTURA				2026-2028	HAUTABIDEEN PLANTEAMENDUA	8,70	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA

Errepidea	Jarduna	Luzera (km)	HELBURU TEKNIKOAK		INBERTSIOA ETA PROGRAMAZIOA			
			Proiektuaren abiadura (km/h)	Zeharkako sekzioa (m)	Programan duen lehenetasuna	Definizio-maila	Aurrekontu eguneratua (milioi €)	EAEko errepideen 2. Plan orokorraren alderaketa
PROGRAMA: OBRA NAGUSIA								
AZPIPROGRAMA: AZPIEGITURA BERRIAK								
AP-8	OKANGOKO LOTURA ERDIA				2020-2022	HAUTABIDEEN PLANTEAMENDUA	23,40	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-634	BOROA POLIGONOKO LOTURA				2020-2022	HAUTABIDEEN PLANTEAMENDUA	2,00	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-240	USANSOLO - BEDIA LOTURA				2017-2019	GAUZATZEN	3,67	USANSOLO-LEMO TARTEKO LOTUNEAK ERAIKITZEKO ETA BERRANTOLATZEKO 2. PLANEAN SARTUTA
PROGRAMA: EGOKITZAPENA								
AZPIPROGRAMA: TRAZADURA HOBETZEA ETA PLATAFORMA ZABALTZEA								
BI-630	MALABRIGO - TRASLAVIÑA	5,30	60	7/10	2020-2022	ERAIKUNTZA-PROIEKTUA	10,00	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
BI-630	TRASLAVIÑA - TURTZIOZ	4,70	60	7/10	2020-2022	ERAIKUNTZA-PROIEKTUA	10,00	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
BI-630	LA ESCRITA - AMBASAGUAS	3,57	60	7/10	2023-2025	HAUTABIDEEN PLANTEAMENDUA	15,00	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-634	EL CASAL - LAS CARRERAS	1,38	60	7/10	2020-2022	HAUTABIDEEN PLANTEAMENDUA	2,49	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
AZPIPROGRAMA: BIDE GURUTZUEN BERRANTOLAMENDUA ETA SARBIDEEN KONTROLA								
N-634	ZORNOTZA - IURRETA	9,01			2017-2019	PLANGINTZA / GAUZATZEN	8,14	2. PLANEAN SARTUTA. TRAZADURA HOBETZEKO ETA PLATAFORMA HANDITZEKO AZPIPROGRAMA GISA
N-634	IURRETA - GEREDIAGA				2017-2019	LEGEINTZALDIKO PROGRAMAREN BARRUAN	5,00	2. PLANEAN SARTUTA. ZALDIBAR-BERRIZ ETA BERRIZ-IURRETA 1 TARTEAK
N-634	EL GALLO - IRUBIDE				2017-2019	LEGEINTZALDIKO PROGRAMAREN BARRUAN	6,44	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-634	ETXEBARRIRAKO SARBIDEAK	0,7	-	-	2026-2028	EGUNERATU EGUNA ETA BIDE SEGURTASUNeko IKUSKAPENA	12,81	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
AZPIPROGRAMA: ZIRKULAZIO MOTELERAKO BIDEEN ERAIKUNTZA								
BI-633	ZUBIBARRI-IRUZUBIETA	2,91	80	10,5/14	2023-2025	HAUTABIDEEN PLANTEAMENDUA	9,38	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
BI-636	BALMASEDA	0,3	80	10,5/14	2017-2019	HAUTABIDEEN PLANTEAMENDUA	1,97	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-240	ELEXONDO - BARAZAR	3,34	60	10,5/14	2017-2019	HAUTABIDEEN PLANTEAMENDUA	10,77	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-636	ELORRIO-KANPAZAR (hirugarren erreia)				2020-2022	HAUTABIDEEN PLANTEAMENDUA	5,40	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
PROGRAMA: HIRI SAIHESBIDEAK								
AZPIPROGRAMA: HIRI SAIHESBIDEAK								
BI-635	MUXIKAKO SAIHESBIDEA	6,0	80	7/10	2026-2028	BIDEEN PLAN BEREZIA HASI AURREKOA	66,25	2. PLANEAN SARTUTA
N-629	LANESTOSAKO SAIHESBIDEA	2,4			2026-2028	BIDEEN PLAN BEREZIA HASI AURREKOA	12,00	2. PLANEAN SARTUTA
N-634	LAS CARRERASKO SAIHESBIDEA	2	60	7/10	2026-2028	BIDEEN PLAN BEREZIA HASI AURREKOA	15,26	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA

LURRALDE HISTORIKOA: GIPUZKOA

Errepidea	Jarduna	Luzera (km)	HELBURU TEKNIKOAK		INBERTSIOA ETA PROGRAMAZIOA			
			Proiektuaren abiadura (km/h)	Zeharkako sekzioa (m)	Programan duen lehenetsuna	Definizioa-maila	Aurrekontu eguneratua (milioi €)	EAEko errepideen 2. Plan orokorraren alderaketa
PROGRAMA: OBRA NAGUSIA								
AZPIPROGRAMA: AZPIEGITURA BERRIAK								
AP-8	TXENPERENEA ETA IRUNGO HEGOALDEKO INGURABIDEAREN ARTEKO LOTURA ERDIA				2017-2019	Eraikuntza-proiektua	17,85	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-636 (GI-632)	ANTZUOLA - BERGARA TARTEA	5,00	80		2017-2019	Eraikitzen	59,02	2. PLANEAN SARTUTA
AZPIPROGRAMA: GALTZADA BIKOIZTEA								
N-638	AIREPORTURAKO SARBIDEA: AMUTE - AIREPORTUA	0,95	60	2x7 + espaloiak + bidegorria	2020-2022	Eraikuntza-proiektua berrikusten	3,59	2. PLANEAN SARTUTA 2. PLANEAN SARTUTA
AZPIPROGRAMA: AHALMENA HANDITZEA								
AP-8	HIRUGARREN ERREIA ZARAUTZ ETA ORIO ARTEAN	3,4	80	2x10,5/14	2026-2028	Plangintza	17,06	2. PLANEAN SARTUTA
AZPIPROGRAMA: LOTURAK ERAIKITZEA ETA BERRANTOLATZEA								
A-15	N-I ERREPIDEAREN KONEXIOA HOBETZEA BAZKARDON (ANDOAIN) TOLOSARAKO NORANZKOAN				2020-2022	Aurretzako azterketa	17,85	2. PLANEAN SARTUTA DAGO, SEI ANDOAINDAR-ADUNA ERREI HANDITZEKO
GI-20	SARBIDE BERRIAK (ILLUNBE, MARRUTXIPI, ZORROAGA...)				2026-2028	Aurretzako azterketa	9,52	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
N-1	LASARTEKO LOTURA BIRMOLDATZEA				2020-2022	Eraikuntza-proiektua	6,55	2. PLANEAN SARTUTA
N-1	IRURAKO LOTURAKO LAUGARREN BIDE ADARRA				2023-2025	Aurretzako azterketa	4,66	2. PLANEAN SARTUTA
N-636 (GI-632)	N-636 ERREPIDEAREN LOTURA, EZKIO-ITSASON				2026-2028	Aurretzako azterketa	12,00	2. PLANEAN SARTUTA
N-634	GLORIETA, GI-631 ERREPIDEAREKIN, ARROAN				2017-2019	Aurretzako azterketa	0,60	2. PLANEAN SARTUTA
N-634	AGINAGA (USURBIL) ETA LASARTE-ORIA ARTEKO SARBIDEAK BERRANTOLATZEA				2023-2025	Aurretzako azterketa	0,90	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
PROGRAMA: EGOKITZAPENA								
AZPIPROGRAMA: EGOKITZAPENA								
GI-631	AZKOITIA - ZUMARRAGA ZABALTZEA ETA HOBETZEA	13	60	7/10	2017-2019	Aurretzako azterketa	46,40	2. PLANEAN SARTUTA
N-1	ETZEGARATEN, GASTEIZERAKO NORANZKOAN, BIHURGUNEAK ZUZENTZEA	2	80	2x7 / 10,5	2023-2025	Eraikuntza-proiektua	56,84	2. PLANEAN SARTUTA
AZPIPROGRAMA: TRAZADURA HOBETZEA ETA PLATAFORMA ZABALTZEA								
AP-8	AP-1ETIK BILBORAKO LOTUNEA HOBETZEA (MALTZAGAN)				2026-2028	Eraikuntza-proiektua	11,35	2. PLANEAN SARTUTA
GI-638	DEBA - MUTRIKU BIHURGUNEAK ZUZENTZEA ETA HOBETZEA	3,9			2017-2019	Eraikuntza-proiektua	12,49	HIRUGARREN PLANAREN JARDUKETA BERRIA
AZPIPROGRAMA: ZIRKULAZIO MOTELERAKO BIDEAK								
AP-8	HIRUGARREN ERREIA ZARAUTZ - MEAGA	1,3		10,5 / 14	2023-2025	Aurretzako azterketa	2,95	2. PLANEAN SARTUTA
AP-8	HIRUGARREN ERREIA OIKIA - MEAGA	1,6		10,5 / 14	2020-2022	Aurretzako azterketa	4,88	2. PLANEAN SARTUTA
AP-8	HIRUGARREN ERREIA OIKIA - BEDUA	1,8		10,5 / 14	2020-2022	Aurretzako azterketa	1,82	2. PLANEAN SARTUTA
AP-8	HIRUGARREN ERREIA ZUMAIA - ITZIAR	2,5		10,5 / 14	2023-2025	Aurretzako azterketa	14,41	2. PLANEAN SARTUTA
AP-8	HIRUGARREN ERREIA MENDARO - ITZIAR	3		10,5 / 14	2023-2025	Aurretzako azterketa	37,68	2. PLANEAN SARTUTA

Errepidea	Jarduna	Luzera (km)	HELBURU TEKNIKOAK		INBERTSIOA ETA PROGRAMAZIOA			
			Proiektuaren abiadura (km/h)	Zeharkako sekzioa (m)	Programan duen lehentasuna	Definizioa-maila	Aurrekontu eguneratua (milioi €)	EAEko errepideen 2. Plan orokorraren alderaketa
PROGRAMA: HIRI SAIHESBIDEAK								
AZPIPROGRAMA: HIRI SAIHESBIDEAK								
GI-631	ZESTOAKO SAIHESBIDEA	2,4	60	7/10	2023-2025	Plangintza	22,61	2. PLANEAN SARTUTA
N-634	ZARAUZKO SAIHESBIDEA	3,2	60	7/10	2026-2028	Eraikuntza-proiektua	50,11	2. PLANEAN SARTUTA
N-634	ORIOKO SAIHESBIDEA	1,1	60	7/10	2026-2028	Eraikuntza-proiektua	41,65	2. PLANEAN SARTUTA

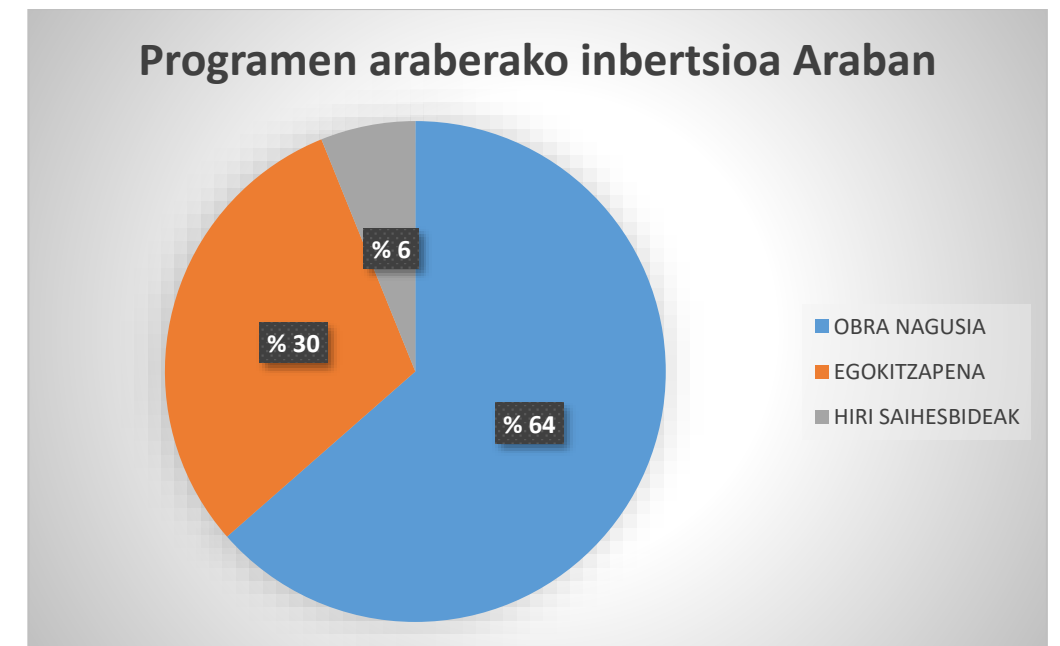
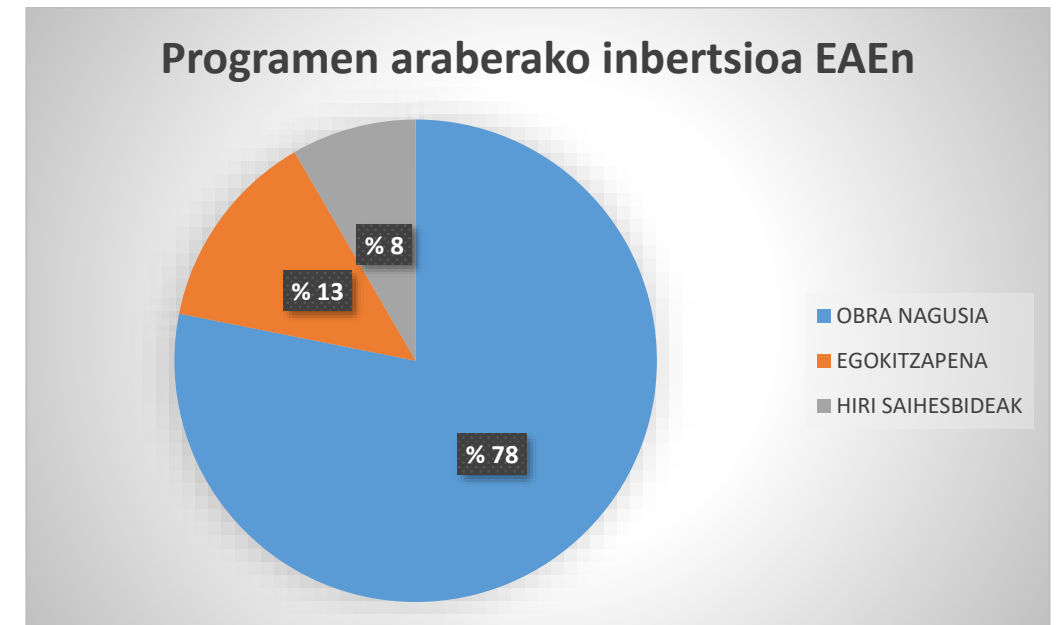
5.1.2 Planaren balorazioa eta inbertsioen programazioa

Ondoren, EAerako zein hiru lurralde historikoetarako inbertsioen taulak eta grafikoak txertatu dira, programen arabera banakatuta.

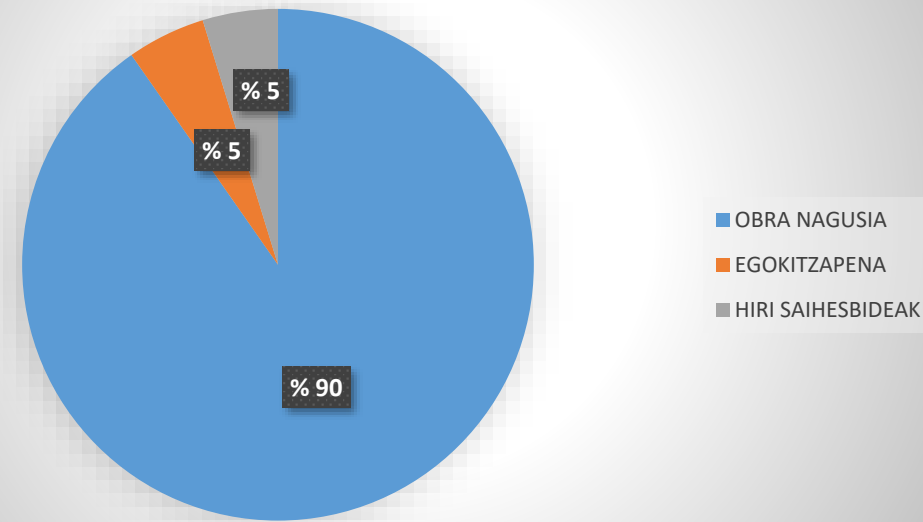
Ondoren, EAerako zein hiru lurralde historikoetarako inbertsioen taulak eta grafikoak txertatu dira, programen arabera banakatuta.

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO ERREPIDEEN III. PLAN OROKORRAREN (2017-2028) INBERTSIOEN LABURPENA, PROGRAMEN ARABERA	
EAE	AURREKONTUA (MILIOI €)
Obra nagusia	2.078,38
Egokitzapena	358,61
Hiri-saihesbideak	222,48
EAE guztira	2.659,47
ARABAKO LURRALDE HISTORIKOA	AURREKONTUA (MILIOI €)
Obra nagusia	152,81
Egokitzapena	72,39
Hiri-saihesbideak	14,60
Araba guztira	239,80
BIZKAIKO LURRALDE HISTORIKOA	AURREKONTUA (MILIOI €)
Obra nagusia	1.775,97
Egokitzapena	97,40
Hiri-saihesbideak	93,51
Bizkaia guztira	1.966,88
GIPUZKOAKO LURRALDE HISTORIKOA	AURREKONTUA (MILIOI €)
Obra nagusia	149,60
Egokitzapena	188,82
Hiri-saihesbideak	114,37
Gipuzkoa guztira	452,79

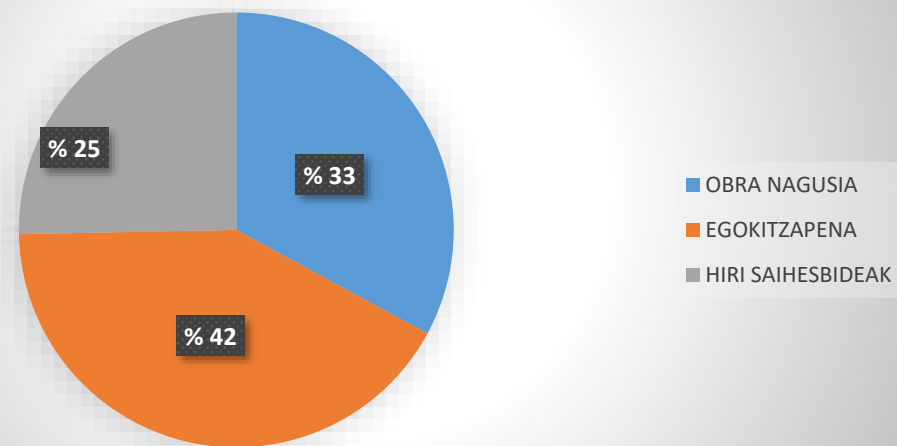
Jarduketen aurrekontu-sailetan sartzen dira beharrezko prebentzio-, zuzenketa- eta konpentsazio-neurrien zenbatespena eta horiek zaintzeko neurriak.

Programen araberako inbertsioa Bizkaian

Programen araberako inbertsioa Gipuzkoan

Ondoren, EAerako zein hiru lurralde historikoetarako Obra nagusia eta Egokitzapenak programetako inbertsioen banaketaren taulak eta grafikoak txertatu dira:

OBRA NAGUSIKO AZPIPROGRAMEN ARABERAKO INBERTSIOEN BANAKETA	
EAE	AURREKONTUA (MILIOI €)
Azpiegitura berriak	1.641,18
Galtzada bikoiztea	103,44
Ahalmena handitzea	194,46
Loturak eraikitzea eta/edo berrantolatzea	126,20
Sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea	13,09
EAE guztira	2.078,38
ARABAKO LURRALDE HISTORIKOA	AURREKONTUA (MILIOI €)
Azpiegitura berriak	4,76
Galtzada bikoiztea	76,32
Ahalmena handitzea	22,26
Loturak eraikitzea eta/edo berrantolatzea	36,37
Sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea	13,09
Araba guztira	152,81
BIZKAIKO LURRALDE HISTORIKOA	AURREKONTUA (MILIOI €)
Azpiegitura berriak	1.559,55
Galtzada bikoiztea	23,52
Ahalmena handitzea	155,13
Loturak eraikitzea eta/edo berrantolatzea	37,77
Sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea	0,00
Bizkaia guztira	1.775,97
GIPUZKOAKO LURRALDE HISTORIKOA	AURREKONTUA (MILIOI €)
Azpiegitura berriak	76,87
Galtzada bikoiztea	3,59
Ahalmena handitzea	17,06
Loturak eraikitzea eta/edo berrantolatzea	52,07
Sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea	0,00
Gipuzkoa guztira	149,60

6 Planaren garapen aurreikusgarria

Plangintza-proposamenak aurreikusitako garapen- eta gauzatze-tresnen arabera garatuko dira.

Plan honen ondoriozko proiektuek gai horretan indarrean dagoen ingurumen-legerian bildutako ingurumen-ebaluazioko suposizioen ondoriozko prozedurari erantzungo diote. Gaur egun hauek dira:

- 21/2013 Legea, abenduaren 9koa, ingurumen-ebaluazioari buruzkoa.
- 3/1998 Lege Orokorra, otsailaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurugiroa babestekoa.
- 211/2012 Dekretua, urriaren 16koa, planen eta programen ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duena.

Plana eta haren gainerako jardunak zenbait hiruurtokotan garatuko dira, lehentasunen, definizio-mailaren, garapen-ahalmenaren eta behar duten inbertsio ekonomikoaren arabera. Horregatik guztiatik, proiektua lau hiruurtokotan banatu da:

1. 2017-2019
2. 2020-2022
3. 2023-2025
4. 2026-2028

7 Ingurumenaren egungo egoera

7.1 Sarrera

Euskal Autonomia Erkidegoaren ingurumen-ezaugarriak ingurunearen diagnostiko orokor baten bidez zehaztu dira, planak ingurumenaren gainean izan ditzakeen eraginen —positiboen zein negatiboen— irismena ezagutzeko.

Ingurumen-analisi horrek Euskal Autonomia Erkidegoko ingurumen balioen ikuspegi globala eskaintzen du. Hortaz, egungo ingurune fisikoa, naturala, sozioekonomikoa eta kulturala eta ingurumen-arriskuak aztertzen dira. Analisi horri eskala objektiboan erakusten den ezaugarritze kartografikoa gehitu zaio.

7.2 Ingurune fisikoa

Dokumentu honetan aipatzen den moduan, Euskal Autonomia Erkidegoa dugu aztergai eta hura osatzen duten hiru lurralde historikoak (Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa), 15 eremu funtzionalak, 20 eskualdeak eta 251 udalerriak.

7.234,8 km²-ko azalera du eta muga egiten du: iparraldean, Kantauri itsasoarekin; mendebaldean, Kantabria autonomia-erkidegoarekin eta Gaztela-Leon autonomia-erkidegoarekin (Burgosekin); ekialdean, Nafarroa foru-erkidegoarekin, eta, hegoaldean, Errioxa autonomia-erkidegoarekin. Arabak 3.037,3 km²-ko azalera du, Bizkaiak 2.217,2 km²-koa eta Gipuzkoak 1.980,3 km²-koa.

Euskal Autonomia Erkidegoaren barruan bi enklabe erreferente dago: Bizkaian, Villaverde Turtzioz (Kantabria) eta, Araban, Trebiñuko Konderrria (Burgos).

Euskal Autonomia Erkidegoak 1.600 metroko altueratik beherako kotak dituen erliebea du (Aitxuri 1.548 m eta Gorbeia 1.481 m) eta batez beste 660 metroko altuera du. (ikus 1. mapa).

Hiru lurraldeek 15 eremu funtzional dituzte, eta horiek eskala egokia dira plan honen garapenerako.

1. Enkartzioetako eremu funtzionala
2. Goierriko eremu funtzionala
3. Bilbo Metropolitarrako eremu funtzionala
4. Donostia-Beterriko eremu funtzionala
5. Durangaldeko eremu funtzionala
6. Debarreneneko eremu funtzionala
7. Busturialdea-Artibaiko eremu funtzionala
8. Arratiako eremu funtzionala
9. Arabako Errioxako eremu funtzionala
10. Aiarako eremu funtzionala
11. Debagoieneko eremu funtzionala

12. Mungiako eremu funtzionala
13. Toloserriko eremu funtzionala
14. Araba Erdialdeko eremu funtzionala
15. Urola-Kostako eremu funtzionala

Ingurumen-dokumentu estrategikoan, honako ingurumen-balio hauek deskribatu dira, Euskal Autonomia Erkidegoaren mailan:

- Erliebea.
- Klima.
- Klima-aldaketa eta horrekin lotzen diren mehatxuak.
- Airearen kalitatea eta berotegi efektuko gasen atmosferarako isuriak.
- Zarata.
- Geologia eta ondare geologikoa.
- Hidrologia.

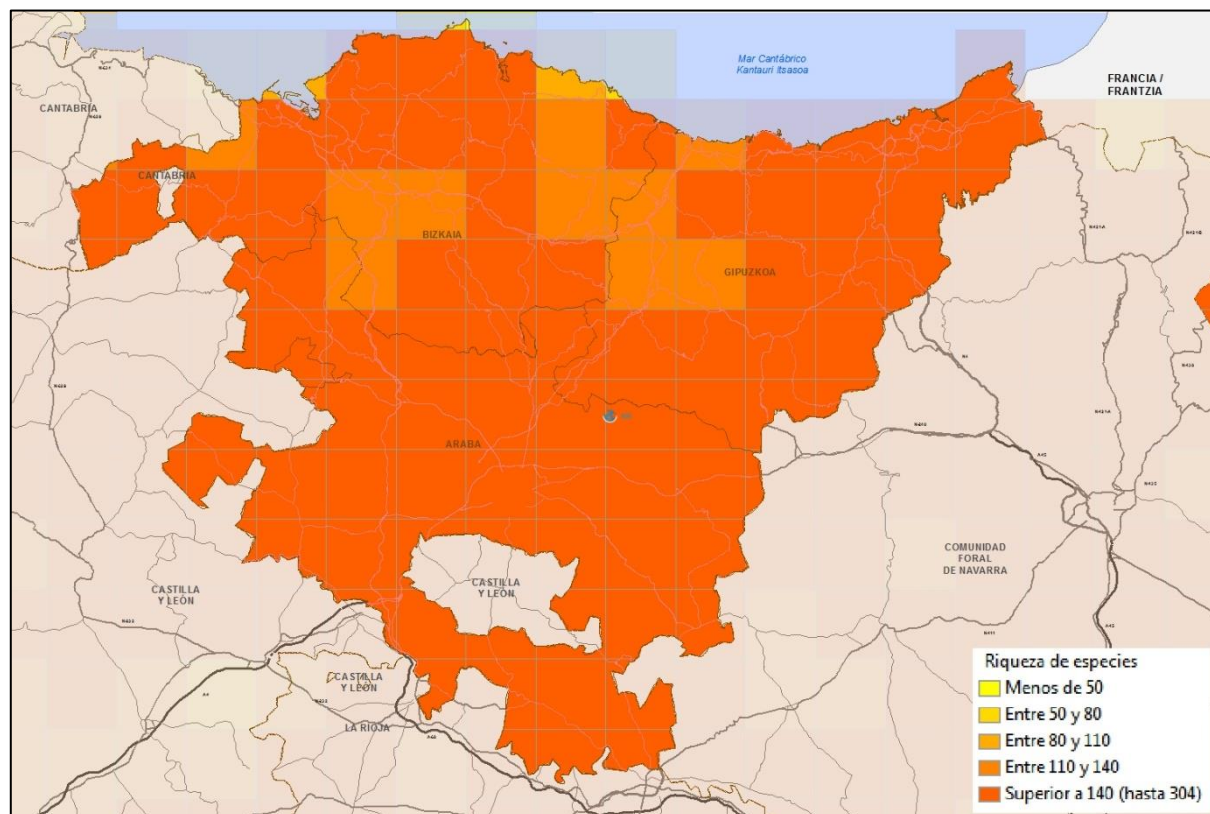
7.3 Ingurune biotikoa

7.3.1 Biodibertsitatea

Euskal Autonomia Erkidegoa da —Errioxarekin eta Nafarroarekin batera— **espezieen aberastasun** handiena duen autonomia-erkidegoetako bat, Lurreko Espezieen Espainiako Inbentarioaren arabera (MAGRAMA). Arabako lurralde historikoko zenbait laukitan gora egin du espezieen kopuruak.

Lurreko Espezieen Espainiako Inbentarioaren helburua da 556/2011 Errege Dekretuaren premiak eta eskakizunak gogobetetzea (556/2011 Errege Dekretua, apirilaren 20koa, Natura Ondarearen eta Biodibertsitatearen Espainiako Inbentarioa garatzeko). Lurreko Espezieen Espainiako Inbentarioak Espainiako faunaren eta floraren banaketa, abundantzia eta kontserbazio-egoera jasotzen du.

Aberastasun horren barruan hegaztien, ugaztunen, anfibioen, narrastien, arrain kontinentalen, ornogabeen eta flora baskularraren eta ez-baskularraren espezie adierazgarriak daude. Mapa honetan islatzen da Euskal Autonomia Erkidegoko egungo biodibertsitatearen egoera

1. irudia: Euskal Autonomia Erkidegoko espezieen aberastasuna, kopuruaren arabera. Data: 2017ko martxoa. Zerbitzura sartzeko URLa: <http://wms.magrama.es/sig/Biodiversidad/RiquezaEspecies/wms.aspx?>

Euskal Autonomia Erkidegoa erresuma Eurosiberiarraren eta Mediterraneoaren artean kokatzen da, eta ondo kokatuta dago migrazio-ibilbideetan; hartara, zona hau egonaldiako zona onenetako bat da faunarentzat eta florarentzat.

Euskal Autonomia Erkidegoko lauki gehienetan 140 espezieetik gora daude, batez ere Araban. Bilbo - Laudio / Laudio - Zornotza eta Elgoibar-Eibar-Bergara bide-ardatzak aberastasun txikiagoko zonak dira, 110 eta 140 espezie artean. Espezie-aberastasun txikieneko eremuak, berriz, Bizkaiko kostaldeko zona zehatz batzuetan daude.

Gaur egun, Euskal Autonomia Erkidegoan guztira 9.577 fauna-espezie konputatu da (2016ko urtarrila) eta honela banatuta daude taldeen arabera: <http://www.ingurumena.ejgv.euskadi.net/>

TALDEAK	KOPURU OSOA
Anfibioak	21
Araknidoak eta beste kelizeratuak	128
Hegaztiak	419
Koniferoak eta beste gimnospermak	57
Koralak eta marmokak	19
Krustazeoak	59
Itsas izarrak eta trikuak	9
Harrak	92

TALDEAK	KOPURU OSOA
Iratzeak eta antzekoak	139
Onddoak eta likenak	1.290
Intsektuak eta beste hexapodoak	1.427
Ugaztunak	109
Moluskuak	175
Goroldioak, antozoak eta hepatikoak	524
Arrainak	123
Lore-landareak	5.867
Protozooak	34
Narrastiak	56
GUZTIRA	10.548

Ingurumen-dokumentu estrategikoan deskribatzen dira, Euskal Autonomia Erkidegoaren mailan, honako ingurumen-balio hauek, Natura 2000 Sareko espazioak eta Naturagune Babestuak nabarmenduta:

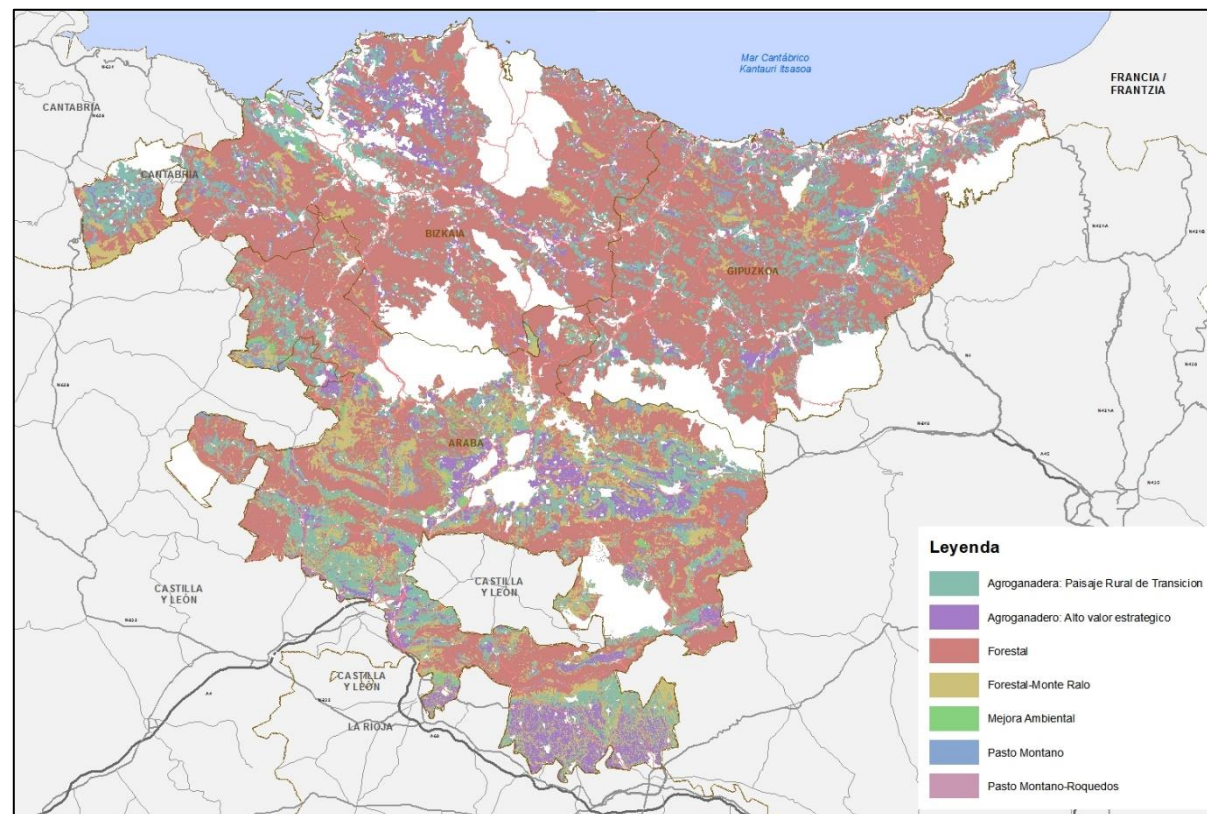
- Landeria, flora eta lurzoruen erabilerak
- Arriskuan dauden Espezieen Euskadiko Zerrenda
- Arriskuan dagoen flora
- Fauna
- Interes komunitarioko habitatak
- Natura 2000 Sareko espazioak
 - Kontserbazio Bereziko Eremua
 - Kontserbazio Bereziko Eremua - Hegaztientzako Babes Bereziko Eremua
 - Hegaztientzako Babes Bereziko Eremua
- Naturagune babestuak
 - Zuhaitz bereziak
 - Biotopo babestuak
 - Parke naturalak
 - RAMSAR hezeguneak
 - Biosferaren erreserba
- Intereseko naturaguneak
 - Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen interes naturalistikoko eremuak
 - Naturagune garrantzitsuen katalogo irekia
- Konektagarritasun ekologikoa

7.4 Baso-ingurunea

Atal honetan Euskal Autonomia Erkidegoko basoguneak jaso dira, eta horietatik ondorioztatzen da bertako landaredia-azalaren eta onura publikoko mendien datuak. **Paisaiaren kalitatea**

Euskal Autonomia Erkidegoan paisaia babesteko konpromisoa Garapen Jasangarrirako Euskal Ingurumen Estrategian (2002-2020) jaso zen. Estrategia horren barruan, 3. Helmugako helburuen artean daude Euskal Autonomia Erkidegoko Paisaia Berezien eta Apartekoen Katalogoa prestatzea eta, gero, katalogatutako paisaietako bakoitzerako kontserbazio- eta leheneratze-planak idaztea.

Euskal Autonomia Erkidegoko Paisaia Berezien eta Apartekoen Katalogoa —aurreproiektua 2005eko abenduan aurkeztu zen (Eusko Jaurlaritzako Ingurumen eta Lurralde Antolamendu Saila)— helburu eta funtzio orokor hauek betetzeko lagungarria izango da: (ikus 15. mapa), kontserbazioarekin lotzen da batik bat. Horrez gain, baliagarria izango da paisaiei berezitasuna edo nolakotasun bikaina ematen dieten elementuak edo alderdiak identifikatzeko eta, hartara, aurrerago, kalitate paisajistikoko helburuak eta kontserbazioa ziurtatuko duten neurriak proposatu ahal izateko.

2. irudia: Euskal Autonomia Erkidegoko paisaia berezien eta apartekoen inbentarioa. Euskal Autonomia Erkidegoko Paisaia Berezien eta Apartekoen Katalogoa. Aurreproiektua. Eusko Jaurlaritza.

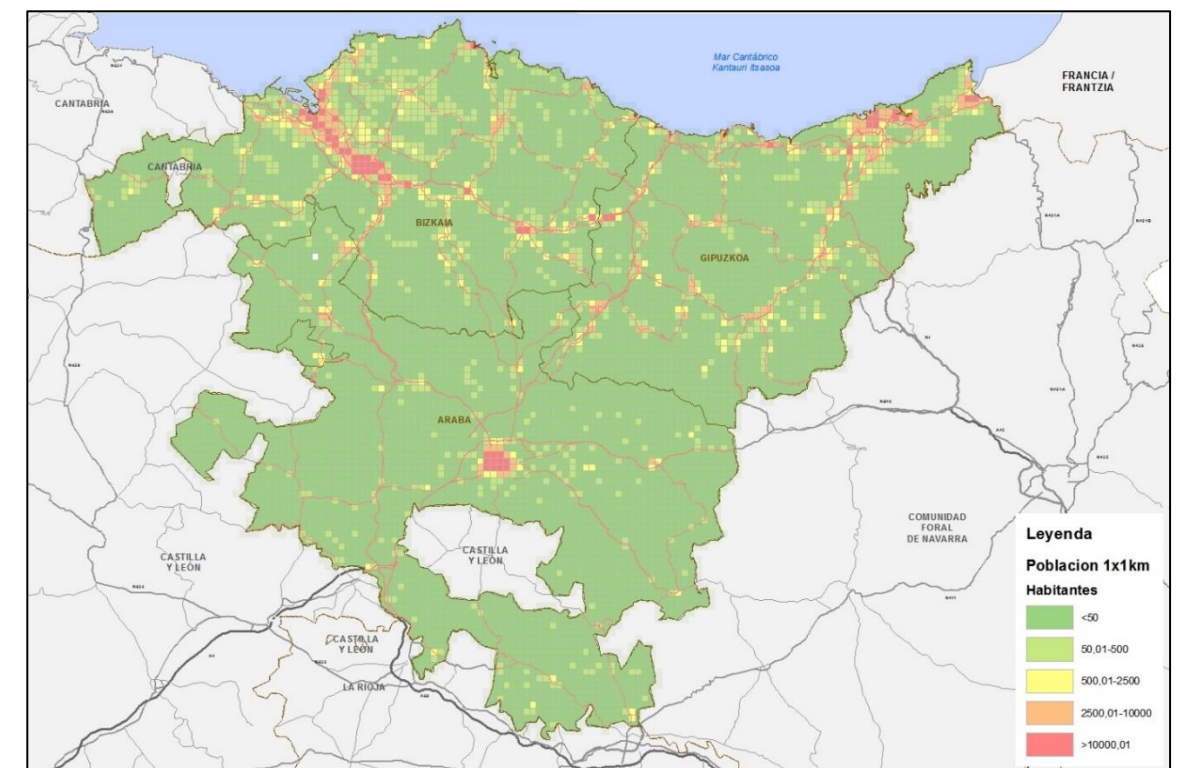
2014ko ekainaren 16an EHAAn argitaratu zen 90/2014 Dekretua, ekainaren 3koa, Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduan paisaia babestu, kudeatu eta antolatzen duena.

Dekretu horretan identifikatzen dira, lurralde-antolamenduaren arloan, paisaia babesteko, kudeatzeko eta antolatzeko tresnak, hala nola Paisaiaren Katalogoak, Paisaiaren Zehaztapenak, Paisaiaren Ekintza Planak eta Paisaian Integratzearen Azterlanak.

Helburua da Euskal Autonomia Erkidego osoko paisaiaren katalogoak eta zehaztapenak idaztea. Euskal Autonomia Erkidegoa osatuta dagoen 15 eremu funtzionaletatik, Enkartazioetako eremu funtzionaleko (Bizkaia), Arabako Errioxako eremu funtzionaleko (Araba) eta Urola-Kostako eremu funtzionaleko (Gipuzkoa) katalogoak soilik daude idatzita. Gaur egun, hiru eremu funtzional horien Paisaiaren Zehaztapenak ari dira idazten eta Donostia-Beterriko eremu funtzionaleko Paisaiaren katalogoa.

7.6 Ingurune sozioekonomikoa

Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Antolamenduaren Gidalerroek 15 eremu funtzional mugatzen dituzte lurralde-antolamendua garatzeko. Indarrean dauden Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak 1997an onartu ziren, otsailaren 11ko 28/1997 Dekretuaren bitartez. Eremu funtzionalak eskualde mailako udalaz gaindiko mugaketak dira, eskualde-burutzen baliokideak diren hiriguneetan antolatuta daude. Hori dela eta, esparru egokiak dira Euskal Autonomia Erkidegoko errepideen plangintzarako. (ikus 18. mapa).

3. irudia: Biztanleria-dentsitatea, km²-ko, EAEko eremu funtzionaletan. Iturria: Eusko Jaurlaritza. geoEuskadi.

Ingurumen-dokumentu estrategikoan, atal hauek deskribatu dira:

- Demografia
- Ekonomia-jarduerak eta enplegua
- Mugikortasuna
- Kultura-bitartekoa

7.7 Ingurumen-arriskuak.

Ingurumen-dokumentu estrategikoan lurzoruaren kutsadurarekin lotzen diren arriskuak eta/edo arazoak eta lursailekin lotzen diren arazoak ikus daitezke.

Lurzoruaren kutsadurarekin lotzen diren arazoak

- Kutsatuta egon daitezkeen lurzorua
- Hidrologiarekin lotzen diren arazoak (akuiferoen kalteberatasuna eta urpegarritasuna)

Lursailekin lotzen diren arazoak:

- Higadura-arriskuak
- Sismikotasuna

8 Planaren ingurunearen ingurumen-diagnostikoa

Kapitulu honetan errepide-planak zer esparrutan jarduten duen aurkezten da. Aurrez, Euskal Autonomia Erkidegoko esparruaren lehen ezaugarritzea egin da, baita espazio horretako errepide-sarearen eta parte hartzen duen ingurumen-prozesuen integrazioaren ingurumen-analisia ere.

8.1 Diagnostikoaren planteamendua

Ingurumen-ezaugarritzea Euskal Autonomia Erkidegoaren esparruko sare funtzional osorako egin da, eta, horretarako, bertan dauden ingurumen-balio nagusiei eta banaketa geografikoko araei erreparatu zaie.

Analisiaren bigarren atala bi alderdi hauetan zentratu da: batetik, bide-sarea osatzen duten tarteen baldintzetan eta, bestetik, kalitateko eremu sentikorren identifikazioan eta sarea osatzen duten tarteekin duten erlazioan. Bi alderdi horiek uztartu dira bide-sareak ingurumenean duen integrazioa aztertzeko. Azterketa horretan, parametro sinpleak ezarri dira errepide tartearen eta haren ingurumen-testuinguruaren balioen arteko erlazioa balioztatzeko.

Errepide-sareko analisi horri esker, errepide-sarea osatzen duten tarteen ingurumen-kategorizazioa ondoriozta daiteke eta, hartara, errepidearen problematika zehazten duen oinarritzko ingurumen-profila defini daiteke, baita, hori abiapuntu izanik, errepidean egin daitezkeen jardunak ere.

Atal hau 21/2013 Legeak eta 211/2012 Dekretuak ezarritako eskakizunen arabera planteatu da —21/2013 Legea, abenduaren 6koa, ingurumen-ebaluazioari buruzkoa eta planen eta programen ingurumen-inpaktuaren baterako ebaluazioaren edukia arautzen duena, eta 211/2012 Dekretua, urriaren 16koa, planen eta programen ingurumenaren gaineko eraginaren ebaluazio estrategikoa egiteko prozedura arautzen duena—.

Ingurumen-ebaluazioaren hirugarren atalean, planaren jardunaren mende dauden egungo ingurumen-balioak eusten dituzten mekanismoen eta prozesuen interpretazioa egiten da, baita horien estrategien eta jardun zehatzen interpretazioa ere. Bertan, planaren jardunen mende dauden espazioei dagozkien oinarritzko ingurumen-unitateak definitzen eta ezaugarritzen dira. Ingurumen-unitate horiek Euskal Autonomia Erkidegoan dauden ingurumen-sistemak islatzen dituzte eta, bide horretatik, Euskal Autonomia Erkidegoaren araudiaren eskakizunak betetzen dira.

Azkenik, xede-sarearen analisia egitean, eremu funtzionalak banatu da lurraldea, eta, eremu funtzional bakoitzerako, ingurumen-osagairik nabarmenenak ezaugarritu dira.

Plana garatzen den ingurunearen ezaugarriak finkatzean, Lurralde Plan Partzialak idazteko esparrutzat definitzen diren eremu funtzionalak hartu dira analisi-unitatetzat —Eusko Jaurlaritzaren Lurralde Antolamenduaren Gidalerroen 4. artikulua hala definitzen ditu (28/1997 Dekretua, otsailaren 11koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Lurralde Antolamenduaren Gidalerroak behin betiko onartzen dituena)—. Lurralde-segmentazio horrek islatzen ditu, gainera bada ere, bizitegiko eta jarduerako zentroen arteko erlazio funtzionalak eta espazioaren banaketa fisikoa. Aditza eman behar da, analisi hori ingurunearen errealitatearen lehen hurbilketa bat dela, eta ez dela zorrotz-zorrotz hartu behar. Ingurunea osatzen duten ingurumen-alderdik adierazgarrienak nabarmentzeko hasierako modu bat besterik ez da.

8.2 Ingurumen-sentsibilitatearen aldagaiak

Horren barruan, kalitateko eremu sentikor multzo handia hartu da kontuan, eta eremu horiek errepide-sarearekin eta horiek izan ditzaketen jardunekin nola erlazionatzen diren hartu da aintzat. Zuzeneko intrusioa aintzat hartzen duten zonako aldagaiak definitu dira (eremu sentikor horietan zehar errepide-tarteak agertzea islatzen dute), baita zeharkako intrusioa edo hurbiltasuneko zonako beste aldagai osagarri batzuk ere (errepide-tartearekin lotzen diren prozesuen, emisioen edo arriskuen bidez eremu horien gaineko zeharkako balizko eragina islatzen dute).

Zonako ingurumen-aldagai horiek bide-sareko tarte bakoitza zer ingurumen-profiletan txertatzen diren deskribatu nahi dute. Hautatutako zonako aldagaiak erreproduzitzen dute zer ingurumen-balio diren sentikorrak tarte bakoitzaren inguruan agertzen diren errepideetako jardunekin. Hauek dira:

INGURUMEN ALDAGAIK	PISUA
Erliebe determinatzailea (RELIEVE tauletan)	0,5
Ezgonkortasun geologikoa-geoteknikoa (INESTABIL tauletan)	0,5
Higagarritasuna (ZONASEROSI tauletan)	0,5
Ondare geologikoa (PTGEOLOGIC1 eta PTGEOLOGIC2 tauletan)	0,8
Lur gaineko hidrologia (REDHIDRIC tauletan)	1
Akuiferoen kalteberatasuna (VULNERA tauletan)	1
Urpegarritasuna (ZFP)	1
Naturaguneak (OENA, OENB, RENA eta RENB tauletan)	1
Interes bereziko flora (FLORA1, FLORA2, BOSQUES tauletan)	1/1/0,5
Interes bereziko fauna (ESPECIES1 eta ESPECIES2 tauletan)	1
Paisaiak (PAISAJE tauletan)	1
Naturaguneen katalogo irekia (CAT)	0,8
Korridore ekologikoak (CORECOL)	1
Populazio-eremuak (POBLACIÓN eta POBLACION2 tauletan)	0,8
Nekazaritza-lurzoruak (SUELOS tauletan)	1
Kultura-ondarea (PATRI tauletan)	1
Kutsatuta egon daitezkeen lurzorua (SUECONT tauletan)	0,8
Onura publikoko mendiak (MUP tauletan)	0,8

Tarte bakoitzean, eremu sentikor horietan luzera handiagoko edo txikiagoko presentzia duen hartzen da aintzat, betiere adierazita haren luzeraren % 60 baino gehiago eremu sentikorrean dagoen (aldagaiaren 03 balioa), haren luzeraren % 30 eta % 60 artean dagoen (aldagaiaren 02 balioa), haren luzeraren % 0,1 eta % 30 artean dagoen (aldagaiaren 01 balioa) edota interferentziarik ez duen (aldagaiaren 0 balioa). (adibidez, tarte batek luzeraren % 45 bertako basoko eremu batean duenean eta % 5 soilik paisaia berezi batean duenean, BASOAK aldagaiak 02 balioa izango luke tarte horretarako eta PAISAIA aldagaiak 01 balioa izango luke). Aldagai batzuetan, % 0,1 eta % 5 arteko datuetan edo balioan barnean hartzen dira.

Analisisa egiteko Informazio Geografikoko Sistema bat eraiki da eta sistema horrek oinarritzko jarduntarteen arabera egituratutako bide-sarea txertatzen du —2017-2028 aldirako Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Plan Orokorrean definitzen denaren arabera—, baita eremu sentikorreko 18 taldeak irudikatzeko beharrezkoak diren geruzak ere. Tarte bakoitzak lotuta du zonako 26 oinarritzko aldagai barnean hartzen dituen erregistroa. Aldagai horiek erreproduzitzen dituzte zuzeneko intrusioko zonako hamasei aldagaiak (RELIEVE, INESTABIL, ZONASEROSI, PTGEOLOGIC₁, REDHIDRIC, VULNERA, ZFP, OENA, OENB, BOSQUES, FLORA₁, FLORA₂, ESPECIES₁, PAISAJE, CAT, POBLACIÓN, PATRI, SUECONT, MUP eta SUELOS) eta hurbiltasuneko bost aldagaiak (PTGEOLOGIC₂, RENA, RENB, ESPECIES₂ eta POBLACION₂).

Balorazioa antolatzeke helburuarekin, eremu sentikor horietarako integrazioari garrantzi erlatiboko pisu espezifikoa batzuk esleitu zaizkio, kontuan izanik faktorearen garrantzia hainbat erakunde publikoren politikek zuzentzen duten (1,0eko balorazioa), edo antolakundeek zuzentzen duten, edo legea ez den informazioak zuzentzen duen (0,8ko balioa), edo antolakundeek aitortzen ez duten haren interes zientifikoa soilik zuzentzen duen (0,5eko balioa). Balio horiek haztatzen dute tarteak eremu sentikorrean egotearen balioa.

Atal honetan aldagai horien eta eremu sentikorraren arteko irudikatzen duten mapak eta taulak txertatu dira (*adibidez, tarte batek luzeraren % 45 0,5eko pisua duen bertako basoko eremu batean duenenean eta % 5, soilik, 1,0ko pisua duen paisaia berezi batean duenean, BASOAK aldagaiak 01 balioa izango luke tarte horretarako eta PAISAIA aldagaiak 01 balioa izango luke*).

Testu honi txertatu zaizkion mapetan kartografiatu da bide-sareko tarteen eta inguruneen prozesuen arteko integrazioa.

Diagnostikoa egiteko erreferentzia izan dira Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako lurralde historikoetako eremu funtzionalak, eta eremu horietako bakoitzean aztertu da aztergai dugun bide-sarearen tarteen nolako integrazioa duten ingurunean. Lurralde-pieza horien definizioaren xedea beste funtzio batzuk interpretatzea den arren eta oso operatiboa ez den arren —ingurumen-unitateen mailan zein bide-sareen eta mugikortasun-jarraibideen mailan—, unitate horiek erreferentziatzen hartu dira, oinarri gisa baliagarriak baitira horiek erabiltzen dituzten plangintzako beste dokumentu batzuetarako.

Ondoren, horietako bakoitzak dituen tarteen eta ingurumenaren gaineko eraginaren taula gehitu da:

8.3 Xede-sarearen diagnostikoa, eremu funtzionalen arabera

Enkartzioetako xede-sarearen diagnostikoa

Enkartzioetako xede-sareak baldintza-profil txikia edo ertaina du (zabalerak, lur-mugimenduak, trafikoa). Alderdirik nabarmenenak dira BI-630 errepidearen tarte bat Armañongo eremuan (Kontserbazio Bereziko Eremua, Parke Naturala eta naturagunea) eta korridore ekologikoetan eragina duten bi tarte labur, Balmasedaren hego-ekialdean (BI-626 eta BI-624) eta Escrita mendatean (BI-630).

Garrantzi kualitatibo txikiagoa baina irismen kuantitatibo handiagoa du BI-630, BI-624 eta BI-636 errepideen eta Karrantza eta Cadagua ibai-ibilguen arteko bizikidetzak, arriskuak eragiten baititu urpegarritasun-prozesuetan, balio faunistikoekiko eta floristikoekiko bizikidetzan eta ibai horien funtzio ekologikoetan eta paisaian.

Bigarren maila batean nabarmentzen dira sare horretako errepideak ezegonkortasuneko puntu batzuetatik eta balio handiko nekazaritzako eta basoko lurzoru-eremuetatik hurbil egotea.

Bilbo Metropolitarrako xede-sarearen diagnostikoa

Bilbo Metropolitarrako xede-sareak eragin handiko edo oso handiko baldintza-profila du eta nabarmentzen dira trafiko-karga handiak eta azpiegituretako batzuen dimentsio handiak (batez ere zabalera handiak). Alderdirik garrantzikoena dira eremu metropolitarrako bizi-kalitatearen gaineko eragin negatiboa; izatez, xede-sareko errepideak zarata-maila, hesi-efektu eta arrisku-maila handiekin integratzen dira eta lurzoru kutsatuak agertzen dira.

Bilbo Metropolitarrako eremuak eskualde arteko eta tokiko mugikortasun-ereduak sakondu beharko ditu, batik bat bertako azpiegitura handien intermodalitateari eta egokitzapenari dagokionez.

Era berean, kontuan hartu beharko da trafiko-fluxu handiko errepide nagusien eta hurbileko ur-ibilguen (Cadaguaren, Nerbioiren, Ibaizabalen, itsasadarren edo Ballontiren) arteko elkarbizitza.

Ingurune biotikoari eta paisaiari dagokionez, nabarmentzen da xede-sareak kostaldearekin eta hurbileko eremuekin izan behar duen erlazioa. Kontuan izan behar da BI-637 errepideak Berangon zeharkatzen duen Interes Geologikoko Lekua edo Zierbenako Lurralde Antolamenduaren Gidalerroetako eremuetan agertzen den espazioa eta Laudioko eremua, lotura ekologikoko korridorea bereizten duena.

Mungiako xede-sarearen diagnostikoa

Mungiako xede-sarea BI-631 errepideak (Derio-Mungia-Bermeo) soilik osatzen du eta haren baldintza-profil orokorra ertaina/txikia da (zabalerak, lur-mugimenduak, trafikoa).

Ingurumen-integrazioaren alderdirik garrantzikoena dira: bizitegi-zonak BI-631 errepidetik hurbil egotearen arriskua —are gehiago inguruetan sakabanatuta dauden txaletak eta baserriak—; arriskuan dauden espezieen interes bereziko eremuetatik hurbil dauden esparruen arriskua; eta baso naturalen eta erdi-naturalen hurbiltasuna, Mungia eta Sollube artean.

Busturialdea-Artibaiko xede-sarearen diagnostikoa

Busturialdea-Artibaiko xede-sareak baldintza-profil txikia edo ertaina du (zabalerak, lur-mugimenduak, trafikoa). Alderdirik garrantzikoena da hiru errepideen eta ibai-ibilguen arteko elkarbizitza: BI-631 errepidea eta Urdaibaiko ibai-sarea (Kontserbazio Bereziko Eremua eta Biosferaren erreserba), BI-635 errepidea eta Oka ibaia (Biosferaren erreserba eta Kontserbazio Bereziko Eremua) eta BI-633 errepidea eta Artibai ibaia

(Kontserbazio Bereziko Eremua). Horrez gain, babes bereziko eremuak ere hurbil daude Berriatua eta Mutriku inguruetan.

Ardatz horien funtzionaltasun hidrikoa eta ekologikoa bideekin eta trafikoarekin uztartu beharko da. Gainera, BI-635 eta BI-633 errepideen tarte batzuk kalteberatasun handiko akuiferoen gainetik bideratzen dira eta Biodibertsitate Zuzendaritzak proposatutako loturako korridore ekologikoak zeharkatzen dituzte.

Hiru errepideak hurbil daude ezegonkortasun ekologikoko eremuetatik, zarataren eragozpenak jasan ditzaketan balizko hartzaileengandik (herrien inguruetan batik bat) eta nekazaritza-kalitateko lurzoruetatik.

BI-631, BI-635 eta BI-633 errepideen presentziarekin, Urdaibai ibai-sareko eta Oka eta Artibai ibaietako funtzionaltasun ekologikoari eta hidrikoari eta uren kalitateari eusteko beharra hauteman da, baita horien paisaietan duten integratioari eta ibilbide luzeko trafikoek hirigune ertainetan sortzen dituzten zarata-eragozpenen prebentzioari eta integratioari ere.

Debabarreneko xede-sarearen diagnostikoa

Debabarreneko xede-sareak baldintza-profil handia du (zabalerak, lur-mugimenduak, trafiko ertain/handia). Alderdirik garrantzikoena lotzen dira trafiko-intentsitate handiko errepide nagusiek hurbileko bizitegi-zonetako bizi-kalitatean dituzten eraginekin, batez ere Deba ibaiaren haranean, baina baita jendea bizi den beste eremu batzuetan ere. Horrez gain, lurzoru kutsatuak ere agertzen dira Ermuan eta beste kokaleku batzuetan.

Lurralde horien transformazio antropikoko testuinguru orokorrean, bertako mendiek eta ibaiak eraginpean ez dauden barrualdeko eta kostaldeko enklabe batzuetan metatzen dituzte balio ekologikoak.

Xede-sareak zeharkako eragina du Arnoko Kontserbazio Bereziko Eremuan, baina zuzenean du eragina Euskal Kostaldeko Geoparkean eta itsasertza zorrotasunez babesteko zona berezi batzuetan. Gainera, Deba eta Zumaia arteko itsasertzeko tarteko biotopo babestua dago, eta hori ez dator bat N-634 errepidearen presentziarekin.

Arnoko gunek garrantzi handiko akuifero-sistema du, eta N-634 eta AP-8 errepideetako obren eraginpean egon daiteke.

Deba ibaiaren haranak eta xede-sareak elkarrekin bizi behar dute; batetik, biztanleek mugikortasun eraginkorra behar dute eta, bestetik, ingurumen-balioek arreta berezia merezi dute, eremu funtzionalen duten egoera lehengoratzeko.

Funtsezkoa da xede-sareak banantzen duen eta hain urbanizatuta dagoen eremu honetako korridore ekologikoak mantentzea. Izatez, Bizkaia eta Gipuzkoa lotzen dituen korridore bakanetako bat da, edo bakarra.

Urola-Kostako xede-sarearen diagnostikoa

Urola-Kostako xede-sareak (A-8, N-634 eta GI-631) baldintza-profil handia edo ertaina du (zabalerak, lur-mugimenduak, trafikoa). Alderdirik garrantzikoena lotzen dira trafiko-intentsitate handiko errepide nagusiek hurbileko bizitegi-zonetako bizi-kalitatean dituzten eraginekin, batez ere Urola ibaiaren haranean eta Zarautzen eta Orion. Horrez gain, lurzoru kutsatuak daude errepideen inguruetan (Azkoitia, Azpeitia eta abar).

Xede-sareak habitaten zatiketaren arloko intrusio handiak ditu, naturagune babestuak (Natura 2000 sarea) saretik hurbil baitaude, batez ere eremu funtzionalaren iparraldean.

Xede-sarearen eta sare hidrologikoaren arteko elkarbizitza argia da Urola eta Oria ibaien haranetan; haatik, sarea tratatu beharko da galeriako basoak, interes komunitarioko habitata eta uren kalitate ona lehengoratzeko, betiere errepideetatik datozen uretarako hautabideak bilatuz.

Ondare geologikoarekin sortzen diren erlazioek ahalik eta jasangarrienak izan beharko dute, intereseko morfologia mantentzeko eta ez hondatzeko, hala nola flysharena eta Getariako saguarena.

Garrantzi handikoa da intermodalitatea eta trafikoen banaketa sustatzeko neurriak ezartzea, neurri horiek egungo mugikortasunaren profila hobetuko baitute, batez ere GI-631 errepidean —Azkoitia, Azpeitia, Zestoa, Zumaia eta Zarautz parean—.

Xede-sarearen eta sare hidrologikoaren eta galeriako basoen eta zuhaitzien arteko integrazioak eremu funtzionalean kokatzen diren loturako korridoreen garapen ona ezarriko luke.

Donostia-Beterriko xede-sarearen diagnostikoa

Donostia-Beterriko xede-sareak baldintza-profil handia du (zabalerak, lur-mugimenduak, trafikoa), eta ingurumen-mailan baliokideak diren trafiko-karga handiak nabarmentzen dira. Alderdirik garrantzikoena lotzen dira trafiko-intentsitate handiak dituzten errepide nagusiek inguruko bizitegi-zonetako (Andoingo, Lasarteko, Hernaniko, Donostiako, Pasaiako, Errenteriako eta Irungo) bizi-kalitatean sortzen dituzten eraginekin. Horrez gain, nabarmendu behar da errepideetako obrek zona horretan dauden (Oartzunen, Donostian, eta abar) lurzoru kutsatuak hartzeko arriskua dagoela.

Lurraldean transformazio antropikoko testuinguruan (basoberritzea, tarteko eremuetako nekazaritza eta abeltzaintza, eta populazioa eta industrializazioa finkatzea), balio ekologikoak ibaiadarretan eta barrualdeko mendiko eremuetan metatzen dira.

Xede-sarea, halaber, Oria ibaiaren Kontserbazio Bereziko Eremuarekiko (N-634) eta Txingudi-Bidasoko Kontserbazio Bereziko Eremuarekiko (N-121-A, GI-636 eta N-638) paralelo garatzen da, eta guztiz gainditzen du Aiako Harriko Kontserbazio Bereziko Eremua. Bertan daude, halaber, habitata zatikatzeko arriskurik handienak, zonaren kalteberatasun handiaren eraginez.

Hiri-lurzoruaren metaketa eta N-1, A-8 eta AP-8 korridoreen presioa adierazgarriak dira eta uharte naturalak sortzen dituzte. Antolamendu-jarraibideak finkatu behar dira eta zonako ingurumen-profila hobetuko duen jasangarritasuna egituratu eta bilatu beharko da.

Bestalde, presio antropikoak trafiko eragozpenak sortzen ditu bizitegi-eremuen ertzetan eta horiek ere ebatzi beharko dira, intermodalitatea eta trafikoen banaketa sustatzeko balizko neurrien bitartez.

Bestalde, Jaizkibel eta Aiako Harria arteko loturako korridorearen balizko garapena sakondu beharko da. Era berean, errepide horiek paisaian egoki integratzeko neurriak ezarri beharko dira.

Toloserriko xede-sarearen diagnostikoa

Toloserriko xede-sareak baldintza-profil oso handia du (zabalerak, lur-mugimenduak, trafikoa), eta ingurumen-mailan baliokideak diren N-I errepidearen trafiko-karga handiak nabarmentzen dira.

Alderdirik garrantzikoena lotzen dira trafiko intentsitate handiko errepide nagusiek hurbileko bizitegi-zonetako bizi-kalitatean dituzten eraginekin, batez ere Oria ibaiaren haranean.

Bestalde, Oria ibaiaren Kontserbazio Bereziko Eremua eta Araxesko Kontserbazio Bereziko Eremua zeharkatzen dituzten tarteekin soilik du eragina xede-sareak (N-I eta A-15). Nolanahi ere, garrantziko obren ondorioz, Leizaran ibaiaren biotopoen eta Kontserbazio Bereziko Eremuan eragina sortzeko arriskua ere badago.

Egungo sareen beste gorabehera batzuek agerian utzi dute N-I errepideak, Tolosan, lotura duela akuifero kalteberekin eta urpegarritasun-eremu txikiekin.

N-I errepideak bizitegi-eremuen ganean dituen eragozpen handiek berresten dute balizko neurriak ezarri behar direla intermodalitatea eta trafikoen banaketa sustatzeko, eta, hartara, N-I errepidearen egungo mugikortasunaren ingurumen-profila hobetzeko.

Bideen funtzionaltasunaren eta lurzoruen erabileraren jarraibideak antolatzean ingurumen-helburuak ere aintzat hartu beharko lirakeke, jarraibide horietan baitatza egungo ingurumen-baldintzen egitura-jatorria.

Errepide horiek, batez ere N-I errepideak, paisaian egoki integratzeko neurriak ezarri beharko dira.

Goierriko xede-sarearen diagnostikoa

Goierriko xede-sareak baldintza-profil oso handia du (zabalerak, lur-mugimenduak, trafikoa), eta ingurumen-mailan baliokideak diren N-I errepidearen trafiko-karga handiak nabarmentzen dira.

Alderdirik garrantzikoena lotzen dira trafiko intentsitate handiko errepide nagusiek hurbileko bizitegi-zonetako bizi-kalitatean dituzten eraginekin, batez ere Beasain eta Ordiziako bizitegi-zonetatik hurbil.

Xede-sarearen eta Urtsuaren eta Urola ibaien tartekak paraleloan garatzeak ibaiaren ibilgua kutsatzeko arriskua eragin dezake. Bestalde, Etzegarate mendatean, xede-sareak (N-I) eragin puntuala du korridore estrategiko baten ganean —korridore hori Aralar eta Aizkorri-Aratz arteko konexioa da—.

Gaur egungo sarearen eraginei erreparatuta, aipatu behar da Urretxun bat egiten dutela GI-631 errepideak eta interes geologikoko lekuek.

N-I errepideak, Beasainen, bat egiten du ondare geologikoko gune garrantzitsuekin, Oria ibaiaren ertz urperagarriekin.

Bideen funtzionaltasunaren eta lurzoruen erabileraren jarraibideak antolatzean, ingurumen-helburuak ere aintzat hartu beharko lirakeke, jarraibide horietan baitatza egungo ingurumen-baldintzen egitura-jatorria.

Era berean, Etzegarate mendateko korridore ekologiko estrategikoaren balizko garapena sakondu beharko da. Errepide horiek, batez ere N-I errepidea, paisaian egoki integratzeko neurriak ere ezarri beharko dira.

Debagoieneko xede-sarearen diagnostikoa

Debagoieneko xede-sareak baldintza-profil handia du (zabalerak, lur-mugimenduak, trafikoa), eta ingurumen-mailan baliokideak diren GI-627 errepidearen trafiko-kargak nabarmentzen dira, baita Arrasateko eta Bergarako bizitegi-zonetako bizi-kalitatearen ganean duen eragina ere. Bestalde, xede-sareak albo batean soilik du eragina Udaltzako (N-636, Elorriora) eta Aizkorri-Aratzako (GI-627, Araban) ertzetan. Gainera, loturako korridore ekologikoekin gainjartzen dela kontuan izanik, eta gaur egungo sareen gorabeheren ondoren, GI-627 errepideak bat egiten du Deba ibaiaren goi-arroarekin eta haren ertz urperagarriekin.

Aizkorri-Aratz Parke Naturalaren eta Kontserbazio Bereziko Eremuaren ertzean dagoen Arlaban mendatea (GI-627) nabarmendu behar da; horrez gain, arriskuan dauden espezieentzako intereseko eremuaren ertzean eta interes komunitarioko eremuaren ertzean ere badago, eta, gainera, errepidearen bi alboetara bertako basoa dago.

Eskoriatza-Aretxabaleta-Arrasate-Begara ingurunean, GI-627 errepidearen trafikoak bizitegi-zonetan eragiten dituen eragozpenak arindu behar direla hauteman da. Ildo horretan, garrantzi handikoa da

intermodalitatea eta trafikoen bananketa sustatzeko neurriak ezartzea, xede-sareko errepideen egungo mugikortasunaren ingurumen-profila hobetuko baitute. Bideen funtzionaltasunaren eta lurzoruen erabilerearen jarraibideak antolatzean, ingurumen-helburuak ere aintzat hartu beharko lirateke, jarraibide horietan baitatza egungo ingurumen-baldintzen egitura-jatorria.

Errepideak paisaian behar bezala integrazteko neurriak ezarri behar dira, batik bat mendiko tartetean, N-636 errepidean ekialderantz (Antzuola), GI-627 errepidean hegoalderantz, N-636 errepidean Elorriora eta N-636 errepidean, Bergararen iparraldean Deba ibaiaren ertzean bideratzen den tartean.

Durangaldeko xede-sarearen diagnostikoa

Durangaldeko xede-sareak baldintza-profil handia du (zabalerak, lur-mugimenduak, trafikoa), eta ingurumen-mailan baliokideak diren AP-8 eta N-634 errepideen trafiko-kargak nabarmentzen dira, N-634 errepidearen ertzetan dauden bizitegi-zonetako bizi-kalitatearen gainean nolabaiteko eragina baitute.

Bestalde, xede-sareak eragina du Urkiolako Parke Naturalean eta Kontserbazio Bereziko Eremuan —BI-623 errepidea pasatzen da bertatik— eta Durango eta Zornotza arteko lotura-korridorean —AP-8 eta N-634 errepideak pasatzen dira bertatik—. Tarte batzuk Ibaizabal, Mañaria, Arriaga eta Zaldibar ibaietako paralelo bideratzen dira, eta ibilguitako urak kutsatzeko arriskuak sortzen dira; bestalde, obrak egiten badira, zona urpegarrien lehentasuneko fluxuko zonak errespetatu beharko dituzte.

N-634 errepidean trafikoak bizitegi-eremuen ertzen gainean sortzen dituen eragozpenak arintzeko aukera sakondu beharko da.

Mendiko tartetean, berriz, errepide-tarte horiek paisaian egoki integrazteko neurriak ezarri beharko dira.

Arratiako xede-sarearen diagnostikoa

Arratiako xede-sareak baldintza-profil ertain/txikia du (zabalerak, lur-mugimenduak, trafikoa), eta ertzetako bikoizketak eragina izan dezake bizi-kalitatean.

Bestalde, xede-sareak soilik eragina du N-240 errepidearen eta Urkiola eta Gorbeia arteko loturako korridorearen elkargunean. N-240 eta BI-635 errepideek ertz urpegarriekin duten lotura (Ibaizabal eta Arratia ibaiak) eta N-240 errepideak paisaian duen integrazioa ere nabarmentzen dira.

N-240 errepidean ibilgailu pisutsuen ehunekoak oso handiak dira eta trafiko-eragozpenak sortzen dituzte bizitegi-eremuetako ertzetan; hori dela eta, faktore hori arintzeko aukera sakondu beharko da.

Aiarako xede-sarearen diagnostikoa

Aiarako xede-sareak baldintza-profil ertain/txikia du (zabalerak, lur-mugimenduak, trafikoa), eta eragina izan dezake A-625 errepidearen ertzetako biztanleen bizi-kalitatean. Nabarmentzekoa da errepide-tarte hauetako ertzen urpegarritasuna: AP-68 errepidearen Uribitarte eta Audio arteko tarteko ertzena, A-624 errepidearen Artziniega eta Menagarai eta A-625 arteko tarteko ertzena (Altube eta Nerbio ibaiak), eta loturako korridorearen eta A-624 eta A-625 errepideen arteko elkarguneena. Era berean, nabarmendu behar da AP-68 autobideak paisaian izan beharreko integrazioa, baita A-625 errepidearen mendiko tartetek eta A-624 errepide osoak izan beharrekoa.

Xede-sarearen trafikoak Amurrioko eta Audioko bizitegi-eremuetako ertzetan sortzen dituen eragozpenak arindu beharko dira, eta korridore ekologikoak garatu beharko dira, korridorea erabiltzen duten fauna-espezieekin batera bizitzeko aukera bermatzearren. Horrez gain, A-625 eta A-624 errepideen eta AP-68 autobidearen zati baten mendiko tartek paisaian integratu beharko dira.

Araba Erdialdeko xede-sarearen diagnostikoa

Araba Erdialdeko eremu funtzionalak hartzen duen azalera handi horren ondorioz, eta bertako ingurumen-balioen ondorioz, xede-sare osoan banatzen dira eraginak eta arriskuak.

- Ingurune geldoan xede-sarea zona higagarriekin eta ez-egonkorrekin batera garatzen da, eraginak eta arriskuak sortzen ditu Interes Geologikoko lau Lekuren gainean, eta sare hidrologikoarekin paralelo garatzen da, barnean direla zona kalteberak eta lehentasuneko fluxuko zonak.
- Ingurune biotikoan, Arabako ibaien Kontserbazio Bereziko Eremuetan eta Gorbeiko Kontserbazio Bereziko Eremuan kokatzen da xede-sarea eutsi behar duen azalera gehiena. Era berean, Baia, Zadorra, Berron eta Ega ibai-korridoreen, AP-68, N-1/AP-1 eta A-132 errepide nagusien eta Zadorrako sistemako urtegien ertzen eta bideen (N-240 eta A-132) arteko bizikidetzak sakondu beharko da.
- Gainera, Araba Erdialdeko eremu funtzionaleko korridore ekologikoek bermatzen dute Planaren xede-sarearen eta eremu horretako paisaia adierazgarrien arteko bizikidetzak.
- Trafikoaren eragozpenak dagokienez, trafiko maila ertainen eta handien ondorioz, sareko bide nagusiak bizitegi-eremuetatik urrun daude, nahiz eta zona batzuetan eragin puntualak sor daitezkeen.

Sarea berritzeko lanek eragin dezakete nekazaritza-balio handiko lurzoru aberatsak, kultura-ondareko elementuak eta kutsatuta egon daitezkeen lurzoruak okupatzea eta narriatzea.

Arabako Errioxako xede-sarearen diagnostikoa

Laburtuta, Arabako Errioxako xede-sareak baldintza txikiak ditu zabalerari, lur-mugimenduei eta trafikoari dagokienez.

Ingurune geldoan duen integrazioaren arloan, nabarmendu behar da Conchas de Haro eta Bastida arteko tartean urpegarritasun handiko eta ezegonkortasun geologikoko zonak daudela, Conchas de Haroko Interes Geologikoko Lekua dagoela eta sare Ebro ibaiarekiko paralelo garatzen dela. Gainera, Ebro ibaiaren Kontserbazio Bereziko Eremua dago eta arriskuan dagoen espezie kopuru handia izaten duten interes bereziko eremuak daude. Zona horri gehitu behar zaizkio Arabako hegoaldeko mendizerren Kontserbazio Bereziko Eremuak eta Hegaztiak Bereziki Babesteko Eremuak —eremu horiek inguru horretatik pasatzen den Ebro ibaiaren tarteraino iristen dira—.

Bestalde, Guardiako aintziren Kontserbazio Bereziko Eremua dago. Kontserbazio Bereziko Eremu horren iparraldeko mugak N-124 errepidearen mugaraino iristen dira, eta errepide horrek eragin handia izan dezake aintziretan bizi diren eta arriskuan dauden espezieen gainean.

Ibaiekiko hurbiltasun horrek eragin ekologikoak ditu, erribera eta ibilgu aberatsetan eragina izateagatik.

Xede-sareak loturako lau korridorerekin batera garatuko dira. Korridore horiek lotzen dituzte Kantabria mendizerra, hainbat intereseko espazio eta Ebro ibaiak.

Azkenik, bertako trafiko-maila txikiarekin konpentsatzen da A-124 errepideak Bastida, Samaniego eta Guardiako hiriguneetan zehar duen antolamendua.

Sarea berritzeko lanek nekazaritza-lurzoru aberatsak okupatzea eta narriatzea eragin dezakete.

N-124 eta A-124 errepideek Ebro ibaiaren ertzetan duten integrazioa sakondu beharko da, ibai ertzen urpegarritasunarekin eta garrantzizko funtzio ekologikoarekin uztartuta. Ildo horretan, A-124 errepidea zeharkatzen duten loturako korridore ekologikoen elkargunearen ebazpena nabarmentzen da.

8.4 Ingurumen-unitate homogeneousen definizioa

8.4.1 Errepide-tarteak kategorizatzeko planteamendua

Errepide-sarea osatzen duten tarteen ingurumen-baldintzen analisi xehatuak aukera ematen du errepide-tarte bakoitzaren profila ebaluatzeko eta errepidea zer motatako ingurumen-problematikan txertatzen den zehazteko —problematika mota horrek eragina izango du errepide-tarte hori mantentzeko lanetan eta planteatzen diren balizko hobekuntzetan—. (ikus 28. mapa).

Errepide-sarerako ingurumen-kategoria hauek proposatu dira:

- **Balio naturalak dituzten eremuetako tarteak:** floraren, faunaren, ekologiaren, ondare geologikoaren eta paisaiaren arloko balioek lehentasuna duten lurraldeetan zehar, batik bat, bideratzen diren bide-sareko tarteak dira —lurralde horiek kalitateko beste ingurumen-atributu batzuk edo ingurumen-atributu kalteberak ere izan ditzakete—.
- **Populazioa duten eremuetako tarteak:** populazioaren bizi-kalitatearen, istripu-arriskuen, soinu-mailen, hesi-efektuaren eta lurzoru kutsatuen arloko balioek lehentasuna duten lurraldeetan zehar, batik bat, bideratzen diren bide-sareko tarteak dira —lurralde horiek kalitateko beste ingurumen-atributu batzuk edo ingurumen-atributu kalteberak ere izan ditzakete—.
- **Haran-hondoko tarteak:** balio hidrologikoek eta urpegarritasunekoek, ur-ibilguekin lotzen diren balio biotikoek eta haran-hondoko populaketarekin lotzen diren balio sozioekonomikoek lehentasuna duten haran-hondoetatik, batik bat, bideratzen diren bide-sareko tarteak dira. Ingurune horietan lurzoru-erabileren arteko konpetentzia handia dago, eta kalitateko beste ingurumen-atributu batzuk edo ingurumen-atributu kalteberak ere egon daitezke.
- **Erliebe determinatzaileko tarteak:** bide berrietarako beharrezkoak diren lur-mugimendu handiekin lotzen diren balioek eta isolamenduaren eta populazio-dentsitate txikiaren ondoriozko balioek (floristikoen, faunistikoen, ekologikoen, paisajistikoen eta abar) lehentasuna duten erliebe irregularreko lurraldeetatik, batik bat, bideratzen diren bide-sareko tarteak dira. Lurralde horiek kalitateko beste ingurumen-atributu batzuk edo ingurumen-atributu kalteberak ere izan ditzakete.
- **Erdi-mailako landa-eremuetako tarteak:** landa-izaerako, nekazaritza-oinarriko, populazio-dentsitate txikiko eta nolabaiteko interesa duten balio naturaleko lurraldeak zeharkatzen dituzten bide-sareko tarteak dira. Erliebea irregularra izan daiteke, ingurumen-profil espezializatu gabea; hortaz, tarte horretan egiten diren jardunek eragin desberdina izan dezakete esparruko natura eta giza balioetan eta balio fisikoetan, eta kalitateko beste ingurumen-atributu batzuk edo ingurumen-atributu kalteberak ere izan ditzakete.

9 Hautabideak aukeratzeko prozesua

9.1 Hautabideen azterketa

Hautabidetzat jotzen dira plangintzako aukera globalak, plan honetan ebaluatzeari eta barnean hartzeari dagokionez.

Hiru hautabide hartu dira aintzat Planaren helburuak, irismena eta proposamenak definitzeko. Ondoren, labor-labor deskribatzen dira hiru hautabide horiek.

9.1.1 o hautabidea edo ez esku hartzekoa

Ez esku hartzeko o hautabideak ekarriko du egungo Euskal Autonomia Erkidegoko Errepide Sarea ez aldatzea eta egungo errepide-sarea mantentzea, konfigurazio orokorrari dagokionez zein errepide bakoitzaren ezaugarri geometrikoei dagokienez.

Ez jarduteko hautabide horren ondorioz, errepide-sarea kudeatzeko beste esparru bat ezarriko da, eta, beraz, hautsi egingo da 2005-2016 aldirako Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Bigarren Plan Orokorren Berrikuspenean aurreikusten ziren jardun-programen eta jarraibide estrategikoen jarraitutasuna. Etenik geratuko litzateke azpiegitura-premia berrien analisia, baita sarea mantentzeko eta kontserbatzeko lanak ere.

Hautabide honen aplikazioaren ondorioz espero den bilakaerak ez dio konponbidea emango Planak berak ebatzi nahi duen identifikatutako arazoari.

Ez esku hartzeak ekarriko du ez aintzat hartzea 2. Planaren berrikuspenaren hasieratik hona ezarri ahal izan diren lege eta/edo jarraibide estrategikoak, edo 2. Planaren amaieraren ondoren sor daitezkeenak.

9.1.2 Plangintza berriko hautabidea

Hautabide integrala bat dator 2017-2028 aldirako Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Hirugarren Plan Orokorrean definitutako ikuspegiarekin eta proposamenarekin.

Hartara, hautabide horrek jarraipena ematen die aurreko planetan bildutako helburuei eta irismenei, eta Planaren egiturazaila gisa definitutako helburuak betetzeko premia berrien analisia txertatzen du. Hautabide hori bat dator plan honetan egindako planteamenduarekin, eta gizarte- eta ingurumen-errentagarritasunera begira jartzen du azpiegitura berriei buruzko erabakia, betiere errentagarritasun ekonomikoko helburuak barnean hartuta.

Plangintza berriak inguruabar ekonomiko eta sozial berrira egokituko luke proiektua, diagnostikoaren abiapuntua egungo trafikoetara eta aurreikuspen egokitueta eguneratuta eta hiri-garapenetan aldatetak eginda. Azken urte hauetako istripu-tasen bilakaera ere hartuko luke kontuan.

Hautabide honek hobekuntza ekarriko luke sarea kudeatzeko errepideen plangintzan, eta gehiago hartuko luke kontuan araudi- eta ingurumen-bilakaera eta plangintza orokorreko esparruarekiko koordinazioa. Gaur egungo premiak errepide-sarera egokituko dira, betiere erreferentziazko plangintzako eta arauzko esparruarekin koordinatuta eta jardunak sarearen egungo premietara egokituta.

9.1.3 Joera-hautabidea

Hautabide honen bitartez, azpiegitura berrien proposamenak egin nahi dira, gaur egun dauden eta aurreikusten diren eskariei aurrea hartuta, eta plana zuzendu behar duen jasangarritasun ekonomikoaren ondoriozko aurrekontu-murrizketak aintzat hartu gabe.

Gainera, joera-hautabideak jarraitutasuna eta amaiera emango die aurreko plangintzako aurreikuspenei. Horretarako, ez ditu egungo lehentasunak eta helburuak berrikusiko, eta horrek eragin dezake, besteak beste, inbertsioko, kontserbazioko eta ustiapeneko gero eta kostu handiagoko aurreikuspenen gainzuzkidura.

Lurralde-egituraketa ez da soilik ulertu behar trazadura berriak planteatzen dituen eredu baten esparruan —eskariaren eta, oro har, ereduaren finantza-murrizketaren balorazio egokirik egin gabe planteatzen dituen eredu baten esparruan—. Nabarmenak dira, lurralde-ikuspuntutik benetako abantailarik lortu gabe, azpiegituretan eta zerbitzuetan egin beharreko inbertsioak biderkatzearen arriskuak.

Plangintza-eredu honek auzitan jarri ditu sare globalean (Estatukoan, autonomia-erkidegokoan eta tokikoan) indarrean dagoen plangintzan biltzen diren errepide-proiektuetako batzuk, eta, hartara, sarearen eredu funtzional osoa berrikusi beharra dakar —sarearen eredu funtzionala lurraldea berrorekatzen duten azpiegituren sare gisa ulertu behar da, eta, horretarako, sare horren maila desberdinetan aurreikusten diren ibilbidetan oinarritzen da—.

9.1.4 Planteatutako hautabideen konparazioa

Hurrengo irudian labor-labor jasotzen da aurreko hautabideen konparazioa, Planaren helburuekin lotuta eta helburuetako bakoitza betetzearen balorazio orokor kualitatiboa eginez:

HELBURUA	EZ ESKU HARTZEA	INTEGRALA	JOERETAKOA
Ibilbideen funtzionaltasuna eta Europan zeharreko sareko integrazioa	•	•	•
Jasangarritasun ekonomikoa	•	•	•
Gizarte-jasangarritasuna	•	•	•
Ingurumen-jasangarritasuna	•	•	•
Homogeneizazioa eta azpiegituren zuzkidurako oreka	•	•	•
Irisgarritasuna	•	•	•
Beste organismo eta erakunde batzuekin koordinatzea jardunak	•	•	•

Oharra: Helburua betetzea: • Helburua ez betetzea: •

Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Hirugarren Plan Orokorreko sarea 2. planekoa baino luzeagoa da, plan zaharrak barnean hartzen ez zituen errepideak ere hartzen baititu, hala nola Bilboko Metropoliko Hegoaldeko Saihesbidea, AP-8 eta AP-1 autobideak eta Gasteiz-Irun autobia, Eibar barrena.

1.000 biztanleko errepide-zuzkidura ez da nabarmen gehitu aurreko Plan Orokorrarekin alderatuta; izatez, populazioak % 0,23 soilik egin du gora 2010. urtetik hona, eta % 2,68 gehitu dira sareko kilometroak. Desberdintasun hain txiki horiek direla eta, adierazleak ez du aurreko Planarekiko alde handirik.

Plangintza berriak egungo legeriara egokituko luke errepideen geometria, kontuan hartuta kurbadura-erradioak, maldak eta abiadura espezifikokoak.

Agertoki sozioekonomikoa eta mugikortasunekoak aldatu dira, eta plangintza berriko hautabidean aintzat hartu beharko da hori.

Ingurumen-legeria aldatu egin da 2. Planaz geroztik, eta, hartara, 3. Planean Euskal Autonomia Erkidegoak, Estatuak eta Europar Batasunak xedatutako dekretu eta lege guztiak barnean hartu beharko dira.

Hori dela eta, plangintza berriko hautabideak premia sozioekonomiko berriei eta ingurumen-premia berriei erantzungo die, benetako doitasunetara egokitzeko beharrezkoak diren aldaketak planteatuta.

9.2 Hautatutako soluzioaren deskribapena

1. hautabidea aukeratu da: PLANGINTZA BERRIKO hautabidea. Planaren jardun-programa berrikustean datza, betiere sarearen gainean jarduteko beharren eta diagnostikoaren erreferentziako egoera eguneratuta.

1. hautabideko jardunak dokumentu honetako planaren deskribapenari buruzko 5. atalean jaso dira.

9.3 Jardunetarako hautabideen azterketa

Planteatutako jardunen ingurumen-bideragarritasunari dagokionez, bi estrategia definitu dira planaren mailan:

- **A motako estrategia**, lehentasuna ematen diena tartearen behar funtzionalei eta ez ingurumenaren gaineko eraginen arriskuei —aplikatzekoa da eraginpean egon daitezkeen ingurumen-balioak maila txikiak edo ez-adierazgarriak direnean—.
- **B motako estrategia**, lehentasuna ematen diona ingurumenaren gaineko eraginak eta arriskuak saihesteari, funtzionaltasun-maila minimoa bermatzen duten proiektu-soluzio apalagoak eta irismen txikiagoak hautatuz.

Hautabide horietako bakoitzarekin lotuta, jardun bakoitzak balizko bi ikusmolde izango ditu. Lehen ikusmoldeak (A motakoak) A hautabidera eramango luke, non esku hartzearen emaitzen funtzionaltasuna nagusitzen zaien ingurumen-arriskuei. Bigarren ikusmoldeak (B motakoak) B hautabidera eramango luke, non esku hartzearen emaitzen funtzionaltasuna ingurumen-arriskuen prebentzioaren mende dagoen, hura mugatu gabe.

Haien gainean esku hartu behar dela diagnostikatu den tartetako bakoitzerako bi aukerak hartu dira aintzat, eta aukera horietako bat hautatu da kasuan kasuko ingurumen-baldintzen arabera, irizpide jakin batzuk kontuan izanik. Labur-labur, hauek dira irizpide horiek:

- Urak kutsatzeko arriskuak, ingurumenaren arloan garrantzia duten ibaien ibilguetatik hurbil garatzen diren tartetean —faktore hori isurien eta istripuen berezko arriskuen intentsitateari baino gehiago lotzen zaio korridore ekologiko horiek mantentzeko beharri—.
- Sareko tarte askok lurralde historikoaren balio ekologikoak eta paisajistikoak mantentzeko garaian betetzen duten zeregina, nabarmenduta sare nagusietako tarte batzuk eta lehen mailako sareko tarte ugari (tokikoak, auzokoak eta eskualdekoak).
- Zehazki, bide handien tarte batzuek habitatak zatikatzeari eragiten duten prozesuen presentzia, fauna-intereseko balioak dituzten lehen mailako testuinguru ekologikoetan.
- Sarearen trafikoak pertsonen bizi-kalitatean dituen eraginak, lehen hurbilketako maila honetan, ez du, antza, arazo larri sortzen; izatez, trafiko-intentsitate txikiak daude —soilik bide nagusietan metatzen dira— eta populazioa hiriburuan metatzen da —gainerakoa oso urria da eta barreiatuta dago—.

Estrategiak lehenestea eta hautatzea

Ebaluazio honen edukiak hurrengo kapituluan txertatu dira.

Hurrengo atalean garatzen den inpaktuen balorazioaren eta aurreko azterketaren ondorio gisa, hurrengo kapituluan aurkeztuko da planak aintzat hartutako proposamenen hautabideekin lotzen diren inpaktuen laburpen txikia.

Laburpen horrek aintzat hartu diren hautabideen ingurumen-lehentasuna hartzen du barnean, eta aditzera ematen du planaren proposamen bakoitzerako azkenean aukeratutako hautabidea eta hautabide hori aukeratzeari eta gainerakoak baztertzeari justifikazioa.

10 Ingurumenean sor daitezken eragin adierazgarrien analisia

10.1 Inpaktuen identifikazioaren eta balorazioaren hastapenak

Kapitulu honetan planaren jardunek eragin ditzaketen inpaktuen identifikazioa eta balorazioa aurkeztuko da. Identifikazio eta balorazio horrek erreferentziatzen hartuko du gaur egungo errepide-sareak ingurumen-balioak mantentzearekin duen integrazioa. Inpaktuen baterako balorazioa egiteko abiapuntua izango da jardun zehatzak sartzea aurrez baloratu diren ingurumen-mekanismoetan.

Ebaluazio-taulez gain, eta jardunak mapetan islatzeaz gain, jardun nagusietako bakoitzaren ebaluazioa ere txertatuko da, betiere eremuen arabera antolatuta. Ebaluazio horrek aintzat hartuko du jardun horietako bakoitzerako hautabidearen aukeraketa, hautatutako jardunaren inpaktu osoaren ebaluazioa eta Planak zona horretan egiten dituen hautabide guztien ebaluazioa.

10.2 Inpaktuen identifikazioaren eta balorazioaren planteamendua

Errepideetan egiten diren jardunek eragin zuzena dute bide-sarean, tartearen oinarrizko baldintzak eraldatzen baitira. Hau da, jardunek trafiko-mailak aldatzen dituzte eta, horiekin batera, trafikoaren ondoriozko emisioak eta arriskuak aldatzen dituzte, plataformaren dimentsio zeharkagarriak aldatzen dituzte eta, hortaz, lotzen zaion hesi-efektua aldatzen dute; halaber, sestraren baldintzak eta, horrekin batera, plataforma eusten duen lur-mugimendua aldatzen da. Integrazio-parametroak aldatzea horien eraginpean daudenez gero, orain beste balio bat hartuko dute.

Inpaktuen balorazioa lortzeko, beraz, alderatuko dira, batetik, tarte bakoitzaren aurretiazko integrazio-maila eta, bestetik, jardunaren eta balorazio bateratuaren ondoren izango duen integrazio-maila, betiere parametroen aurretiazko baturaren konposizioaren eta amaierako baturaren baterako balorazioaren bitartez.

Atal horrek ingurumen-ebaluazio estrategikoa hartzen du aintzat —planak baliatutako estrategiei dagokienez—, baita ingurumen-ebaluazio programatikoa ere —planaren proposamen zehatzen baterako eraginei dagokienez—.

Estrategien ingurumen-ebaluazioa

Horretarako, lehenik planaren estrategien eta helburuen ingurumenaren gaineko eraginak definituko dira, abiapuntu izanik ingurune hartzailearen ingurumen-diagnostikoa eta estrategien edukiak eta irismena, baita aztertutako ingurumen-prozesuen eta -mekanismoen gaineko eragin aurreikusgarria ere.

Proposamen zehatzen eraginaren ingurumen-ebaluazioa

Planaren hautabide eta proposamen zehatzen ingurumen-eraginak aurrez aurkeztu diren ingurumen-irizpideen arabera ebaluatzen dira. Hierarkikoki maila handiagoko errepide-planetan edo beste arlo batzuetako planetan —hirigintza-planetan edo garraio-planetan, adibidez— ebaluatu ahal izan diren proposamenak eman dira aditzera.

Hautabide zehatzen inpaktuen ebaluazioak barnean hartuko ditu inpaktuen atributuen ezaugarritzea eta ezagutza-maila horretako inpaktuen balorazioa —egungo eskala hartuko du erreferentziatzen—.

Aurreko ebaluazioaren ondorio gisa, planak aintzat hartzen dituen proposamenetako bakoitzaren hautabideekin lotutako inpaktuen laburpen txiki bat egingo da.

Ebaluazioan hautemandako eraginaren eta inpaktuen irudikapen kartografiko egokia egingo da, baita inpaktua murrizteko neurriena eta ikuskatu beharreko esparruena ere.

10.3 Inpaktuen identifikazioa eta balorazioa

Esku hartzeko premiak abiapuntu izanik, landu dira **errepide-plan honen xede-sarean** jarduteko proposamenak, aurrez aipatu diren arazoak ebatziko dituztenak. Hiru motatako jardunak izango dira:

- **Obra nagusia;** programa honetan barnean hartzen dira azpiegitura berriak gauzatzea ekarriko duten jardunak edo gaur egungo ibilbideen ahalmena handitzea ekarriko duten jardunak —egungo azpiegitura bikoiztuta, hirugarren erreia gehituta, edo azpiegitura horien funtzionaltasuna ordeztuko duten trazadurarako saihebidetako edo trazadura berriak eraikita, bi erreiko errepideen ezaugarriekin izan zein autobiko ezaugarriekin izan—. Obra nagusitzat jotzen dira, halaber, autobideetarako, autobietarako eta galtzada bikoitzeko bideetarako sarbideak eta loturak eraikitzearekin eta berrantolatzearekin lotzen diren jardunak.
- **Egokitzapena;** egokitzapentzat jotzen dira errepideen trazaduraren ezaugarri geometrikoak eta zeharkako sekzioa hobetzeko egiten diren jardunak, egungo galtzaden gainean jardunda; era berean, programa honetan sartzen dira jardun zehatzen bidez sareko tarte arriskutsuetan segurtasuna areagotzen duten jardunak.
- **Hiri-saihebidetako;** kanpoko bide bat edo ingurabide bat eraikita hirigune baten zeharbidea ebazteko egiten diren jardunak.

Obra nagusiko programa, halaber, azpiprograma hauetan banatu da:

- **Azpiegitura berriak;** azpiprograma honetan barnean hartzen dira gaur egun ez dagoen komunikazio-bide bat definitzea eta eraikitzea xede duten jardunak, edo gaur egun zerbitzuan dagoen komunikazio-bide baten trazadura independente bidez aldaketa funtzionala egitea xede duten jardunak.
- **Galtzada bikoiztea;** azpiprograma honetan, xedea da galtzada bakarreko errepide bat galtzada bereiziko errepide bihurtzea, beste galtzada bat eraikita —beste galtzada hori, oro har, aurrez dagoen galtzadatik oso hurbil eta, gutxi gorabehera, paraleloan eraikitzen da—. Jardun horretan barnean hartzen dira gaur egungo trazaduraren aldaketak, trenbide-pasaguneen ezabatzeak, sarbideen berrantolamendua eta, oro har, autobien edo autobidearen ezaugarriak lortzeko beharrezkoak diren aldaketak.
- **Ahalmena handitzea;** azpiprograma honetan sartzen dira, batetik, ahalmen mugatuko errepideetan, autobiko ezaugarriak dituen galtzada bikoizta eraikitze lanak —oro har, egungo trazaduraren aldaketa handia ekarriko dute—, eta, bestetik, gehiegizko trafiko-eskaria duten ahalmen handiko errepideetan, bide-ahalmena gehitzeko lanak, noranzko bakoitzean beste erreia gehigarri bat, edo bi, erantsita —galtzada handituta, zerbitzu-bideak eraikita edo galtzada gehigarriak eraikita—.

- **Sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea;** jardun horiek lotzen dira bidearen funtzionaltasuna hobetzearekin, edo gaur egun erreiko bikoitzeko errepideak autobia bihurtzearekin, betiere ezkerretarako biraketak ezabatuta, elkarguneak hobetuta eta loturretan sarrerak eta irteerak kontrolatuko dituzten zerbitzu-bideak eraikita.
- **Loturak eraikitzea eta/edo berrantolatzea:** autobideetan, autobietan eta erreiko bikoitzeko errepideetan loturak eraikitzea eta/edo berrantolatzea.

Egokitzapeneko programa, halaber, azpi programa hauetan banatu da:

- **Sarearen egokitzapena;** jardun horien xedea da gaur egungo errepidearen ezaugarri geometrikoak aldatzea, ibilbidea egiteko denbora hobetzeko, zerbitzu-maila eta segurtasuna hobetzeko eta zirkulazioaren erosotasuna areagotzeko. Horretarako, errepideen plataformak estandar desiragarrietara handituko dira, trazadurak oin-planotan eta aurretiko bistan modernizatu eta hobetuko dira, egungo trazaduren oin-planoko okupazioa aldatuko da, bidegurutzeak eta sarbideak hobetu kontrolatuko dira, eta abar.
- **Sarearen trazadura hobetzea eta plataforma handitzea;** errepideen plataformak handituko dira eta ezarritako premia funtzionaltarako eta errepideen segurtasunerako eskatzen diren ezaugarri geometriko minimoak betetzen ez dituzten trazadurako elementuak aldatuko dira (hala nola bihurguneak, sestra-aldaketak, bidegurutzeak eta elkarguneak).
- **Bidegurutzeak berrantolatzea eta sarbideak kontrolatzea;** barnean hartzen dira bidegurutze arriskutsuak hobetzeko egin beharreko lanak eta errepide-sarean dauden sarbideak distantzien eta sarrerako eta irteerako erreien ezaugarri berrietara egokitzeko egin beharreko lanak —zerbitzu egiten dieten partzeletarako sarbideak berrantolatuz—.
- **Zirkulazio motelerako bideak eraikitzea;** ibilgailu astunen ehuneko handia duten ibilbide konbentzionaletan zirkulazio motelerako erreiak eraikitzea, trafiko astunak maldetan duen eragina ezabatzeko eta errepidearen ahalmena eta zerbitzu-maila hobetzeko.
- **Sareko zeharbideak hobetzea;** egindako analisisan gatazkatsu gisa diagnostikatu diren zeharbideak hobetzea, hiriguneetako saihebidetarako eraikitzearen bidez zein hala behar duten zeharbideen hiri-egokitzapenaren bidez.
- **Hiri-saihebidetarako eraikuntza;** zeharbide bat gauzatzeko ez dituzten pasabideko errepidearen arazoak konpontzen.

Errepidean egin beharreko jardun motaren arabera gehituko dira lur-mugimenduetarako, trazaduraren antolamenduetarako eta trafikoarekin lotzen diren ondorioak. Ondorio horiek eraginda, bidearen aurretiazko baldintzak gehituko dira, eta baldintza horiek mota batekoak edo besteak izango dira errepide motaren arabera.

Jardunaren xede den errepide-tartearen aurretiazko baldintzak aldatu ahal izango dira, planteatzen den erreformaren irismenaren arabera.

Lehenik, jardun handiak daude, hala nola trazadura berriko errepideak eta saihebidetarako; horietan aurretik ez zegoen baldintzarik —ez baitzegoen aurretiazko tarterik—, eta errepide eta saihebidetarako horiek eraiki nahi den errepidearen dimentsionamenduetarako beraren araberrako baldintzak izango dituzte.

Bestalde, erreforma-jardunak daude, ekarriko dutenak plataformaren zabalera gehiago edo gutxiago gehitzea, lur-mugimenduetarako gehitzea eta ibilgailuen trafikoa gehitzea. Horrek guztiak errepidearen baldintzak gehitzea ekarriko du, hesi-efektuari dagokionez, lur-mugimenduetarako dagokionez eta trafikoaren ondoriozko emisio-arriskuari dagokionez. Honela ezarri dira:

JARDUNAK	ZABALERA	IBEBBI	LUR MUGIMENDUA
	Hesi-efektua	Trafiko-efektua	Lurren bolumena
Obra nagusia	Azpiegitura berria	Berria	Berria
	Galtzada bikoitzea	2	1,3
	Ahalmena handitzea	1,4	1,2
	Sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea	1,1	1
	Lotura eraikitzea eta/edo berrantolatzea	1	1
Egokitzapena	Sarearen egokitzapena	1,3	1,1
	Sarearen trazadura hobetzea eta plataforma handitzea	1,2	1
	Bidegurutzeak berrantolatzea eta sarbideak kontrolatzea	1	1
	Zirkulazio motelerako bideak eraikitzea	1,1	1
	Sareko zeharbideak hobetzea	1	1
Hiri-saihebidetarako	Hiri-saihebidetarako eraikitzea	Berria	Berria

IBEBBI = ingurumen-arloan baliokidea den eguneko batez besteko intentsitatea

Errepideen baldintzak aldatzen dituzten faktore horiei esker, eta aurretiazko egoeraren diagnostikoa abiapuntu izanik, eraiki daitezke ingurumen-egoera berria, integrazio-parametroak berriro ebaluatuz.

Txertatzen diren taulek ingurumen-integratzearen parametroen balioak erreproduzitzen dituzte, behin jardunak txertatuta eta jardun horiek hesi-efektuan, trafiko-emisioetan eta lur-mugimenduetarako eragina txertatuta. Horrez gain, barnean hartzen da aurretiazko baturaren (aurretiazko egoeraren diagnostikoa irudikatzen duena, tauletan AURRETIAZKO BATURA) eta amaierako baturaren balioa (jarduna egin ondorengo egoeraren diagnostikoa irudikatzen du, tauletan AMAIERAKO BATURA).

Egungo errepide-sarean agertzen diren jardunen haztapenaren bidez egiten da azken zenbatespena. AMAIERAKO BATURAREN ETA AURRETIAZKO BATURAREN arteko emaitza matematikoak agerian uzten du proiektu horiek lurraldean gauzatzeko sor dezakeen inpaktua. Gainera, proiektu edo trazadura berria egitea eskatzen duten jardunek ingurunean izango dituzten arriskuak jasotzen dituzte, eta AMAIERAKO BATURA haztatu egingo da sarean dauden jardunen batura-emaitzekin (AURRETIAZKO BATURAREKIN).

Eragin handieneko balioaren amaierako inpaktua bateragarri, neurritzko, larri eta kritikoa gisa balioztatuko da, sarearen esparru globalean planifikatutako jardun guztien bitartez. (ikus 6o. mapa).

INGURUMEN BALORAZIOA	BALIOAK
Bateragarria	0,00-3,49
Neurritzkoa	3,50-6,99
Larria	7,00-8,99
Kritikoa	9,00-10,00

10.4 Planaren jardunen ondorioak

Atal honetan deskribatzen dira Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Hirugarren Plan Orokorren (2017-2028) jardun zehatzak. Jardun berriak planaren beraren diagnostikoan integratu dira, kokapena ezaugarritzeko eta, hartara, proiektu berriak hobeto balioztatzeko.

Jardun bakoitzaren ingurumen-ondorioak balioztatzeko, berriz, jardun bakoitzaren aldagaiak haztatzeari ekin zaio, dokumentu honen 9.3. puntuan aditzera eman den bezalaxe. Hauek izan dira integrazio-aldagaiak:

INTEGRAZIO ALDAGAIK			
Integrazioa ingurune biotikoan eta paisaian	IMBP1	Habitaten zatiketa (Natura sarea)	EBarrera x OFENA
	IMBP2	Habitaten zatiketa (Naturaguneak)	EBarrera x OFENB
	IMBP3	Habitaten zatiketa (Basoak)	EBarrera x BOSQUES
	IMBP4	Ekotonoen gaineko eragina (Natura sarea)	EBarrera x RFNA
	IMBP5	Ekotonoen gaineko eragina (Naturaguneak)	EBarrera x RFENB
	IMBP6	Arriskuak, Flora 1	ETráfico x FLORA1
	IMBP7	Arriskuak, Flora 2	ETráfico x FLORA2
	IMBP8	Isolamendua, fauna berezia	EBarrera x FAUNA
	IMBP9	Fauna bereziaren gaineko eragina	ETráfico x FAUNA
	IMBP10	Fauna bereziaren arriskuak	ETráfico x FAUNA2
	IMBP11	Intrusioa paisaia berezian	VolmTierras x PSING
	IMBP12	Intrusioa EAeko naturaguneen katalogo irekian	VolmTierras x PSOBRE
	IMBP13	Korridore ekologikoak	EBarrera x CORECOL
Integrazioa ingurune geldoan	IMI1	Ezegonkortasun geologiko-geoteknikoko arriskua	VolmTierras x INESTABIL
	IMI2	Higagarritasuna	VolmTierras x ZONASEROSI
	IMI3	Ondare geologikoaren gaineko eragina	VolmTierras x PTGEOLOGIC
	IMI4	Integrazioa, ibai-ibilguak	VolmTierras x REDHIDRIC
	IMI5	Akuiferoen gaineko eragina	VolmTierras x VULNERA
	IMI6	Akuiferoak kutsatzeko arriskua	ETráfico x VULNERA
	IMI7	Lehentasuneko fluxua duten zonen gaineko erag.	VolmTierras x ZFP
	IMI8	Ibai-ibilguak kutsatzeko arriskua	ETráfico x REDHIDRIC
Integrazioa giza ingurunean	IMH1	Pertsonentzako hesi-efektua	EBarrera x POBLACION
	IMH2	Trafikoaren zaraten ondoriozko eragozpenak	ETráfico x POBLACION2
	IMH3	Integrazioa, nekazaritza ingurunea	VolmTierras x SUELOS
	IMH4	Ondarea	VolmTierras x PATRI
	IMH5	Lurzoru kutsatuak	VolmTierras x SUECONT
	IMH6	Onura publikoko mendiak	VolmTierras x MUP

Plan Orokorrean planteatutako jardunak Informazio Geografikoko Sistemari txertatu dira, honako kode hauekin:

Jardun bakoitzaren kodea dagokion lurraldearen letrarekin hasten da eta ondoren zenbaki zenbakitzailea.

- Araba: A
- Bizkaia: B
- Gipuzkoa: G

KODEA	ERREPIDEA	JARDUNA
A1	A-132	N-104 ERREPIDEAREKIKO KONEXIOA ARKAUTIN
A2	N-124	ARMIÑON - ZAMBRANA SAIHESBIDEAREN AMAIERAKO TARTEA BIKOIZTEA
A3	N-124	ZAMBRANAKO BIKOIZKETA. SAIHESBIDEAREN AMAIERAREN ETA A-4106ko BIDEGURUTZEAREN ARTEAN (GATZAGA BURADON)
A4	N-124	GATZAGA BURADON-BRIÑAS ARTEAN GALTZADA BIKOIZTEA
A5	A-625	LAUDIO-AMURRIO TARTEA BIKOIZTEA
A6	N-104	A-2134 BIDEGURUTZEA - A-3110 BIDEGURUTZEA
A7	N-240	AHALMENA HANDITZEA A-623 ERREPIDERA ARTE (LEGUTIO)
A8	N-104	A-3110 BIDEGURUTZEA - A-1 BIDEGURUTZEA (VENTA DEL PATIO)
A9	N-622	IHURREKO LOTURATIK ETXABARRI DIBIÑAKO LOTURARA BITARTEKO SARBIDEAK BERRANTOLATZEA
A10	N-622	ETXABARRI DIBIÑAKO LOTURA ETA A-3600ko BIDEGURUTZEA (LETONAKO LOTURA) ARTEKO SARBIDEAK BERRANTOLATZEA
A11	N-622	A-624 eta A-2521 KONEXIOKO ZERBITZU BIDEA
A12	N-124	TRAZADURAKO SAIHESBIDEAREN HASIERA - AMAIERA (PAGOS DE LEZA)
A13	A1 eta A-2134	A-1 ETA A-2134 ERREPIDEEN ARTEKO LOTUNE OSOA BIHURTZEA
A14	N-240	A-623 ERREPIDEKO LOTURA (LEGUTIO)
A15	N-622	IHURREKO LOTURA ETA N-622 ETA ETXABARRI DIBIÑAKO LOTURAREN ARTEKO ERDIKO TARTEA BIRMOLDATZEA
A16	A-124 eta A-3226	A-3226 ERREPIDEKO LOTURA ETA SARBIDEEN KONTROLA ERRIOXAKO MUGARA ARTE
A17	A-624	A-3618 ETA A-3620 ARTEKO ELKARGUNEA (Zumarren elkargunea) LOTURA BIHURTZEA
A18	A-1/AP-1	AP-1 AUTOBIDEKO ARMIÑONGO LOTURAKO BIDE ADARRAREN ETA A-1 MADRIL-IRUN ERREPIDEAREN ARTEKO LOTURA HOBETZEA
A19	A-1/AP-1	AP-1 AUTOBIDEAREN SARBIDEAREN (ARMÍÑONGO LOTURA) ETA A-1 MADRIL-IRUN ERREPIDEAREN ARTEKO BIDEBANATZEA HOBETZEA
A20	N-240	LEGUTIO - BIZKAIKO MUGA TARTEA EGOKITZEA (Legutio - Ollerieta tartea)
A21	N-240	LEGUTIO - BIZKAIKO MUGA TARTEA EGOKITZEA (Ollerieta - Bizkaiko muga tartea)
A22	A-124	ERRIOXAKO MUGA - EGOKITZAPENAREN HASIERA TARTEA EGOKITZEA, 54,31 ETA 55,65 KILOMETRO PUNTUEN ARTEAN
A23	A-124	EGOKITZAPENAREN AMAIERA - TRAZADURAREN SAIHESBIDEAREN HASIERA EGOKITZEA (57,00 - 59,54 KP ARTEAN)
A24	A-132	A-132 ERREPIDEAN, ELORRIAGA ETA EGILETA ARTEKO TARTEAREN TRAZADURA EGOKITZEA ETA HOBETZEA: A-4120 BIDEGURUTZEA - EGILETA TARTEA

KODEA	ERREPIDEA	JARDUNA
A25	A-623	LEGUTIO - BIZKAIKO MUGA TARTEA EGOKITZEA (GOMILAZ)
A26	A-624	ALTUBE - ZIORRAGA TARTEA EGOKITZEA
A27	A-624	AMURRIO - ARESPALDITZA TARTEA EGOKITZEA (tartearen gainerakoa)
A28	A-624	ARTZINIEGA - BURGOSKO MUGA TARTEA EGOKITZEA
A29	A-625	BIZKAIKO MUGA ETA SARATXO ARTEKO TRAZADURA EGOKITZEA ETA HOBETZEA
A30	A-625	SARATXO ETA AMURRIOKO EKIALDEKO SAIHESBIDEAREN ARTEKO (A-624 ERREPIDERAKO LOTURA) TRAZADURA EGOKITZEA ETA HOBETZEA
A31	A-627	A-3006 ERREPIDEAREN ETA A-3002 ERREPIDEKO BIDE GURUTZEAREN ARTEKO TRAZADURA EGOKITZEA ETA HOBETZEA
A32	A-627	A-3006 ERREPIDEAREN ETA GIPUZKOAKO MUGAREN ARTEKO TRAZADURA EGOKITZEA ETA HOBETZEA
A33	A-624	AMURRIOKO EKIALDEKO SAIHESBIDEAREN ETA A-4602 ERREPIDEAREN ARTEKO ZIRKULAZIO MOTELERAKO BIDEA
A34	A-132	AZAZETAKO ZEHARBIDEA
A35	A-624	ARTZINIEGAKO ZEHARBIDEA
A36	A-124	BASTIDAKO SAIHESBIDEA
A37	A-124	GUARDIAKO SAIHESBIDEA
B1	ESKUINALDERAKO SARBIDE OSAGARRIA	BOLUE-UNIBERTSITATEA
B2	AP-8/ METROPOLIAREN HEGOALDEKO SAIHESBIDEA	Ib FASEA. PEÑASCAL - VENTA ALTA
B3	AP-8/ METROPOLIAREN HEGOALDEKO SAIHESBIDEA	ERREKALDEKO SAIHESBIDEA ETA ERREKALDEKO ZUBIBIDEA ERAISTEA
B4		URIBE KOSTA - BALLONTI ARDATZA
B5	BI-630	BI-636 - MALABRIGO
B6	BI-631 (ekialdeko saihesbidea)	IBARSUSI - MIRAFLORES
B7	BI-631	MEÑAKA - BERMEO
B8	BI-633	URBERUAGA - BERRIATUA
B9	N-240	BOROA - APARIO
B10	N-240	APARIO - IGORRE
B11	N-636	ELORRIO - KANPAZAR
B12	BI-635	GOROZIKA - ARIATZA
B13	BI-628	KUETO - GALINDO
B14	AP-8	LARREA - ETXANO (3. erreia)
B15	AP-8/ METROPOLIAREN HEGOALDEKO SAIHESBIDEA	Ic FASEA. ARENAKO LOTURA ETA ZUBIBIDEA
B16	N-637	KUKULARRA-ENEKURI (TXIRIKORDA EZABATZEA)
B17	N-637	GURUTZETAKO LOTURA
B18	N-637	RONTEGIKO AHALMENA HANDITZEA
B19	AP-8	AP-8 SARBIDE BERRIA / EUBAKO LOTURA

KODEA	ERREPIDEA	JARDUNA
B20	AP-8	OKANGOKO LOTURA ERDIA
B21	N-634	BOROA POLIGONOKO LOTURA
B22	N-240	USANSOLO-BEDIA LOTURA
B23	BI-630	MALABRIGO-TRASLAVIÑA
B24	BI-630	TRASLAVIÑA-TURTZIOZ
B25	BI-630	LA ESCRITA-AMBASAGUAS
B26	N-634	EL CASAL-LAS CARRERAS
B27	N-634	ZORNOTZA - IURRETA
B28	N-634	IURRETA - GEREDIAGA
B29	N-634	EL GALLO - IRUBIDE
B30	N-634	ETXEBARRIRAKO SARBIDEAK
B31	BI-633	ZUBIBARRI-IRUZUBIETA
B32	BI-636	BALMASEDA
B33	N-240	ELEXONDO-BARAZAR
B34	N-634	ELORRIO - KANPAZAR (hirugarren erreia)
B35	BI-635	MUXIKAKO SAIHESBIDEA
B36	BI-629	LANESTOSAKO SAIHESBIDEA
B37	N-634	LAS CARRERASKO SAIHESBIDEA
G1	AP-8	TXENPERENEIA ETA IRUNGO HEGOALDEKO INGURABIDEAREN ARTEKO LOTURA ERDIA
G2	GI-632	ANTZUOLA - BERGARA TARTEA
G3	N-638	AIREPORTURAKO SARBIDEA: AMUTE - AIREPORTUA
G4	AP-8	HIRUGARREN ERREIA ZARAUTZ ETA ORIO ARTEAN
G5	A-15	N-I ERREPIDEAREN KONEXIOA HOBETZEA BAZKARDON (ANDOAIN) TOLOSARAKO NORANZKOAN
G6	GI-20	SARBIDE BERRIAK (ILLUNBE, MARRUTXIPI, ZORROAGA...)
G7	N-I	LASARTEKO LOTURA BIRMOLDATZEA
G8	N-I	IRURAKO LOTURAKO LAUGARREN BIDE ADARRA
G9	N-636	N-636 ERREPIDEAREN LOTURA, EZKIO-ITSASON
G10	N-634	GLORIETA, GI-631 ERREPIDEAREKIN, ARROAN
G11	N-634	AGINAGA (USURBIL) ETA LASARTE-ORIA ARTEKO SARBIDEAK BERRANTOLATZEA
G12	GI-631	AZKOITIA - ZUMARRAGA ZABALTZEA ETA HOBETZEA
G13	N-I	ETZEGARATEN, GASTEIZERAKO NORANZKOAN, BIHURGUNEAK ZUZENTZEA
G14	AP-8	AP-1ETIK BILBORAKO LOTURA HOBETZEA (MALTZAGAN)
G15	GI-638	DEBA - MUTRIKU BIHURGUNEAK ZUZENTZEA ETA HOBETZEA
G16	AP-8	HIRUGARREN ERREIA ZARAUTZ - MEAGA
G17	AP-8	HIRUGARREN ERREIA OIKIA - MEAGA
G18	AP-8	HIRUGARREN ERREIA OIKIA - BEDUA
G19	AP-8	HIRUGARREN ERREIA ZUMAIA - ITZIAR
G20	AP-8	HIRUGARREN ERREIA MENDARO - ITZIAR
G21	GI-631	ZESTOAKO SAIHESBIDEA
G22	N-634	ZARAUZKO SAIHESBIDEA
G23	N-634	ORIOKO SAIHESBIDEA

10.4.1 Enkartazioetako eremu funtzionala

Enkartazioetako eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako sei jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude BI-630 errepidean trazadura hobetzeko eta plataforma handitzeko hiru jardun, Lanestosako hiri-saihesbidea, Balmasedako zirkulazio motelerako bideak eta BI-636 eta BI-630 errepideak lotuko dituen azpiegitura berria.

- BI-636-BI-630 (azpiegitura berria): BI-636 - Malabrigo "B5"
- BI-630 (trazadura hobetzea eta plataforma handitzea): Malabrigo - Traslaviña "B23"
- BI-630 (trazadura hobetzea eta plataforma handitzea): Traslaviña - Turtzioz "B24"
- BI-630 (trazadura hobetzea eta plataforma handitzea): La Escrita - Ambasaguas "B25"
- BI-636 (zirkulaziorako bide motelak): Balmaseda "B32"
- N-629 (hiri-saihesbidea): Lanestosako saihesbidea "B36"

10.4.2 Bilbo Metropolitarrako eremu funtzionala

Bilbo Metropolitarrako eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako sei jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude bost azpiegitura berri, Las Carrerasko saihesbidea, ahalmena handitzeko lau tarte, loturen eraikuntza eta berrantolamendu bat, galtzada bikoizte bat, trazadura hobetzeko eta plataforma handitzeko tarte bat eta bidegurutzeak berrantolatzeak eta sarbideak kontrolatzeko bi tarte.

- ESKUINALDEKO SARBIDE OSAGARRIA (azpiegitura berria): Bolue - Unibertsitatea "B1"
- AP-8 (azpiegitura berria): Ib fasea. Peñascal - Venta Alta "B2"
- A-8 (azpiegitura berria): Errekaldeko saihesbidea eta Errekaldeko zubibidea eraistea "B3"
- URIBE KOSTA - BALLONTI ARDATZA (azpiegitura berria): Lamiakoko ibai azpiko tarte "B4"
- BI-631 (azpiegitura berria): Ibarsusi - Miraflores "B6"
- BI-628 (galtzada bikoiztea): Kueto - Galindo "B13"
- AP-8 (ahalmena handitzea): Ic fasea. Arenako lotura eta zubibidea "B15"
- N-637 (ahalmena handitzea): Kukularra-Enekuri (txirikorda ezabatzea) "B16"
- N-637 (ahalmena handitzea): Gurutzetako lotura "B17"
- N-637 (ahalmena handitzea): Rontegiko ahalmena handitzea "B18"
- N-240 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): Usansolo - Bedia lotura "B22"
- N-634 (trazadura hobetzea eta plataforma handitzea): El Casal - Las Carreras "B26"
- N-634 (bidegurutzeak berrantolatzea eta sarbideak kontrolatzea): El Gallo - Irubide "B29"
- N-634 (bidegurutzeak berrantolatzea eta sarbideak kontrolatzea): Etxebarrirako sarbideak "B30"
- N-634 (hiri-saihesbidea): Las Carrerasko saihesbidea "B37"

10.4.3 Mungiako eremu funtzionala

Mungiako eremu funtzionalean ez da jardunik planteatu.

10.4.4 Busturialdea-Artibaiko eremu funtzionala

Busturialdea-Artibaiko eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako bost jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude azpiegitura berriko hiru jardun, zirkulazio motelerako bide bat eta Muxikako hiri-saihesbidea.

- BI-631 (azpiegitura berria): Meñaka - Bermeo "B7"
- BI-633 (azpiegitura berria): Urberuaga -Berriatua "B8"
- BI-635 (azpiegitura berria): Gorozika - Areatza "B12"
- BI-633 (zirkulaziorako bide motela): Zubibarri - Iruzubieta "B31"
- BI-635 (hiri-saihesbidea): Zubibarri - Iruzubieta "B35"

10.4.5 Debabarreneko eremu funtzionala

Debabarreneko eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako bost jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude trazadura hobetzeko eta plataforma handitzeko bi eta zirkulazio motelerako bide bat.

- AP-8 (trazadura hobetzea eta plataforma handitzea): AP-1 errepidetik Bilborako lotunea hobetzea (Maltzagan) "G14"
- GI-638 (trazadura hobetzea eta plataforma handitzea): Deba - Mutriku bihurguneak zuzentzea eta hobetzea "G15"
- AP-8 (zirkulaziorako bide motelak): Hirugarren erreia Mendaro - Itziar "G20"

10.4.6 Urola-Kostako eremu funtzionala

Urola-Kostako eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako hiru jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude ahalmena handitzeko bat, loturak eraikitzeak eta berrantolatzeak bat, egokitzapen bat, zirkulazio motelerako hiru bide eta hiru saihesbide.

- AP-8 (ahalmena handitzea): Hirugarren erreia Zarautz eta Orio artean "G4"
- N-634 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): Glorieta GI-631 errepidearekin Arroan "G10"
- GI-631 (egokitzapena): Azkoitia-Zumarraga tarte zabaltzea eta handitzea "G12"
- AP-8 (zirkulaziorako bide motelak): Hirugarren erreia Zarautz - Meaga "G16"
- AP-8 (zirkulaziorako bide motelak): Hirugarren erreia Oikia - Meaga "G17"
- AP-8 (zirkulaziorako bide motelak): Hirugarren erreia Oikia - Bedua "G18"
- AP-8 (zirkulaziorako bide motelak): Hirugarren erreia Zumaia - Itziar "G19"
- GI-631 (hiri-saihesbidea): Zestoako saihesbidea "G21"
- N-634 (hiri-saihesbidea): Zarauzko saihesbidea "G22"
- N-634 (hiri-saihesbidea): Orioko saihesbidea "G23"

10.4.7 Donostia-Beterriko eremu funtzionala

Donostia-Beterriko eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako bost jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude ahalmena handitzeko bat, loturak eraikitze eta berrantolatze jardun bat, egokitzapen bat, zirkulazio motelerako hiru bide eta hiru saihebidetako bat.

- AP-8 (azpiegitura berria): Txenperenea eta Irungo hegoaldeko ingurabidearen arteko lotura-erdia "G1"
- N-638 (galtzada bikoiztea): Aireportua - Amute sarbideak "G3"
- GI-20 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): Sarbide berriak (Illunbe, Marrutxipi, Zorroaga...) "G6"
- N-1 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): Lasarteko lotura birmoldatzea "G7"
- A-15 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): N-I errepidearen konexioa hobetzea Bazkardon (Andoain) Tolosarako noranzkoan "G5"

10.4.8 Toloserriko eremu funtzionala

Toloserriko eremu funtzionalean jardun bakarra planteatu da. Loturak eraikitze eta berrantolatze jardun bat da.

- N-1 : (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): Irurako loturako laugarren bide-adarra "G8"

10.4.9 Goierriko eremu funtzionala

Goierriko eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako bi jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude loturak eraikitze eta berrantolatze bat eta egokitzapeneko beste bat.

- N-636 (GI-631) (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): N-636 errepidearen lotura Ezkio-Itsason "G9"
- GI-638 (egokitzapena): Etzegaraten, Gasteizerako noranzkoan, bihurtzea "G13"

10.4.10 Debagoieneko eremu funtzionala

Debagoieneko eremu funtzionalean jardun bakarra planteatu da. Azpiegitura berri bat da.

- N-636 (GI-632) (azpiegitura berria): Antzuola - Bergara tartea "G2"

10.4.11 Durangaldeko eremu funtzionala

Durangaldeko eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako zortzi jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude azpiegitura berriko bat, ahalmena handitzeko bat, loturak eraikitze eta berrantolatze hiru, bidegurutzeak antolatze eta sarbideak kontrolatze bat eta zirkulazio motelerako bideen beste bat.

- N-636 (azpiegitura berria): Elorrio - Kanpazar "B11"
- AP-8 (ahalmena handitzea): Larrea - Etxano (3. erreia) "B14"
- AP-8 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): AP-8 sarbide berria / Eubako lotura "B19"
- AP-8 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): Okangoko lotura-erdia "B20"
- N-634 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): Boroako poligonoko lotura "B21"
- N-634 (bidegurutzeak berrantolatzea eta sarbideak kontrolatzea): Zornotza - Iurreta "B27"
- N-634 (bidegurutzeak berrantolatzea eta sarbideak kontrolatzea): Iurreta - Gerediaga "B28"
- BI-636 (zirkulaziorako bide motelak): Elorrio-Kanpazar (hirugarren erreia) "B34"
- N-634 (loturak eraiki eta berrantolatzea): Aginaga (Usurbil) eta Lasarte-Oria "G11" arteko sarbideak berrantolatzea

10.4.12 Arratiako eremu funtzionala

Arratiako eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako bi jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude azpiegitura berriko bi jardun eta zirkulazio motelerako bide bat.

- N-240: (azpiegitura berria): Boroa - Apario "B9"
- N-240 (azpiegitura berria): Apario - Igorre "B10"
- N-240 (zirkulaziorako bide motelak): Elexondo - Barazar "B-33"

10.4.13 Aiarako eremu funtzionala

Aiarako eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako zortzi jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude Artziniegako zeharbidea hobetze bat, Audio eta Amurrio artean galtzada bikoizteko bat, Amurrioko ekialdeko saihebidetako bat eta A-4602 errepidearen artean zirkulazio motelerako bide bat, trazadura egokitzeko eta hobetze hiru jardun eta Zumarren elkargunean loturak eraikitze eta berrantolatze jardun bat.

- A-625 (galtzada bikoiztea): Audio - Amurrio tartea bikoiztea "A5"
- N-624 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): A-3618 eta A-3620 arteko elkargunea (Zumarren elkargunea) lotura bihurtzea "A17"
- A-624 (egokitzapena): Amurrio - Arespalditza tartea egokitzea. "A27"
- A-624 (egokitzapena): Artziniega eta Burgosko muga tartea egokitzea. "A28"
- A-625 (egokitzapena): Bizkaiko muga eta Saratxo arteko trazadura egokitzea eta hobetzea. "A29"
- A-625 (egokitzapena): Saratxo eta Amurrioko ekialdeko saihebidetako arteko (A-624rako lotura) trazadura egokitzea eta hobetzea "A30"

- A-624 (zirkulaziorako bide motela): Amurrioko ekialdeko saihsbidearen eta A-4602 errepidearen arteko zirkulazio motelerako bidea. "A-33"
- A-625 (zeharbideak hobetzea): Artziniegako zeharbidea. "A35"

10.4.14 Araba Erdialdeko eremu funtzionala

Araba Erdialdeko eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako hogeita bat jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude azpiegitura berri bat Arkautin, zazpi egokitzapen, ahalmena handitzeko bi jardun, loturak eraikitze eta berrantolatze eta kontrolatzeko lau jardun, bi galtzada-bikoizketa, zeharbideen hobekuntza bat eta sarbideak berrantolatze eta kontrolatzeko lau jardun.

- N-132-N-104 (azpiegitura berria): N-104 errepidearekiko konexioa Arkautin "A1"
- A-623 (egokitzapena): Legutio - Bizkaiko muga tartea egokitzea "A25"
- A-627 (egokitzapena): A-3002 - Gipuzkoako muga tartea egokitzea "A32"
- A-627 (egokitzapena): A-3006 eta A-3002 bidegurutzeta tartea egokitzea "A31"
- N-240 (egokitzapena): Legutio - Bizkaiko muga tartea egokitzea (Legutio - Ollerietara tartea) "A20"
- N-240 (egokitzapena): Legutio - Bizkaiko muga tartea egokitzea (Ollerietara - Bizkaiko muga tartea) "A21"
- A-624 (egokitzapena): Altube eta Ziorraga tartea egokitzea "A26"
- A-132 (egokitzapena): A-132 errepidean, Elorriaga eta Egileta arteko tartearen trazadura egokitzea eta hobetzea: A-4120 bidegurutzeta - Egileta tartea "A24"
- N-104 (ahalmena handitzea): A-2134 bidegurutzeta eta A-3110 bidegurutzeta tartean ahalmena handitzea "A6"
- N-240 (ahalmena handitzea): Ahalmena handitzea A-623 errepidera arte (Legutio) "A7"
- N-1 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): AP-1 autobideko Armiñongo loturako bide adarraren eta A-1 Madril - Irun errepidearen arteko lotura hobetzea "A18"
- N-1 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): AP-1 autobidearen sarbidearen (Armiñongo lotura) eta A-1 Madril - Irun errepidearen arteko bidebanatzea hobetzea "A19"
- N-240 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): A-623 errepidearekiko lotura "A14"
- N-1/N-622 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): Ihurreko lotura eta N-622 eta Etxabarri Dibiñako loturaren arteko erdiko tartea birmoldatzea "A15"
- N-124 (galtzada bikoiztea): Armiñon - Zambrana saihsbidearen amaierako tartea bikoiztea "A2"
- N-124 (galtzada bikoiztea): Zambrana - saihsbidearen amaieraren eta A-4106 bidegurutzeta (Gatzaga Buradon) tartea bikoiztea "A3"
- A-132 (zeharbideak hobetzea): Azazetako zeharbidea "A34"
- N-622 (sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea): Ihurreko loturatik Etxabarri Dibiñako loturara bitarteko sarbideak berrantolatzea "A9"
- N-622 (sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea): Etxabarri Dibiñako lotura eta A-3600ko bidegurutzeta (Letonako lotura) arteko sarbideak berrantolatzea "A10"

- N-622 (sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea): A-624 eta A-2521 konexioko zerbitzu-bidea "A11"
- N-104 (sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea): A-3110 bidegurutzeta - A-1 bidegurutzeta (Venta del Patio) "A8"
- A-1 eta A-2134 (Loturen eraikuntza eta berrantolaketa): A-1 eta A-2134 errepideen arteko erdigunea lotura osoa bihurtzea "A13"

10.4.15 Arabako Errioxako eremu funtzionala

Arabako Errioxako eremu funtzionalean zenbait programatako eta azpiprogramatako zazpi jardun planteatu dira. Azpiprogramen artean daude N-124 errepidean galtzada-bikoizketa bat, bi hiri-saihsbide Laguardian eta Labastidan, A-124 errepidean bi egokitzapen, A-124 errepidean loturak eraikitze eta berrantolatze jardun bat eta A-124 errepidean sarbideak berrantolatze eta kontrolatzeko jardun bat.

- N-124 (galtzadak bikoiztea): Salinillas-Briñas galtzadak bikoiztea "A04"
- A-124 (hiri-saihsbideak): Laguardiako saihsbidea "A37"
- A-124 (hiri-saihsbideak): Labastidako saihsbidea "A36"
- A-124 (egokitzapena): Egokitzapenaren amaiera - Trazaduraren saihsbidearen hasiera egokitzea (57,00 - 59,54 kilometro-puntuen artean) "A23"
- A-124 (egokitzapena): Errioxako muga - Egokitzapenaren hasierako tartea egokitzea, 54,31 eta 55,65 kilometro-puntuen artean "A22"
- A-124 (loturak eraikitzea eta berrantolatzea): A-3226 errepideko lotura eta sarbideen kontrola Errioxako mugara arte "A16"
- A-124 (sarbideak berrantolatzea eta kontrolatzea): Trazadurako saihsbidearen hasiera - amaiera (Pagos de Leza) "A12"

11 Natura 2000 Sarean eta beste gune babestu batzuetan izan ditzakeen ondorioak

11.1 Alternatibak hautatzeko irizpideak

9. puntuan planean eta Natura 2000 Sareari eta beste gune babestu batzuei eragiten dieten jarduketetan erabili den alternatiben atala jasotzen da.

11.2 Natura 2000 Sareko lekuak eta eragindako beste gune babestu batzuk

11.2.1 Eragindako lekuak eta espazioak

Atal honek Natura 2000 Sareko espazioetan eta aztergai dugun eremuan dauden beste gune babestu batzuetan nolabaiteko eragina izan dezaketen jarduketak ditu ardatz.

Natura 2000 Sarea eta beste gune babestu batzuk honako espazio hauek osatzen dute:

- Natura 2000 Sarea: KBE (Kontserbazio Bereziko Eremua) eta HBBE (Hegaztientzako babes bereziko eremua).
- Naturagune babestuak:
 - Biotopo babestua.
 - Parke naturala.
 - Zuhaitz berezia.
- Biosfera-erreserba.
- Ramsar hezeguneak.

7.3.6, 7.3.7, 7.3.8. eta 7.3.9. ataletan daude Euskal Autonomia Erkidegoan dauden leku edo espazio babestuak.

Plana gauzatzen den mailan eta jarduketa bakoitzaren trazatuak dauden egoeran, planteatutako 97 jarduketetatik 14k Natura 2000 Sareko lekuetan edo beste gune babestu batzuetan eragina izateko arriskua dutela ikusten da.

Hauk dira Natura 2000 Sarean edo beste gune babestu batzuetan eragina izan dezaketen jarduketak:

JARDUKETAREN KODEA	JARDUKETAREN KODEA	JARDUKETAREN KODEA	JARDUKETAREN KODEA
A02	Galtzada bikoiztea	Armiñonen bikoizketa - Zambranako saihesbidearen amaiera	Ihuda ibaiaren KBE (Laguntza) (ES2110012)
A04	Galtzada bikoiztea	Salinillas-Briñas galtzada bikoiztea	Arabako hegoaldeko mendilerroak KBE (ES2110018)
A07	Gaitasuna handitzea	Edukiera handitzea A-623ra arte (Legutio).	Ebro ibaiaren KBE (ES2110008)
A20	Egokitzapena	Legutio - Bizkaiko L.P. egokitzea (Legutio-Ollerietara)	Zadorraren sistemako urtegien KBE (ES2110011)
A25	Egokitzapena	Legutio - Bizkaiko PL egokitzea (Gomilaz)	Zadorraren sistemako urtegien KBE (ES2110011)
A26	Egokitzapena	Altube - Ziorraga egokitzapena	Gorbeia KBE (ES2110009) eta Gorbeia Parke Naturala (ES210001)
B07	Azpiegitura berriak	Meñaka-Bermeo	Urdaibaiko Ibai Sareko KBE (ES2130006) eta Urdaibaiko Biosfera Erreserba (213001)
B08	Azpiegitura berriak	Urberuaga-Berriatua	Artibai ibaia KBE
B12	Azpiegitura berriak	Gorozika-Ariatza	Urdaibaiko Ibai Sareko KBE (ES2130006) eta Urdaibaiko Biosfera Erreserba (213001)
B25	Trazadura hobetzea eta plataforma handitzea	Escrita-Eremuak	Armañon KBE (ES2130001) eta Armañongo Parke Naturala (ES213011)
B31	Bide motelak	Zubibari-Iruzubieta	Artibai ibaia KBE
B35	Hiri-aldaerak	Muxikako saihesbidea	Urdaibaiko Ibai Sareko KBE (ES2130006) eta Urdaibaiko Biosfera Erreserba (213001)
G17	Bide motelak	Hirugarren erreia Oikia - Meaga	Urola itsasadarreko KBE (ES2120004)
G20	Bide motelak	Hirugarren erreia Mendaro - Itziar	Arno KBE (ES2120001)

Horrela, Natura 2000 Sareko eremuak eta eragina jasan dezaketen beste gune babestu batzuk honako hauek dira:

NATURA 2000 SAREA ETA BESTE GUNE BABESTU BATZUK	ARAUDIA
Ihuda ibaiaren KBE (laguntza) (es2110012).	35/2015 dekretua, martxoaren 17koa, kontserbazio bereziko eremu izendatzen dituena.
Arabako hegoaldeko mendilerroen KBE (es2110018).	Arabako lurralde historikoko bost ibai. 34/2015 dekretua, martxoaren 17koa, ingurune hidrikoari lotutako kontserbazio bereziko eremuetarako (kbe) eta hegaztientzako babes bereziko eremuetarako (hbbe) arau orokorrak onartzen dituena.
Ebro ibaiaren KBE (es2110008)	10/2016 dekretua, urtarrilaren 26koa, arabako hegoaldeko mendilerroak (es2110018) kontserbazio bereziko eremu (kbe) eta hegaztientzako babes bereziko eremu (hbbe) izendatzen dituena, kontserbazio-neurriekin.
Zadorraren sistemako urtegien KBE (es2110011).	35/2015 dekretua, martxoaren 17koa, arabako lurralde historikoko bost ibai kontserbazio bereziko eremu izendatzen dituena.
Gobeia KBE (es2110011)	35/2015 dekretua, martxoaren 17koa, kontserbazio bereziko eremu izendatzen dituena.
Urdaibaiko ibai sareko KBE (es2130006).	Arabako lurralde historikoko bost ibai. 34/2015 dekretua, martxoaren 17koa, ingurune hidrikoari lotutako kontserbazio bereziko eremuetarako (kbe) eta hegaztientzako babes bereziko eremuetarako (hbbe) arau orokorrak onartzen dituena.
Artibai ibaia KBE	40/2016 dekretua, martxoaren 8koa, gorbeia (es2110009) kontserbazio bereziko eremu izendatzen duena.
Urdaibaiko ibai sareko KBE (es2130006).	358/2013 dekretua, ekainaren 4koa, urdaibai eta gaztelugatxeko donieneko eremuko batasunaren garrantziko 4 leku kontserbazio bereziko eremu izendatu eta kbe horiek eta urdaibaiko itsasadarreko hegaztientzako bbea kontserbatzeko neurriak onartzen dituena.
Armañon KBE (es2130001)	215/2012 dekretua, urriaren 16koa, eskualde biogeografiko atlantikoko hamalau ibai eta estuario kontserbazio bereziko eremu izendatu eta haien kontserbazio-neurriak onartzen dituena. Hutsen zuzenketa, honako dekretu honena: 215/2012 dekretua, urriaren 16koa, eskualde biogeografiko atlantikoko hamalau ibai eta estuario kontserbazio bereziko eremu izendatu eta haien kontserbazio-neurriak onartzen dituena. 34/2015 dekretua, martxoaren 17koa, ingurune hidrikoari lotutako kontserbazio bereziko eremuetarako (kbe) eta hegaztientzako babes bereziko eremuetarako (hbbe) arau orokorrak onartzen dituena.
Urola itsasadarreko KBE (es2120004)	358/2013 dekretua, ekainaren 4koa, urdaibai eta gaztelugatxeko donieneko eremuko batasunaren garrantziko 4 leku kontserbazio bereziko eremu izendatu eta kbe horiek eta urdaibaiko itsasadarreko hegaztientzako bbea kontserbatzeko neurriak onartzen dituena.
Arno KBE (es2120001)	25/2016 dekretua, otsailaren 16koa, armañon kontserbazio bereziko eremu (es2130001) izendatzen duena.
Gorbeiaiko parke naturala (es210001)	34/2015 dekretua, martxoaren 17koa, ingurune hidrikoari lotutako kontserbazio bereziko eremuetarako (kbe) eta hegaztientzako babes bereziko eremuetarako (hbbe) arau orokorrak onartzen dituena. 215/2012 dekretua, urriaren 16koa, eskualde biogeografiko atlantikoko hamalau ibai eta estuario kontserbazio bereziko eremu izendatu eta haien kontserbazio-neurriak onartzen dituena. Hutsen zuzenketa, honako dekretu honena: 215/2012 dekretua, urriaren 16koa, eskualde biogeografiko atlantikoko hamalau ibai eta estuario kontserbazio bereziko eremu izendatu eta haien kontserbazio-neurriak onartzen dituena.
Armañongo parke naturala (es2130011).	220/2012 dekretua, urriaren 16koa, arno kontserbazio bereziko eremu (es2120001) izendatu eta haren kontserbazio-neurriak onartzen dituena.
Urdaibaiko biosfera erreserba (213001)	228/1994 dekretua, gorbeia aldea parke natural izendatu zuena. 228/1994 dekretua, ekainaren 21koa, gorbeia aldea parke natural izendatu zuena. (akatsen zuzenketa).

11.2.2 Funtsezko elementuak eta kontserbazio-helburuak

1/2014 Legegintzako Dekretua, apirilaren 15koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bategina onartzen duena, zioen azalpenean adierazten den bezala,

"Mekanismo zehatz bat ezartzen du Europako Erkidegoko araudiaren babesean sortutako espazioak babesteko figurei ekiteko"; zehazki, Natura 2000 Sarean sartuta dauden naturagune babestuei dagokienez.

Horrela, bada, 1/2014 Legegintzako Dekretuaren 22. artikuluko 5. paragrafoan honako hau ezartzen da: "Lurralde historikoetako foru-organismoek kudeaketa-jarraitibideak onartuko dituzte, kontserbazio-helburuetan oinarrituta, honako hauek jasoko dituztenak: espazioak kontserbazio-egoera onean mantentzeko neurri egokiak, habitat naturalak eta espezieen habitatak ez hondatzeko neurri egokiak, eta izendapena eragin duten espezieei eragiten dieten aldaketak saihesteko neurri egokiak. Hauetatik "

Artikulu horretan ezarritakoa betez, Natura 2000 Sareko espazio bakoitzaren eta eragindako beste gune babestu batzuen funtsezko elementuak eta kontserbazio-helburuak taldekatu dira. Ingurumen Azterlan Estrategikoan espazio bakoitza sartzen da funtsezko elementuen eta kontserbazio-helburuen taularekin.

11.3 Natura 2000 Sareko guneen gutun-azalen proiektuko jarduketan inpaktuak identifikatzea

Atal honetan, Natura 2000 Sareko espazioetan eta horien izendapena eragin zuten beste gune babestu batzuetan espero diren ingurumen-inpaktu potentzialak identifikatuko dira.

A02 JARDUKETA ARMIÑONEN BIKOIZKETA - ZAMBRANAKO SAIHESBIDEAREN AMAIERA

Jarduketa horrek Ihuda (Ayuda) ibaiaren gaineko bidegurutzeara dakar, eta, bertan, bi zubi eraikitzen ari dira Lacorzanilla parean. Zubiak Ihuda (Ayuda) ibaiaren KBEaren gainean jartzen dira, eta bertan kokagune horretako funtsezko elementu bereizgarri guztiak babesteko neurriak sartu beharko dira. Horrez gain, babes-egiturak jabari publiko hidraulikoa eta haren zortasuna errespetatuz kokatzea.

KBE honetako funtsezko elementu guztiak ibai-korridore ekologikoaren inguruan daude: ibaiertzeko habitatak, bisoi europarra, karramarro autoktonoa, igaraba, etab.

Ihuda (Ayuda) ibaiaren gaineko bidegurutzeara antzeko beste azpiegitura bat dagoen gune batetik egiten da, eta, horrela, afekzioa minimizatzen da.

A04 JARDUKETA: SALINILLAS-BRIÑAS GALTZADA BIKOIZTEA

Jarduketa honek egungo galtzada aprobetxatzen du antzeko beste galtzada bat eraikitzeko, galtzada horri lotuta. Bikoizte horrek ez dio zuzenean eragingo Ebro ibaiaren KBEari, galtzada berria barrualdeko mendi-hegalean eraikiko baita.

Afekzioaren zati handi bat Arabako Hegoaldeko Mendien KBE-BBEaren gainean dago, hain zuzen ere, jarduketarekiko paraleloan dagoen Ebro ibaiaren tarteraino iristen direnak. Eremu babestu horiek korridore ekologikoetakoak eta Naturaguneen Katalogo Irekikoak dira (Cantabria-Toloño mendilerroa).

Mehatxurik handienak Ebroko ertzei, uholde-arriskuari, ibilguaren biodibertsitateari eta ibaiertzei eragindako kalteak konpontzearekin eta errepidearekin zeharkako lotura duten funtzio ekologikoekin lotuta daude. Haroko maskorren GKLtik igarotzeaz gain.

Jarduketa horrek baditu plataforma eta aho-zuloak Haroko maskorren tunelerako, etorkizunean errepidea bikoizteko. Plataforma Ebro ibaiaren KBetik urruntzen da.

Ebroko funtsezko elementuek izan ditzakete bereziki kalteak; horretarako, beharrezko neurriak saihestu beharko dira eta kontserbazio-helburuak ziurtatu beharko dira.

A07 JARDUKETA. A-623RAINOKO EDUKIERA HANDITZEA (LEGUTIO).

Edukiera handitzeko lanak Legutioko biztanleen eta Zadorra sistemako urtegiaren artean egiten dira. Tarte horretan, eragina gerta daiteke errepideak urtegiarekin duen paralelismoagatik. Gainera, trazadurak urtegiko ilaretako bat gurutzatzen du, eta handitzeak zuzenean eragingo lioke Zadorraren Sistemako Urtegien KBEari.

Kasu horretan, zeharkako inpaktuak saihesteko neurriak hartu beharko dira, eta urarekin zerikusia duten kokagune horretako funtsezko elementu guztiak babestu beharko dira.

A20KO JARDUKETA. LEGUTIO - BIZKAIKO PL EGOKITZEA (LEGUTIO-OLLERIAS TARTEA)

Tarte hori egokitzeak urrundu egiten du Zadorraren Sistemako KBEaren trazadura. Kontserbazio Bereziko Eremuaren barruan dagoen ilaretako bat zeharkatzea saihestea, bertatik aldentuz.

Ez da aurreikusten Zadorrako urtegien KBEari zuzenean eragitea, baina trazadura hurbil egoteak zeharkako inpaktuak eragin ditzake ustekabeko isurketen bidez, eta horiek saihestu egin daitezke prebentzio-neurri egokien eta zaintza eta kontrol egokiaren bidez.

Gerta daiteke Gorbeiaiko KBEaren gutxieneko azalera bati zuzenean eragitea, eta hori saihestu egin beharko da, edo, hala badagokio, konpentsatu.

Gorbeiaiko Kontserbazio Bereziko Eremuaren funtsezko elementuek ez dute arriskurik, eta Zadorra Sistemaren KBEan prebentzio- eta zuzenketa-neurriak sartu beharko dira.

Legutioko egokitzapena - Bizkaiko PL (Gomilaz)

Afekzioak lur-mugimenduetatik eta Zadorrako KBEko urtegiko ertzekin eta buztanarekin duten loturatik abiatzen dira.

Ingurune biotikoa kalitate handikoa da batez ere "Zadorraren Sistemako urtegien KBE" urtegiaren inguruan, eta lotura harreman garrantzitsuak ditu urtegia Aizkorri eta Gorbeiarekin lotzen duen korridore ekologiko estrategikoarekin.

Larritasun handienak urtegitik kanpoko afekzioen ebazpenarekin, afekzio hidrológicoekin, isurketa-arriskuekin, biodibertsitatearekin eta konektibitate-erlazio ekologikoekin lotuta daude. Ur-lamina eta bertan bizi diren funtsezko elementuak babesteko neurri zuzentzailerik ez badago, kalte esanguratsuak eragin ditzake.

A26KO JARDUKETA. ALTUBE – ZIORRAGA EGOKITZEA

Gorbeiaiko KBEaren barruan dagoen errepide hori egokitzeak kontuan izan behar du egungo errepidearen eta ibaiari lotutako ekosistemen bizikidetzaren hobetzeko aukera.

Jarduketa gaur egungo errepidearen gainean egiten da, errepidea eta autobidea barne hartzen dituen korridorean.

Trazaduraren zati bat baso naturalen eta erdi-naturalen funtsezko elementuari dagozkion baso autoktonoen inguruan egiten da.

Proiektuak batez ere naturguneekin eta konektibitatearekin lotutako ingurumen irizpideak hartu behar ditu bere gain. Gainera, paisaiari dagokionez, balio bikainak eta ibai-ibilguen gaineko arriskua dituen ingurune garrantzitsu batean dago.

B07 MEÑAKA-BERMEO JARDUKETA

Oin berriko eraikuntza-jarduketa da, eta lur-mugimendu handiak eskatzen ditu, tunel eta bidezubiekin, bai eta elementu bereziekin (gehikuntzak) ere. Horiek Biosferaren Erreserban egingo dira, eta Urdaibaiko Ibai Sareko KBEan gurutzaketak egiteko aukera dago.

Ingurunean integrazteko gomendioek, nagusiki, paisaiarekin integrazteari erreparatu behar diote, Urdaibaiko Ibai Sareko KBEan eta Urdaibaiko Biosfera Erreserban duten eragina dela-eta, eta obra Urdaibaiko kudeaketa- eta antolamendu-planetara egokitu behar da.

Sare hidrológicoa, batez ere Biosfera Erreserbaren eremuan, oso garrantzitsua da, eta ibai-ibilguetan integrazteak berezia izan behar du.

Errepide-zatiak eta sare hidrológicoaren zenbait atalek bat egiten dute, eta bisoi europarraren kudeaketa-planaren hedapen-eremu potentzial gisa katalogatuta daude.

B08 URBERUAGA-BERRIATUA JARDUKETA

Artibai ibaiaren KBEaren gaineko bidegurutzek bat behar du azpiegitura berriak. Bidegurutze horrek arriskua dakar funtsezko elementuetan, hala nola ibai-korridore ekologikoan, arriskuan dagoen bere hegazti-faunan eta ibaiertzeko habitatetan.

Kasu horretan, zeharkako inpaktuak saihesteko neurriak hartu beharko dira, eta urarekin zerikusia duten kokagune horretako funtsezko elementu guztiak babestu beharko dira.

B12 GOROZIKA-ARIATZA JARDUKETA

Oin berriko eraikuntza-jarduketa da, eta lur-mugimendu txikiak, biaduktuek eta elementu bereziak (gehikuntzak) behar ditu, paisaiaren, ekologiaren eta nekazaritzako lurzoruen aldetik nolabaiteko kalitatea duen ingurunean gauzatuko direnak, zaratarekiko eta hesi-efektuarekiko sentsibilitate handia ere badutenak, sakabanatuta dagoen landa-lurraldea delako. Neurri batean, egungo errepidearen plataforma aprobetxatzen da.

Urdaibaiko Ibai Sareko KBEa hainbat aldiz gurutzatzen da, eta funtsezko elementuei eragiteko arriskuak kontserbazio-helburuak ez ziurtatzea ekar dezake.

Urdaibaiko Biosfera Erreserbaren barruan dagoen errepide horren egokitzapenak kontuan hartu behar du egungo errepidearen eta ibaiari lotutako ekosistemen bizikidetzaren hobetzeko aukera, baita horien arteko lotura ere.

Beharrezkoa da jarduketaren diseinuan ingurumen-irizpideak txertatzea ibaien eta ibaiertzen biotopoen gaineko eragina murrizteari dagokionez, zeharkako konektibitate ekologikoa bultzatuz, trazaduraren zati bat Urkiola-Urdaibaiko artadi kantauriarren korridorearen gainean baitago.

B25 JARDUKETA. LA ESCRITA-AMBASAGUAS

BI-630 errepidearen zatiak beharrak dituzte plataforma-urritasunengatik, plataforma-zabalera eta galtzada 7 eta 8 metrotik beherakoak direlako, eta erradio nahikorik ez dutelako; izan ere, 130 metrotik beherako erradioa duten bideetatik dator, 50 metrotik gorako luzeran.

Bideak Armañongo KBEa eta Armañongo Parke Naturala inguratzen ditu kanpoko aldetik, eta haren mugak trazaduraren ertzean daude. Iparralderako edozein trazadura-diseinuk, lehen 1300 metroetan, zuzenean eragin diezake Natura Sareko eta Parke Naturaleko eremuei.

Habitaten gaineko eraginak planteatzen den trazadura-diseinuaren arabekoak izango dira, hurbil daudelako.

Trazadura eta sekzioen konponbideetara jo behar da, ingurumena integratzen laguntzeko irizpidearekin kontu handiz diseinatuta. Integrazio hori ibai-gurutzaketatik bertan ondo islatu behar da.

B31 ZUBIBARRI-IRUZUBIETA JARDUKETA

Jarduteko, ezponda eta gurutzaketa berriak egin behar dira Artibai ibaiaren KBEaren ibilguaren gainean. Egungo errepideak paralelismo handia du KBEarekin, eta funtsezko elementuei eragiteko arriskua esanguratsua da.

Trazadura eta sekzioen konponbideetara jo behar da, ingurumena integratzen laguntzeko irizpidearekin kontu handiz diseinatuta. Integrazio hori ibai-gurutzaketatik bertan ondo islatu behar da.

B35 JARDUKETA. MUXIKAKO SAIHESBIDEA

Muxikako saihesbidea eraikuntza berrikoa da, eta Oka itsasadarraren presentzia nabarmena. Jarduerak ibai-sarearen (Oka ibaia eta beste ibilgu txikiago batzuk) kontserbazioan duten eraginarekin lotuta daude arrisku handienak.

Trazadura eta sekzioen konponbideetara jo behar da, ingurumena integratzen laguntzeko irizpidearekin kontu handiz diseinatuta. Urdaibaiko Ibai Sareko KBEan eragina izateko arrisku handia dago, eta oso zehatza izan behar du trazaduraren diseinuak.

G17 JARDUKETA. OIKIA – MEAGAKO HIRUGARREN ERREIA

Jarduketa A-8an zehar izango da, Meagatik Oikiaraino. Errei bat gehitu da, eta, horren ondorioz, galtzada handitu egin da, eta lur-mugimendua handitu egin da gaur egungo bidean zehar.

AP-8 errepidearen trazadurak Urola itsasadarreko KBEa gainditzen du zubibide baten bidez. KBEko funtsezko elementuen gaineko ingurumen-eraginak Urola ibaiaren ibaiertzetan eta uraren kalitatean izan daitezkeen zuzeneko edo zeharkako afekzioetan zentratzen dira.

G20 JARDUKETA. MENDARO - ITZIARREKO HIRUGARREN ERREIA

AP-8an zehar egindako jarduketa da, eta errei motel bat gehitzen du zati batean, eta, horren ondorioz, galtzada handitu egiten da.

Jarduketaren ingurumen-baldintzak bitarteko landa-eremu bati dagozkionak dira, iparraldeko zatian (Itziar Deba) eta Debako haran estu batean kokatutako hiri-eremu batean, Mendaroraino doan gainerako zatian.

Natura-balioak direla eta, tarte osoa nabarmentzen da, Euskal Kostaldeko Geoparkearen gainean dagoelako, eta trazaduraren zati bat Arnoko KBEaren muga dagoelako.

Orgaren diseinuak Arno KBEaren trazadura urrunditu behar du, artadi kantauriarra edo landazabal atlantikoa bezalako funtsezko elementuetan eraginik ez izateko.

11.4 Ohiko prebentzio-, zuzenketa- eta konpentsazio-neurriak

Jarraian deskribatzen dira Natura 2000 Sareari eta beste gune babestu batzuei buruzko prebentzio- eta zuzenketa-neurriak:

URA

- Planean aurreikusitako jarduerak jabari publiko hidraulikoari eragiten badiote edo haren babes-eremuetan badaude, dagokion administrazio hidraulikoaren nahitazko administrazio-baimena beharko dute, eta baimen hori Uraren Euskal Agentzian izapidetu beharko da.
- Aplikatu beharreko araudia kontuan hartuta (LAP, Jabari Publiko Hidraulikoaren Araudiak eta indarrean dauden Plan Hidrologikoak), uholde-arriskuari buruzko arau-erreferentzia 100 urteko errepikatze-denborako uholdeei dagokien lerroa izango da. Hala ere, proiektuaren mailan eta obraren garrantziaren arabera, zehatz-mehatz aztertuko dira uholde-arriskuaren kudeaketaren arloan trazadura Zerrendan kokatzeak izan ditzakeen ondorioak. Kontuan hartua izan da
- Ibai-sistemei, ibaiertzei, ibilguei eta ibaiertzeko biotopoei eragin dakizkiekeen kalteak aldeztu aurretik zuzendu beharko dira, neurri zehatzen bidez, hala nola dekantazio-putzuak, ikuztegiak, hormigoio-ontziko kubetak garbitzea, solidoei eusteko sistemak ...
- Ahal den neurrian, ibai-gurutzaketa eta ibaiertzeko landarearen egoera kalitate altu edo oso altuko gisa kalifikatuta dagoen zonen okupazioa saihestea, haien eragina ahalik eta gehien murriztuz.
- Obrako instalazio osagarriak iragazkortasun handieneko eremuetatik eta erreken eta drainatze-lerroen eragin-eremutik kanpo instalatuko dira.
- Ibai-ibilguetatik gertu egin beharreko obrak behar bezala diseinatuko dira, ahalik eta azkarren egiteko.
- Itsas-lehorreko jabari publikoaren erabilera Kostaldei buruzko Legearen III. tituluan zehaztutakoaren arabera arautuko da. Nolanahi ere, jabari publikoko lursail horietan egin nahi diren jarduketek gaikuntza-titulua izan beharko dute.
- Babes-zortasuneko eremuko erabilera Kostaldei buruzko Legearen 24. eta 25. artikuluetan xedatutakora egokituko dira, eta eremu horretan baimendutako erabilera izan beharko dituzte, autonomia-erkidegoko organo eskudunaren baimenarekin.
- Kostaldei buruzko Legearen 27. eta 28. artikuluetan ezarritako igarotza-zortasunak eta itsasorako sarbideak errespetatuko direla bermatu beharko da.
- Kostaldei buruzko Legea indarrean jartzean dauden obrak eta instalazioak, jabari publikoko gunean edo zortasun-eremuan daudenak, Kostaldei buruzko Legearen laugarren xedapen iragankorrean zehaztutakoaren arabera arautuko dira.

LANDARETZA AUTOKTONOA ETA INTERESGARRIA

- Espezie aloktonoak sartzea saihestuko da, eta espezie autoktonoak ezartzeko programak egingo dira. Jarduketa-eremuan landare aloktono inbaditzaileak detektatzen badira, desagerrarazi egingo dira, jarduteko metodoei eta ahalmen inbaditzailea duten landareak desagerrarazteko baldintza tekniko orokorre jarraituz.
- Kontuan hartu beharko da 630/2013 Errege Dekretua, espezie exotiko inbaditzaileen katalogoa arautzen duena, eta prebentzio-neurriak eman beharko dira.

- Landaredia birlandatzeko edo lehengoratzeko plan bat definituko da, paisaiarekin bat datorrena eta banda bera inguruko faunak erabili ahal izatea, faunaren pasabideekin batera.
- Beharrezkoa da garapen-tresnetan zehaztea eraginpeko ingurunearen ingurumena lehengoratzeko baldintzak, ezpondak eta azpiegituraren eraikuntzak eragindako beste espazio batzuk barne. Era berean, aurreikusi behar da ingurumena lehengoratzeko eragiketa guztiak egiteko bertako landare-espezieak erabiliko direla, behar bezala justifikatzen diren salbuespenezko kasuetan izan ezik.
- Ibaiertzak landareztatzeke, espezie autoktonoak erabiliko dira, dagokion serieko landaredi-motakoak.

NATURAGUNE BABESTUAK ETA INTERESEKO BESTE EREMU BATZUK

- Plana garatzen ari diren proiektuen ingurumen-ebaluazioek espezifikoki txertatu behar dute Natura 2000 izango dituzten eraginaren ebaluazioa, ez bakarrik espazio horien barruan garatzen diren proiektuena, baita espazio horietatik kanpo garatzen diren ere, baina haien kontserbazio-helburuetan eragina izan dezaketenak (dela faunari eragozpenak sortzeagatik, dela lekuen arteko konektibitate ekologikoko fluxuetarako oztopoak sortzeagatik edo Beste mota batzuegatik)
- Ildo horretan, Batasunaren intereseko lekuei eragiten bazaie, beharrezkoa da afekzioen azterketa zehatz bat egitea habitat eta espezieen afekzio zehatza egiaztatzeke, habitat naturalak eta basoko fauna eta flora kontserbatzeari buruzko Kontseiluaren 1992ko maiatzaren 21eko 92/43/EE Zuzentarauaren 6. artikulua edukia betez, kontserbazio-helburuak modu zehatzean eraginpean geratzen diren ala ez zehatzuz. Esanguratsua eta Natura Sarearen koherentzia globalaren printzipioari eusten zaion Ildo horretan, beharrezkoa izango da beharrezko prebentzio- eta zuzenketa-neurriak diseinatzea, Sarean zuzeneko edo zeharkako edozein eragin saihesteko, eta, hala ez bada, beharrezko konpentsazio-neurriak finkatzea, araudian aurreikusitako azken baliabidea baita.
- Natura Sareko guneetan, natura-ingeniaritzako teknikak erabiliko dira hormak eraikitzeke, ezpondak egonkortzeke eta sare hidrografikoaren gainean nahitaezko gurutzaketak egiteke.

KONEKTIBITATE EKOLOGIKOA

- Intereseko habitaten zatiketari dagokionez inpaktu handiena duten proiektuek, onespeneren ondorengo fasean, konektibitate ekologikoaren gainean duten eragin zehatzari buruzko azterketa baten mende egon behar dute, bai eta ingurumenaren arloan eskumena duen foru-organismoaren balorazio-txosten baten mende ere, ingurumen-inpaktua ebaluatzeke prozedura arautuen barruan.
- Animalia askoren babesleku eta elikagai diren zuhaitz eta zuhaixka autoktonoen heskaiak kontserbatu edo, hala badagokio, landareztatu egingo dira, eta, aldi berean, korridore ekologiko garrantzitsua egiten dute, elkarren artean isolatutako baso-masak komunikatzean.

FAUNA

- Pasabideak eta bide-zati iragazkorak jarriko dira, faunarentzako pasabideak eraikiz, hala behar izanez gero; horretarako, neurriak, igarobide lehorra, faunaren noranzkoa eta faunaren sarbidea eta ebakuazioa hartuko dira kontuan.
- Galzorian dauden eta/edo mehatxupean dauden espezieen kudeaketa-planetan ezarritako zehaztapenak kontuan hartu beharko dira, baldin eta "interes berezikotzat" jotako eremuren batean jardueraren bat gertatzen bada.
- Faunaren pasabideekin lotutako neurriak gauzatzeko, "Faunaren pasabideak eta Vallado Perimetrales delakoak diseinatzen laguntzeko preskripzio teknikoak" izeneko dokumentua kontsultatzea gomendatzen da. Dokumentu hori Ingurumen Ministerioak egin du, cost 341 Europako proiektuaren esparruan.

12 Ingurumen-inpaktuaren neurri prebentiboak eta zuzentzaileak

Kapitulu honetan, Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Plan Orokorren edukien eta jardunen ingurumenaren arloko zuzenketa eta hobekuntza garatzen da. Onartu da ingurumenaren arloko zuzenketa eta hobekuntzarik onena Planaren estrategien eta jardunen abiapuntuko planteamenduari aplikatzen zaiola. Planaren helburuen arloetako bat izango da errepideen ingurumen-diagnostikoa egitea eta, hortaz, egungo errepide-sarea ingurumenaren arloan hobetzeko jardunen programa gauzatzea. Ildo horretan, inguruneko prozesuetan egungo bide-sarearen ingurumen-integrazioa hobetzeko arloa ezarri da. Egungo bide-sarearen ingurumen-hobekuntzako programa osoa izango du, eta programa horretan ingurumen-jardun espezifikoa jasoko dira (sare hidrikoarekiko bizikidetzak, konektagarritasun ekologikoa, integrazio paisajistikoa, zarata arintzea, garraioaren intermodalitatea eta errepideen bizigarritasuna).

12.1 Euskal Autonomia Erkidegoko errepideen ingurumen-hobekuntzako programak

Diagnostiak agerian uzten du xede-sarearen eta hura kokatzen deneko ingurune ingurumen-prozesuen arteko harremanak sakondu behar direla; hartara, zehaztu ahal izango da xede-sareak zein neurritarainoko eragina duen prozesu horietan, eta ebaluatu ahal izango da lehengoratzeko jardunak egin behar diren edo ez. Ildo horretan, egindako ingurumen-diagnostikoaren ondorioak biltzen eta antolatzen dituzten zenbait azterketa-alor nabarmentzen da:

- **Ingurune hidrikoarekiko integrazioa;** trafiko handiko eta prestazio handiko azpiegiturak ur-masen (ibaien, itsasadarren, urtegien, aintziren, eta abar) ondoan antolatzeak lur gaineko zein lurpeko ur-masen gainean eragin-arrisku handia sortzen du. Ur-masa horiek garrantzi handikoak izan daitezke berez zein haien kalteberatasunagatik (hau da, lehengoratzeko zailtasunagatik) edo haien zuzeneko funtzio ekologikoagatik (ibaien, lakuen edo urtegien ertzetako biodibertsitatea; ibaietako, itsasadarretako eta estuarioetako biodibertsitatea; eta abar) edo zeharkako aprobetxamenduagatik (giza erabilerengatik).
- **Konektagarritasun ekologikoa;** errepideen xede-sarearen eta natura-intereseko espazioen arteko elkarbizitzak eskatuko du Euskal Autonomia Erkidegoko biodibertsitateari eusteko beharrezkoak diren konektagarritasun ekologikoko prozesuak bermatzea. Natura-enklabeen integrazio ona bermatzearen onurak geometrikoak dira. Inpaktu horiek arinduko badira, xede-sareko errepideen ondoriozko habitaten zatiketak ingurunea hobetzeko eta lehengoratzeko tratamendua eskatuko du —baita animaliekin istripuak izateko arriskuak eta errepideekin lotzen diren bestelako zeharkako eraginek ere (isurketak, sute-arriskuak, eta abar)—.
- **Integrazio paisajistikoa;** Euskal Autonomia Erkidegoko kalitate handieneko paisaietan xede-sareko errepideak agertzeak efektu irregularra sortzen du eta, askotan, txertatzen den eszenak hondatzen ditu. Aipatu diren ur-masen gaineko eta horien erregimenaren eta konektagarritasun ekologikoaren gaineko eragin funtzionalak gain, beste prozesu batzuek (hala nola plataformako ezpondetan edo eransten zaizkien eremuetan eragindako higadurak edo errepidearen tratatu gabeko elementuek) aldaketa larriak eragin ditzakete kokatzen direneko paisaiaren osotasunaren irakurmenean,

sentsazioan eta gozamenean. Azpiegitura horietako ugariaren dimentsio handiek (hondeaketa-horma bertikalak dituzte edo kalitate estetiko txikiko egiturazko elementu handiak) natura- edo kultura-intereseko paisaietan dute eragina, edo hiri-interes hutsa duten paisaietan. Errepide horiek mendiko, kostaldeko edo ibaietako espazioetan antolatzeak eragina du osotasunaren kalitatean eta gozamenean. Aldi berean, azpiegitura horien ahalmen paisajistikoa ez da beti behar bezala baliatzen (begiralekuak, alboko pasealekuak, sarbide kontrolatuak, paisaien irakurketa-programak, eta abar).

- **Zarata arintzeko programa;** bizitegi-eremuen ondoan garatzen diren xede-sarearen tarte ugariaren trafiko handiak eta ibilgailu astunen zirkulazio handiak kalte handiko soinu-profila sortzen dute, eta hori zuzendu beharko da. Trafikoak eremu biztanduetako soinu-mailan duen eragina trafikoaren osaeraren arabera da (ibilgailu arinak eta astunak, sestraren malda), baita ordu-banaketaren, zeharkako sekzioaren, ertzen erliebearen, hesiak egotearen eta hartzailearen esposizioaren arabera ere, eta alderdi horiek guztiak xehetasun-eskala egokian aztertu beharko dira.
- **Errepidearen bizigarritasuna hobetzea eta intermodalitatea sustatzea;** bide-azpiegitura handiak hirien, metropoliaren eta hiri-inguruen lurralde-testuinguruetan garatzen badira, errepide horien ertz biztanduetako bizigarritasuna hobetzeko esku hartu beharko da. Beste atal batzuetan jada aditzera eman diren berariazko jardunek gain (trafikoaren zarata arintzea edo integrazio paisajistikoa adibidez), beharrezkoa izan daiteke esku-hartze integralak planteatzea, kontuan hartuko dituztenak trafiko isolatzea, trafiko moteltzea —posible denean—, zeharkako iragazkortasuneko baldintzak eta ertzetako ingurumen-kalitateko baldintzak.

12.2 Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Plan Orokorreko errepideetako jardunen ingurumen-garapenerako gidalerroak

Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Plan Orokorren jardunak proiektuen ingurumen-inpaktua ebaluatzeko prozeduraren bidez tramitatu beharko dira, legeria honi jarraituta:

- 3/1998 Lege Orokorra, otsailaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Ingurugiroa babestekoa.
- 21/2013 Legea, abenduaren 9koa, ingurumen ebaluazioari buruzkoa.

Bi legeria horiek ingurumen-inpaktuaren ebaluazioen mende dauden obrak edo jarduerak zerrendatzen dituzte. 3/1998 Legea murriztaileagoa da eta, hori dela eta, haren zerrendatik hartuko dira zer motatako azpiegitura-proiektuek izan behar duten banakako ebaluazioa edo ebaluazio sinplifikatua.

BANAKAKO INGURUMEN EBALUAZIOA

1B. ERANSKINA / 1.1: Autobide, autobia, bide azkar eta errepide konbentzionalak eraikitzea. 2 km baino luzera handiagoko saihebidetako ibilbide-aldaketak, baldin eta lurzoruen kalifikaziorik ez badago ingurugiro-eraginaren ebaluazio bateratua pasa duten lurralde-antolamendurako planetan.

INGURUMEN EBALUAZIO SINPLIFIKATUA

1C ERANSKINA / 1.1: Galtzada bikoiztea eta errepideetako plataforma zabaltzea. Saihebidetako ibilbide-aldaketak 2 km baino luzera gutxiagokoak, eta 2 km baino gehiagokoak lurralde antolamendu-planetan lur-kalifikaziorik badaukate, eta ingurugiroaren gaineko eraginari buruzko ebaluazio bateratuko jardunbidearen menpe jarri badira esandako planak.

12.3 Jardun bakoitzerako ingurumen-neurri zuzentzaile espezifikoaren programa

Gipuzkoa, Bizkaia eta Araba lurralde historikoetako eremu funtzional handien arabera antolatu dira neurri prebentiboak eta zuzentzaileak —proiektuetarako ingurumen-irizpenen gisara—. Hauek dira eremu funtzional horiek:

- Enkartzioetako eremu funtzionala.
- Bilbo Metropolitarrako eremu funtzionala.
- Mungiako eremu funtzionala.
- Busturialdea-Artibaiko eremu funtzionala.
- Debabarreneko eremu funtzionala.
- Urola-Kostako eremu funtzionala.
- Donostia-Beterriko eremu funtzionala.
- Toloserriko eremu funtzionala.
- Goierriko eremu funtzionala.
- Debagoieneko eremu funtzionala.
- Durangaldeko eremu funtzionala.
- Arratiako eremu funtzionala.
- Aiarako eremu funtzionala.
- Araba Erdialdeko eremu funtzionala.
- Arabako Errioxako eremu funtzionala.

Eremu funtzional horietako bakoitzean aintzat hartuko dira Planaren jardunak eta jardun horien garapenari zuzentzen zaizkion ingurumen-eskakizunak. Ingurumen-ebaluazioak gehitu zuen jardun bakoitzerako ingurumen-inpaktuaren neurri prebentiboak eta zuzentzaileak buruzko ikuspegia, hau da, jarduna ingurumen-arloan hobetzeko neurriak buruzko ikuspegia. Planean proiektu horiek duten definizioaren xehetasun-maila kontuan izanik, jardunaren beraren diseinu egokia izateko eta hala inpaktua murrizteko gomendio forma hartzen dute, hemen, ingurumen-hobekuntzako neurriak (*jardunaren ingurumen-profila hobetzeko gomendioak*).

Edonola ere, eta ingurumen-inpaktuko behin betiko txostenaren adierazpenak jasota, planean aintzat hartzen diren jardunak garatzeko tresnek honako gidalerro osagarri hauek izan beharko dituzte kontuan:

Lurzorua, geomorfologia eta geologia:

- Obrako eremu osagarriak, maileguk eta soberakinen gordailuek eremu hauskorak saihestu behar dituzte, hala nola eremu higagarriak, ezegonkorak eta ondare geologikokoak.
- Kutsatuta egon daitezkeen lurzoru gisa inbentariatutako kokaleku batean edozein esku-hartze egin aurretik (Lurzorua kutsatzea saihestu eta kutsatutakoa garbitzeko 4/2015 Legea), lurzoruaren kalitateari buruzko adierazpena izapidetu beharko da, lege honen 23. artikuluan jasotako egoeraren bat gertatzen bada.
- Ezpondak diseinatzeko proposamenak (lubetak eta lur-erazketak) ahalik eta azalera txikiena hartzeko moduan diseinatuko dira, eta, aldi berean, ingurumenean ahalik eta integrazio handiena eta iragazkortasun handiena izateko moduan.

- Ondare geologikoa zuzenean hondatzea (okupatzea) saihestuko da, eskusibotasun- eta adierazgarritasun-balioak narriatzen baditu.
- Iturburuei eta iturburuei (akuiferoak) eta ezegonkortasunei eragin diezaieketen kalteak zuzendu beharko dira, eragindako higadura-eremuen ingurumen-berreskurapen espezifikoak barne.

Atmosfera, klima-aldaketa eta jasangarritasuna

- Planifikatutako jarduketetatik erator daitezkeen atmosfera-ingurunearen afekzioak definituko dira, kutsadurari dagokionez, inpaktu akustikoengatik ez ezik, kutsadura atmosferikoaren gorabeherengatik ere, bereziki asetasun-egoera duten edo immisio-mugak betetzen ez dituzten eremuetan, EAEko airearen kalitate-planek identifikatuta.
- Garapen-proiektuetarako helburu gisa ezarriko da bidean argiztapenean energiaren erabilera eraginkorra sustatzen duten diseinuak eta sistemak aztertzea.
- Efizientzia energetikoa eta jasangarritasuna bultzatuko dira obraren proiektio osoan.
- Argi eta garbi ezarri beharko da garapeneko proiektuen helburuek zer lotura duten jardun-esparruan eragina duten gainerako plan estrategikoen helburuekin —batez ere Garraio Jasangarriaren Plan Zuzentzailearen proposamenekin—.
- Garapen-tresnek zehaztasunez aztertu beharko dituzte aurreikusten diren jardunen eragin negatiboak eta positiboak, bai barne-lurraldeetan, bai lurralde mugakideetan eta, hala badagokio, mugaz gainerakoetan, baita enklabeetan ere (batik bat Trebiñuko Konderriaren kasuan, Araban).

Zarata eta bibrazioak

- Honako hauek betetzen direla bermatu beharko da: 212/2002 Errege Dekretua, otsailaren 22koa, aire zabalean erabiltzen diren makina jakin batzuek ingurunean sortzen dituzten soinu-emisioak arautzen dituen; 1038/2012 Errege Dekretua, uztailaren 6koa, zaratari buruzko azaroaren 17ko 37/2003 Legea garatzen duen urriaren 19ko 1367/2007 Errege Dekretua aldatzen duena, zonakatzeari dagokionez.

Emisioak Hondakinak eta kutsadura areagotzea

- Hondakinak kudeatzeko plan bat egitea ("112/2012 Dekretua, ekainaren 26koa, eraikuntza- eta eraispin-hondakinak kudeatzeko azterlan"), jarduketa guztien ondoriozkoak; plan horretan, jarduketak gauzatzeko eskura jarri behar diren baliabideak aurreikusi beharko dira, bai eta egin behar diren gutxi gorabeherako lur-mugimenduak ere. Era berean, eragiketa espezifiko horietatik erator daitezkeen ingurumen-eraginaren ebaluazio espezifikoak ere jasoko da.

Ura

- Planean aurreikusitako jarduerak jabari publiko hidraulikoari eragiten badiote edo haren babes-eremuetan badaude, dagokion administrazio hidraulikoaren nahitazeko administrazio-baimena beharko dute, eta baimen hori Uraen Euskal Agentzian izapidetu beharko da.
- Aplikatu beharreko araudia kontuan hartuta (LAP, Jabari Publiko Hidraulikoaren Araudiak eta indarrean dauden Plan Hidrologikoak), uholde-arriskuak buruzko arau-erreferentzia 100 urteko errepikatze-denborako uholdeei dagokien lerroa izango da. Hala ere, proiektuaren mailan eta obraren garrantziaren arabera, zehatz-mehatz aztertuko dira uholde-arriskuaren kudeaketaren arloan trazadura Zerrendan kokatzeak izan ditzakeen ondorioak. Kontuan hartua izan da
- Ibai-sistemi, ibaiertzei, ibilguei eta ibaiertzeko biotopoei eragin dakizkiekeen kalteak alde aurretik zuzendu beharko dira, neurri zehatzen bidez, hala nola dekantazio-putzuak, ikuztegiak, hormigoizko kubetak garbitzea, solidoak eusteko sistemak ...

- Ahal den neurrian, ibai-gurutzetak eta ibaiertzeko landarediaren egoera kalitate altu edo oso altuko gisa kalifikatuta dagoen zonen okupazioa saihestea, haien eragina ahalik eta gehien murriztuz.
- Obrako instalazio osagarriak iragazkortasun handieneko eremuetatik eta erreken eta drainatze-lerroen eragin-eremutik kanpo instalatuko dira.
- Ibai-ibilguetatik gertu egin beharreko obrak behar bezala diseinatuko dira, ahalik eta azkarren egiteko.
- Itsas-lehorreko jabari publikoaren erabilera Kostaldee buruzko Legearen III. tituluaren zehaztutakoaren arabera arautuko da. Nolanahi ere, jabari publikoko lursail horietan egin nahi diren jarduketek gaikuntza-titulua izan beharko dute.
- Babes-zortasuneko eremuko erabilerak Kostaldee buruzko Legearen 24. eta 25. artikuluetan xedatutakora egokituko dira, eta eremu horretan baimendutako erabilerak izan beharko dituzte, autonomia-erkidegoko organo eskudunaren baimenarekin.
- Kostaldee buruzko Legearen 27. eta 28. artikuluetan ezarritako igarotza-zortasunak eta itsasorako sarbideak errespetatuko direla bermatu beharko da.
- Kostaldee buruzko Legea indarrean jartzean dauden obrak eta instalazioak, jabari publikoko gunean edo zortasun-eremuan daudenak, Kostaldee buruzko Legearen laugarren xedapen iragankorrean zehaztutakoaren arabera arautuko dira.

Landaretza autoktonoa eta interesgarria

- Espezie aloktonoak sartzea saihestuko da, eta espezie autoktonoak ezartzeko programak egingo dira. Jarduketa-eremuan landare aloktono inbaditzaileak detektatzen badira, desagerrarazi egingo dira, jarduteko metodoei eta ahalmen inbaditzailea duten landareak desagerrarazteko baldintza tekniko orokorre jarraituz.
- Kontuan hartu beharko da 630/2013 Errege Dekretua, espezie exotiko inbaditzaileen katalogoa arautzen duena, eta prebentzio-neurriak eman beharko dira.
- Landaredia birlandatzeko edo lehengoratzeko plan bat definituko da, paisaiarekin bat datorrena eta banda bera inguruko faunak erabili ahal izatea, faunaren pasabideekin batera.
- Beharrezkoa da garapen-tresnetan zehaztea eraginpeko ingurunearen ingurumena lehengoratzeko baldintzak, ezpondak eta azpiegituraren eraikuntzak eragindako beste espazio batzuk barne. Era berean, aurreikusi behar da ingurumena lehengoratzeko eragiketa guztiak egiteko bertako landare-espezieak erabiliko direla, behar bezala justifikatzen diren salbuespenezko kasuetan izan ezik.
- Ibaiertza landareztatze, espezie autoktonoak erabiliko dira, dagokion serieko landaredi-motakoak.

Naturagune babestuak eta intereseko beste eremu batzuk

- Plana garatzen ari diren proiektuen ingurumen-ebaluazioek espezifikoki txertatu behar dute Natura 2000 izango dituzten eraginaren ebaluazioa, ez bakarrik espazio horien barruan garatzen diren proiektuena, baita espazio horietatik kanpo garatzen direnena ere, baina haien kontserbazio-helburuetan eragina izan dezaketenak (dela faunari eragozpenak sortzeagatik, dela lekuen arteko konektibitate ekologikoko fluxuetarako oztopoak sortzeagatik edo Beste mota batzuegatik).
- Ildo horretan, Batasunaren intereseko lekuei eragiten bazaie, beharrezkoa da afekzioen azterketa zehatz bat egitea habitat eta espezieen afekzio zehatza egiaztatze, habitat naturalak eta basoko fauna eta flora kontserbatzeari buruzko Kontseiluaren 1992ko maiatzaren 21eko 92/43/EE Zuzentarauaren 6. artikuluen edukia betez, kontserbazio-helburuak modu zehatzean eraginpean

geratzen diren ala ez zehaztuz. Esanguratsua eta Natura Sarearen koherentzia globalaren printzipioari eusten zaion Ildo horretan, beharrezkoa izango da beharrezko prebentzio- eta zuzenketa-neurriak diseinatzea, Sarean zuzeneko edo zeharkako edozein eragin saihesteko, eta, hala ez bada, beharrezko konpentsazio-neurriak finkatzea, araudian aurreikusitako azken baliabidea baita.

- Natura Sareko guneetan, natura-ingeniaritzako teknikak erabiliko dira hormak eraikitze, ezpondak egonkortzeko eta sare hidrografikoaren gainean nahitaezko gurutzaketak egiteko.

Konektibitate ekologikoa

- Intereseko habitaten zatiketari dagokionez inpakturik handiena duten proiektuek, onespeneren ondorengo fasean, lotura ekologikoaren gainean duten eragin zehatzari buruzko azterketa baten mende egon behar dute, bai eta ingurumenaren arloan eskumena duen foru-organoaren balorazio-txosten baten mende ere, ingurumen-inpaktua ebaluatzeko prozedura arautuen barruan
- Animalia askoren babesleku eta elikagai diren zuhaitz eta zuhaixka autoktonoen heskaiak kontserbatu edo, hala badagokio, landareztatu egingo dira, eta, aldi berean, korridore ekologiko garrantzitsua egingo dute, elkarren artean isolatutako baso-masak komunikatzen dituztenean.

Fauna

- Pasabideak eta bide-zati iragazkorak jarriko dira, faunarentzako pasabideak eraikiz, hala behar izanez gero; horretarako, neurriak, igarobide lehorra, faunaren noranzkoa eta faunaren sarbidea eta ebakuazioa hartuko dira kontuan.
- Galzorian dauden eta/edo mehatxupean dauden espezieen kudeaketa-planetan ezarritako zehaztapenak kontuan hartu beharko dira, baldin eta "interes berezikotzat" jotako eremuren batean jardueraren bat gertatzen bada.
- Faunaren pasabideekin lotutako neurriak gauzatzeko, "Faunaren pasabideak eta Vallado Perimetrales delakoak diseinatzen laguntzeko preskripzio teknikoak" izeneko dokumentua kontsultatzea gomendatzen da. Dokumentu hori Ingurumen Ministerioak egin du, cost 341 Europako proiektuaren esparruan.

Paisaia

- Paisaia Kataloguetatik igarotzen diren proiektuak Ingurumen eta Paisaiaren arloan eskumena duen Foru Organoaren Balorazio Txosten baten mende egongo dira. Txosten horrek, hala badagokio, paisaiaren eraginak babesteko eta zuzentzeko neurri egoki eta gehigarriak ezarriko ditu.
- Onura publikoko mendietan edozein jarduketa egin aurretik, txosten teknikoak eskatuko zaio eskumena duen Aldundiko Mendien Zerbitzuari.

Kultura-ondarea

- Planean aurreikusitako jarduerak zuzenean edo zeharka eragin diezaieketen kultura- eta historia-ondarea xehetasunez aztertuko da, eta kasu zehatz bakoitzerako egokitzat jotzen diren neurriak zehaztuko dira, administrazio eskudunarekin koordinatuta.
- Obra-proiektu batek edo haren zortasunak eremu arkeologikoei eragiten dienean (kalifikatuak, inbentariatuak edo ustezko arkeologiakoak), edo ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa indarrean dagoen legediaren arabera egin behar denean, eskumena duen aldundiak egindako txosten arkeologikoa aurkeztu beharko da, deklarazioan txosten horren ondoriozko kontsiderazioak edo baldintzak sartzeko (Euskal Kultura Ondareari buruzko Legearen 44.2 artikulua).
- Kultura-ondareari dagokionez, Euskal Kultura Ondareari buruzko uztailaren 3ko 7/1990 Legean ezarritako babesak eta gomendioak beteko dira.
- Historia-, kultura-, ekologia- eta paisaia-intereseko bideek eta bideek zuzenean hondatzea (okupatzea) saihesten saiatzea.
- Paisaia berreskuratzeko eta hobetzeko jarduketak aurreikusiko dira interes historiko-kulturala, ekologikoa eta paisajistikoa duten bidezidor eta ibilbideen sareko eremuetan.

Ekologia- eta nekazaritza-produktibitatea

- Zehatz-mehatz aztertuko da balio agrologiko handiko lurzoruen gaineko eragina, afekzioa saihestu edo gutxituko duten aukerak aztertuko dira eta kasu bakoitzerako neurri zuzentzaile osagarriak diseinatuko dira. Nolanahi ere, EAeko Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikari buruzko abenduaren 23ko 17/2008 Legearen 16.2 artikuluan aurreikusitako txostena egin ahal izango da.
- Landa-bideen erregistroetan inskribatutako landa-bideen gaineko eragina zainduko da, eta, behar izanez gero, dagokion txosten teknikoa eskatuko da.
- Edozein jarduketa egin aurretik, inguruko ureztatzaile-komunitateei kontsulta egingo zaie.

Horrez gain, ingurumen-hobekuntzako jardunen proposamena —lurralde historikoetako errepideen arloko foru-organoek garatu beharko dutena— ez da mugatu behar neurri isolatuen bilduma hutsa egitera, koherentzia globala bilatu beharko du ingurumen-premia garrantzizkoenen hobekuntzan, eta beste eragin batzuk sor daitezzen saihestu beharko du.

13 Planaren ingurumen-edukiak betetzen diren gainbegiratzeko programa

Kapitulu honen xedea da planaren aurreikuspenak betetzen diren —eta, horien barruan, planteatutako jardunen ingurumen-eskakizunak mantentzen diren— egiaztatzeko aukera emango duten kontrol- eta zaintza-sistemak ezartzea.

Planaren aurreikuspenen eraginkortasuna zaintza-programa metodiko eta kritiko baten jarraipenaren mende dago.

Ingurumenaren Jarraipen eta Zaintza Planaren helburu nagusia da planaren jardunak ziurtatzea, Ingurumen Azterketa Estrategikoan ezarritakoaren arabera.

Hau da, ingurumena zaintzeko programaren egitekoak dira: planaren jardunak behar bezala egiten direla egiaztatzea eta, horretarako, berehalako oharra eskaintzea ingurumen-prozesuak bilakatzen ari diren baldintzei buruz eta egoera kritikoekiko dituzten balioei buruz; aurreikusten diren ingurumen-prozesuen egiaztapenetan erabil daitezkeen informazioa ematea eta, hartara, aurreikuspen-teknikak hobetzea; eta planteatutako jardunen kalitateari eta aukerari buruzko informazioa eta hartutako neurri zuzentzaileei buruzko informazioa ematea.

Plana onartzen denetik bertatik gauzatu beharko da Ingurumenaren Jarraipen eta Zaintza Plana, eta planaren indarraldi osoan egiaztatuko da ea jardunak egiten diren. Ondoren, jarraipen-adierazleak zerrendatuko dira —horien ezaugarriak ingurumen-dokumentu estrategikoan definitu dira—.

1. Garraio azpiegiturek balio estrategiko handiko nekazaritza- eta baso-lurzoruak okupatzea.
2. Egokitzeko eta birgaitzeko jardunak, azpiegitura berrien sorreraren aurretik.
3. Ahalmen handiko bide berriak ezartzeko efizientzia.
4. Higadura-arrisku handiko zonen gaineko eragina.
5. Interes geologiko handiko zonen gaineko eragina.
6. Sare hidrografikoaren gaineko eragina.
7. Komunikazio-bideak gauzatzearen ondorioz ingurumen-baldintzak aldatu izanaren emaitzazko ezohiko uholdeen kopurua.
8. Errepidean zeharreko garraioak klima-aldaketan duen eragina.
9. Airearen kalitatearen gaineko eragina —Nox, COVNM, PM₁₀, SO₂, CH₄, CO, N₂O, NH₃—.
10. Azpiegiturak argizatzearen ondoriozko eragina.
11. Zarataren ondoriozko eragina.
12. Zarata-mapa estrategikoa duten bide-ardatz handien kilometroen ehuneko.
13. Zarataren kontrako ekintza-plana duten bide-ardatz kilometroen ehuneko.
14. Planteatutako azpiegituren erabilerarekin lotzen diren zaraten ondorioz jasotako kexen kopurua.
15. Arriskuan dauden edo sentikorak diren fauna-espezieen gaineko zuzeneko eragina.
16. Arriskuan dagoen florarako garrantzizko eremuen gaineko zuzeneko eragina.
17. Kontserbaziorako intereseko eta lehentasuneko habitaten gaineko zuzeneko eragina.
18. Onura publikoko mendien gaineko eragina.

19. Mendi-sistemen gaineko eragina.
20. Errepideak eragindako suteen kopurua.
21. Espezieen gaineko eraginaren kuantifikazioa: azpiegitura kilometro bakoitzeko harrapaketen, talken eta antzekoen kopuruaren bilakaera, fauna multzoen arabeko bereizketa eginez.
22. Faunarentzako tarte eta puntu beltzen kopurua.
23. Azpiegiturako kilometro bakoitzeko faunarentzako pasabideen kopurua, fauna multzoen arabeko bereizketa eginez.
24. Ekosistemen zatiketa.
25. Korridore ekologikoen gaineko eragina.
26. Ekosistemen zatiketan, ertzeko efektuaren gaineko eragina.
27. Naturagune babestuen eta Natura 2000 Sarearen gaineko eraginak.
28. Naturagune babestuen eta Natura 2000 Sarearen gaineko eraginaren hedadura.
29. Interes paisajistikoko zonen gaineko zuzeneko eragina.
30. Azpiegitura linealen integrazio paisajistikoa.
31. Errepidean zeharreko garraio azpiegiturak berrikuntza teknologikoan parte hartzea.
32. Garraio publikoko azpiegiturak gehitzearen eragina.
33. Intermodalitatearen eragina.
34. Garraio adimenduneko sistemen aplikazioa (garraio adimenduneko sistemen ezarpena gehitzea).
35. Garraio adimenduneko sistemen aplikazioa (istripu-tasen murrizketan laguntzea).
36. Errepideen eta trenbideen elkarguneen arriskua.
37. Tarte eta puntu beltzen gaineko efektuak.
38. Kultura-ondarearen gaineko eragina.
39. Hondakin geldo birziklatuen eta/edo berrerabilien tonak.
40. Beste sektore batzuetako hondakinak, hala nola erabiltzen ez diren pneumatikoak, errepideen hobekuntzan txertatzea, tona/urte.

13.1 Txostenak

Plangintza estrategikoaren ingurumen-efektuen jarraipena egiteko helburuarekin, aldian behingo txostenak egingo dira plangintzaren horizontearen barruan. Txosten horietan jasoko da Euskal Autonomia Erkidegoko Errepideen Plan Orokorra osatzen duten programetan eta jardun-ildoetan bildutako zenbait aldagairen bilakaera eta zenbait adierazleren bilakaera, betiere plangintzaren zehaztapenak garatzen eta aplikatzen diren heinean eta aintzat hartutako azpiegiturak diseinatzeko, gauzatzen eta zerbitzuan jartzen diren heinean.